

Kierunek: Pedagogika

PLAN STUDIÓW
PRZEDMIOTY WSPÓLNE DLA WSZYSTKICH SPECJALNOŚCI

Grupa treści podstawowych:

<i>Filozofia</i>	21
<i>Socjologia</i>	69
<i>Pedagogika ogólna</i>	38
<i>Psychologia ogólna</i>	64
<i>Metody badań pedagogicznych z elementami statystyki</i>	30
<i>Socjologia wychowania</i>	73
<i>Psychologia rozwoju człowieka</i>	66
<i>Psychologia społeczna</i>	67
<i>Socjologia problemów społecznych</i>	71
<i>Pedagogika specjalna</i>	46
<i>Psychologia kliniczna</i>	63
<i>Patologie społeczne</i>	37
<i>Etyka zawodowa</i>	20

Grupa treści kierunkowych:

<i>Historia myśli pedagogicznej</i>	22
<i>Systemy edukacyjne w UE</i>	77
<i>Teoretyczne podstawy wychowania</i>	83
<i>Pedagogika społeczna</i>	47
<i>Podstawy dydaktyki ogólnej</i>	51
<i>Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza</i>	40
<i>Pedagogika pracy</i>	43
<i>Media w edukacji</i>	27
<i>Diagnostyka psychopedagogiczna</i>	07
<i>Teorie środowisk wychowawczych</i>	84
<i>Polityka społeczna</i>	53

Grupa: inne przedmioty kierunkowe:

<i>Biomedyczne podstawy rozwoju</i>	06
<i>Podstawy andragogiki i gerontologii</i>	49
<i>Psychoterapia i socjoterapia</i>	00

Grupa: inne wymagania:

<i>Język obcy – angielski</i>	23
<i>Język obcy - niemiecki</i>	24
<i>Wychowanie fizyczne</i>	92
<i>BHP</i>	05
<i>Technologie informatyczne</i>	78
<i>Ochrona własności intelektualnej, BHP i ergonomii</i>	35
<i>Edukacja zdrowotna z elementami ekologii</i>	16
<i>Podstawy prawa i organizacji oświaty</i>	00
<i>Podstawy prawa rodzinnego i opiekuńczego</i>	52
<i>Praktyka wychowawczo-opiekuńcza</i>	57
<i>Praktyka asystencka wprowadzająca</i>	54
<i>Praktyka pedagogiczna: hospitacyjna</i>	55
<i>Praktyka pedagogiczna: metodyczna</i>	56
<i>Etyka zawodowa</i>	20

PRZEDMIOTY SPECJALIZACYJNE:

SPECJALNOŚĆ: DORADZTWO ZAWODOWE

<i>Seminarium dyplomowe</i>	68
<i>Socjologia środowisk lokalnych</i>	72
<i>Teoretyczne podstawy doradztwa zawodowego i personalnego</i>	80

Zawodoznawstwo.....	94
Diagnostyka w doradztwie zawodowym.....	09
Poradnictwo pedagogiczne.....	00
Kształtowanie umiejętności menadżerskich.....	26
Techniki negocjacyjne.....	00
Metodyka doradztwa indywidualnego i grupowego.....	31
Doradztwo zawodowe dla bezrobotnych i niepełnosprawnych.....	13
Warsztat szkolnego doradcy zawodowego.....	88
Zarządzanie zasobami ludzkimi.....	93
Rynek pracy w Polsce i UE.....	00
Ekonomiczno-ustrojowe podstawy życia społecznego.....	18
Planowanie karier.....	48
Prawo pracy.....	59
Metodyka doradztwa personalnego.....	32

SPECJALNOŚĆ: PRACA SOCJALNA

Seminarium dyplomowe.....	68
Komunikacja interpersonalna w pracy socjalnej.....	25
Teoretyczne podstawy pracy socjalnej.....	82
Metodyka pracy socjalnej.....	33
System prawny pomocy społecznej w Polsce.....	00
Elementy teorii organizacji i zarządzania.....	19
Metoda biograficzna w pracy socjalnej.....	29
Superwizja w pracy socjalnej.....	76
Wspieranie zatrudnienia oraz rehabilitacja osób niepełnosprawnych.....	00
Promocja zatrudnienia, instytucje rynku pracy i zatrudnienie socjalne.....	62
Struktura i organizacja pomocy społecznej.....	75
Organizowanie społeczności lokalnej oraz zasady funkcjonowania samorządu terytorialnego.....	36
Warsztaty metodyczne pracownika socjalnego.....	86
Aksjologia pracy socjalnej.....	04
Działalność pożytku publicznego i wolontariat.....	15
Projekty socjalne – istota i struktura.....	61

SPECJALNOŚĆ: RESOCJALIZACJA

Seminarium dyplomowe.....	68
Pedagogika resocjalizacyjna.....	44
Pedagogika penitencjarna.....	41
Metodyka pracy opiekuńczo-wychowawczej i profilaktyczno-resocjalizacyjnej.....	00
Warsztat wychowawcy placówek resocjalizacyjnych dla nieletnich.....	00
Projekty resocjalizacyjne.....	60
Metoda biograficzna w resocjalizacji.....	00
Współczesne zjawiska i subkultury dewiacyjne.....	90
Warsztat wychowawcy placówek resocjalizacyjnych dla dorosłych.....	00
Socjologiczne podstawy resocjalizacji.....	74
Prawo karne i penitencjarne.....	58
Warsztat kuratora sądowego.....	00
Diagnoza w resocjalizacji.....	11
Działalność pożytku publicznego.....	00
Psychologia penitencjarna.....	65
Poradnictwo penitencjarne.....	00

Przedmiot:	Aksjologia pracy socjalnej				Kod: APS 551
Kierunek:	Pedagogika				Rok/ Semestr III/6
Specjalność:	Praca socjalna				System: s / ns
Liczba godzin / semestr 15/15					Punkty ECTS: 2
Wykłady: 15/15	Ćwiczenia:	Laboratoria:	Projekty:	Seminaria:	

Wykładowca:

e-mail:

Instytut: Instytut Pedagogiki

ul. Różana 17a, 61-577 Poznań, Poland
tel. Dziekanat +48 (61) 8524252 wew. 208 - 211
e-mail: uczelnia@wskiz.poznan.pl

Miejsce przedmiotu w programie studiów: specjalizacyjnych i specjalnościowych.

Cele: Aksjologia (z greckiego *aksios* - wartościowy, cenny, *logos* - nauka, teoria), ogólna teoria wartości i wartościowania. Bada naturę różnego rodzaju wartości, szczególnie etyczno-moralnych i estetycznych. - ich pochodzenie, sposób istnienia, strukturę i hierarchie, zasady stosowania i funkcjonowania, zmienność w czasie i przestrzeni oraz zależność od innych elementów rzeczywistości ludzkiej i pozaludzkiej, zajmuje się też sposobami ich poznawania.

Opis przedmiotu: Przedmiotem rozważań są proces i efekty edukacji aksjologicznej, takie, jak kompetencje aksjologiczne, świadomość i wrażliwość aksjologiczna, oraz możliwie konsekwentna postawa aksjologiczna, w tym wiedza o wartościach z rozpoznawaniem aksjologicznych przesłanek działań własnych i cudzych oraz wiedza o funkcjonujących orientacjach aksjologicznych. Tożsamość. Wybrane zagadnienia dotyczące wartości. Aksjologia pracownika socjalnego. Pracownik socjalny wobec problemów społecznych. Rzeczywistość wspomaganej światła wartości.

Wymagane wiadomości:

Forma prowadzenia zajęć: wykłady i praca własna jako forma projektowania.

Metody oceny: zaliczenie z oceną, a także napisanie pracy kontrolnej.

Literatura podstawowa:

1. **Kostkiewicz Janina (red.); Aksjologia w kształceniu pedagogów. Warszawa 2008.**
2. Dorota A. Rybczyńska; Bożena Olszak-Krzyżanowska; *Aksjologia pracy socjalnej - wybrane zagadnienia*. BPS. Śląsk 1999

Przedmiot:	Bezpieczeństwo i Higiena Pracy				Kod: BHP 511
Kierunek:	Pedagogika				Rok/Semestr: I/1
Specjalność:					System: s / ns
Liczba godzin / semestr 4/4					Punkty ECTS: 0
Wykłady: 4/4	Ćwiczenia:	Laboratoria:	Projekty:	Seminaria:	

Wykładowca: prof. nadzw. dr hab. Jerzy Olszewski; e-mail: jerzy.olszewski@ae.poznan.pl

Instytut: Instytut Pedagogiki
ul. Różana 17a, 61-577 Poznań, Poland
tel. Dziekanat +48 (61) 8524252 wew. 208 - 211
e-mail: uczelnia@wskiz.poznan.pl

Miejsce przedmiotu w programie studiów: inne wymagania.

Cele: Celem nauczania tego przedmiotu jest przyswojenie przez studentów wiadomości na temat funkcjonującego w Polsce i Unii Europejskiej systemu ochrony pracy, definicji z tego zakresu oraz organizowania w sposób bezpieczny procesu nauczania, a w szczególności pracy z komputerem.

Opis przedmiotu: Podczas wykładu zostaną omówione najważniejsze zagadnienia z dziedziny bezpieczeństwa i higieny pracy, a w szczególności takie tematy jak: nadzór nad warunkami pracy, profilaktyka ochrony zdrowia, charakterystyka czynników niebezpiecznych, szkodliwych i uciążliwych. W szczególności omówiona zostanie organizacja pracy na stanowisku operatora komputerowego.

Wymagane wiadomości: Od studenta wymaga się po zakończeniu wykładu samodzielnego rozwiązywania problemów związanych z kształtowaniem bezpiecznych i higienicznych warunków pracy.

Forma prowadzenia zajęć: Do zajęć dydaktycznych wykorzystywane są m.in. takie materiały jak: pakiet edukacyjny dla uczelni wyższych pn. „Nauka o pracy – bezpieczeństwo, higiena, ergonomia”, wyd. CIOP – Warszawa, materiały na nośnikach cyfrowych, materiały ksero jak również autorskie opracowania studiów przypadku. Prowadzący zajęcia wydał również podręcznik pn. „Podstawy ergonomii i fizjologii pracy”, AE, Poznań, 1997.

Metody oceny: Zaliczenie na ocenę - test wielokrotnego wyboru oraz odpowiedzi na pytania otwarte.

Literatura podstawowa:

1. Kurczewski T.J.: *System zarządzania bezpieczeństwem pracy*, OdiDK, Gdańsk 2000.
2. Olszewski J.: *Podstawy ergonomii i fizjologii pracy*, AE, Poznań, 1997.
3. Rączkowski B.: *BHP w praktyce*, ODDK, Gdańsk 2008.

Literatura uzupełniająca:

1. Górka E., Tytyk.: *Ergonomia w projektowaniu stanowisk pracy, Materiały pomocnicze do ćwiczeń projektowych*, Wydawnicza Politechniki Warszawskiej, Warszawa 1996.
2. Karczewski J.T.: *Zarządzanie bezpieczeństwem pracy*, Ośrodek Doradztwa i Doskonalenia Kadr, Spółka z o.o., Gdańsk 2000.
3. Laska A., Piętowska-Laska R., Wieczorek S.: *Podstawy działalności projektowej w ergonomii*, Oficyna Wydawnicza Politechniki Rzeszowskiej, Rzeszów 2000.

Przedmiot:	Biomedyczne podstawy rozwoju				Kod: BPR 511
Kierunek:	Pedagogika				Rok/Semestr: I/1
Specjalność:					System: s / ns
Liczba godzin / semestr: 45/20					Punkty ECTS: 4
Wykłady: 45/20	Ćwiczenia:	Laboratoria:	Projekty:	Seminaria:	

Wykładowca: dr Ewa Roman; e-mail: ewaroman@op.pl

Instytut: Instytut Pedagogiki
ul. Różana 17a, 61-577 Poznań, Poland
tel. Dziekanat +48 (61) 8524252 wew. 208 - 211
e-mail: uczelnia@wskiz.poznan.pl

Miejsce przedmiotu w programie studiów: inne wymagania.

Cele: Zapoznanie studentów z podstawami biomedyki rozwoju i wychowania a także z istotą aktywności organizmu, które jest wyrazem życia. Wykazanie, że życie można traktować jako zbiór kolejno po sobie następujących aktów wymiany pomiędzy organizmem a środowiskiem, dzięki którym ciągłość życia organizmu zostaje zachowana pomimo bezustannej wymiany materii, z jakich jest ono zbudowane. Aby możliwe było życie w takich warunkach, w jakich bytuje człowiek, procesy te muszą być bardzo złożone i urozmaicone.

Opis przedmiotu:

Wykład: Rozwój fizyczny i psychiczny dziecka. Ocena rozwoju psychicznego i fizycznego dziecka. Demograficzne i zdrowotne problemy wieku rozwojowego. Hormony i ich znaczenie fizjologiczne w procesie rozwoju. Opieka nad populacją w wieku rozwojowym. Zdrowy styl życia a rozwój psychofizyczny dziecka. Rodzina, szkoła, środowisko a rozwój psychofizyczny dziecka. Współdziałanie czynników środowiskowych i genetycznych podczas procesu wzrastania dziecka.

Wymagane wiadomości:

Forma prowadzenia zajęć: Wykład.

Metody oceny: Egzamin.

Literatura podstawowa:

1. Latański M., *Zdrowie publiczne*, Lublin 1999
2. Sygit M., *Jak dbać o własne zdrowie*, Koszalin 1998
3. Czasopisma: *Pediatrya Polska, Zdrowie Publiczne*

Przedmiot:	Diagnostyka psychopedagogiczna				Kod: DPS 541
Kierunek:	Pedagogika				Rok/Semestr: II/4
Specjalność:					System: s / ns
Liczba godzin / semestr 60/20					Punkty ECTS: 4
Wykłady: 30/20	Ćwiczenia: 15/10	Laboratoria:	Projekty: 15/0	Seminaria:	

Wykładowca: dr Izabela Cytlak; e-mail: icytlak@amu.edu.pl

Instytut: Instytut Pedagogiki

ul. Różana 17a, 61-577 Poznań, Poland
tel. Dziekanat +48 (61) 8524252 wew. 208 - 211
e-mail: uczelnia@wskiz.poznan.pl

Miejsce przedmiotu w programie studiów: przedmiot kierunkowy.

Cele: Zrozumienie i umiejętność określenia i definiowania elementów procesu diagnozy rozwiniętej. Znajomość możliwości zastosowania diagnozy w pedagogice. Znajomość kompetencji diagnosty niezbędnych na różnych etapach dokonywania diagnozy. Znajomość i umiejętność definiowania błędów pojawiających się w procesie diagnozy. Zrozumienie podstawowych zasad etycznych w procesie diagnozy. Zrozumienie i umiejętność definiowania podstawowych standardów dla osób stosujących metody testowe w psychologii i pedagogice. Znajomość różnych rodzajów obserwacji, ich wad i zalet oraz możliwości ich zastosowania w praktyce. Umiejętność definiowania obserwowalnych wskaźników diagnozowanych kompetencji i oceny poziomu rozwoju kompetencji na ich podstawie. Umiejętność definiowania pojęć wywiadu i rozmowy oraz znajomość typów wywiadu. Znajomość i umiejętność stosowania technik prowadzenia wywiadu i rozmowy. Znajomość etapów prowadzenia wywiadu i rozmowy oraz umiejętność prowadzenia zgodnie z nimi wywiadu i rozmowy. Znajomość zasad konstruowania kwestionariusza oraz wad i zalet metody. Umiejętność stosowania odpowiednich pytań podczas konstruowania kwestionariusza. Znajomość celu i zasad stosowania różnych technik projekcyjnych. Znajomość zasad i możliwości, szans i zagrożeń, wad i zalet metod socjometrycznych. Umiejętność przygotowywania badania socjometrycznego. Znajomość zasad interpretacji wyników badania socjometrycznego. Zrozumienie czynników wpływających na ocenę osiągnięć i niepowodzeń szkolnych. Znajomość zasad dokonywania wieloaspektowej diagnozy niepowodzeń szkolnych. Znajomość zasad dokonywania diagnozy dzieci z rodzin z problemem alkoholowym. Zrozumienie zasad i warunków oraz metod dokonywania diagnozy sytuacji dziecka w rodzinie.

Opis przedmiotu:

Struktura procesu diagnostycznego. Uwarunkowania procesu diagnozowania (zewnętrzne, wewnętrzne). Interpretacja danych diagnostycznych. Kompetencje merytoryczne i osobiste diagnosty. Błędy popełniane w procesie diagnozy, możliwości i sposoby zapobiegania ich występowaniu. Standardy dla osób stosujących testy w psychologii i pedagogice. Problemy etyczne diagnostyki. Obserwacja jako metoda diagnostyczna (typy, rodzaje, wady i zalety obserwacji). Rozmowa i wywiad jako metody diagnostyczne (możliwości i warunki zastosowania, wady i zalety metod). Kwestionariusz jako podstawowe narzędzie w diagnostyce psychopedagogicznej. Metody projekcyjne w diagnostyce psychopedagogicznej (charakterystyka technik, warunki i możliwości stosowania). Analiza wytworów i dokumentów. Diagnozowanie sytuacji dziecka w szkole – sytuacja społeczna dziecka w klasie (metody socjometryczne). Diagnozowanie sytuacji dziecka w szkole – ocenianie osiągnięć i niepowodzeń szkolnych. Diagnozowanie sytuacji dziecka w rodzinie – wybrane problemy.

Wymagane wiadomości: metodologia badań pedagogicznych i psychologicznych, pedagogika ogólna, pedagogika społeczna, psychologia ogólna.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia, projekt (studia stacjonarne).

Metody oceny: zaliczenie na ocenę; ocena łączna na podstawie testu wiadomości i projektu.

Literatura podstawowa:

1. Janowski, A. (2002). *Poznawanie uczniów*. Warszawa: Fraszka Edukacyjna.
2. Jarosz, E., Wysocka E. (2006). *Diagnoza Psychopedagogiczna*. Warszawa: Wydawnictwo Akademickie „Żak”
3. Pilch, T. (1998). *Zasady badań pedagogicznych*. Warszawa: Wydawnictwo Akademickie „Żak”
4. Suchańska, A. (2007). *Rozmowa i obserwacja w diagnozie psychologicznej*. Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne.

Literatura uzupełniająca:

1. Babbie E. (2003): *Badania społeczne w praktyce*, Warszawa PWN.
2. Deptuła, M. (red.).(2006). *Diagnostyka i profilaktyka w teorii i praktyce pedagogicznej*. Bydgoszcz: Wydawnictwo Akademii Bydgoskiej.
3. *Standardy dla testów stosowanych w psychologii i pedagogice*. (1985). Warszawa: Polskie Towarzystwo Psychologiczne.
4. Strelau, J.(red.).(2000). *Psychologia, tom 3*. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne. Roz. 71, 72.

Przedmiot:	Diagnostyka w doradztwie zawodowym				Kod: DDZ 541
Kierunek:	Pedagogika				Rok/ Semestr : II/4
Specjalność:	Doradztwo zawodowe				System: s / ns
Liczba godzin / semestr 30/15					Punkty ECTS: 4
Wykłady: 15/5	Ćwiczenia: 15/10	Laboratoria:	Projekty:	Seminaria:	

Wykładowca: Dr Małgorzata Rosalska; e-mail: rosalska@wp.pl

Instytut: Instytut Pedagogiki
ul. Różana 17a, 61-577 Poznań, Poland
tel. Dziekanat +48 (61) 8524252 wew. 208 - 211
e-mail: uczelnia@wskiz.poznan.pl

Miejsce przedmiotu w programie studiów: przedmiot specjalizacyjny

Cele: Celem zajęć jest zapoznanie studentów z podstawowymi metodami i technikami diagnozy diagnostyki w realizowanej w ramach doradztwa zawodowego i personalnego, ukazanie etycznego kontekstu diagnozowania oraz rozwijanie umiejętności w zakresie stosowania wybranych narzędzi diagnostycznych.

Opis przedmiotu:

Wykład: Diagnostyka w doradztwie – ustalenia terminologiczne. Przedmiot, cele i funkcje diagnozy w doradztwie zawodowym i personalnym. Podstawowe orientacje teoretyczne w diagnozie. Błędy w diagnozie. Podstawowe narzędzia diagnostyczne i ich wartość prognostyczna. Testy w doradztwie zawodowym. Cechy testów psychologicznych. Etyczny wymiar stosowania testów w doradztwie. Diagnoza potrzeb doradczych. Diagnoza jakości usług doradczych.

Ćwiczenia: Diagnoza stylów uczenia się. Koncepcja inteligencji wielorakiej H. Gardnera. Diagnoza charakteru. Testy predyspozycji zawodowych. Diagnoza zainteresowań. Diagnoza aspiracji zawodowych. Metody diagnostyczne w selekcji i rekrutacji pracowników. Rozmowa rekrutacyjna jako sytuacja diagnostyczna. AC i DC.

Wymagane wiadomości: teoretyczne podstawy doradztwa zawodowego.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia, case study, film.

Metody oceny: Egzamin - test wiadomości.

Literatura podstawowa:

1. Belbin R. M., *Twoja rola w zespole*, Gdańsk 2003
2. Bolles R.N., *Spadochron. Praktyczny podręcznik dla osób planujących karierę, szukających pracy i zmieniających zawód*, Warszawa 2000
3. Gladding S.T., *Poradnictwo zawodowe zajęcie wszechstronne*, Warszawa 1994 (r. Zastosowanie testów psychologicznych w poradnictwie)
4. Hoffman E., *Ocena psychologiczna pracowników*, Gdańsk 2003
5. *Jakość w poradnictwie zawodowym*, Zeszyt Informacyjno-metodyczny Doradcy Zawodowego nr 28, MGIP, Warszawa 2004
6. Jarosz E., Wysocka E., *Diagnoza psychopedagogiczna. Podstawowe problemy i rozwiązania*, Warszawa 2006

7. Kossowska M., *Ocena i rozwój umiejętności pracowniczych*, Kraków 2001

Literatura uzupełniająca:

1. Alder H., *Inteligencja kreatywna*, Warszawa 2003
2. Allen R., *Poznaj swoją osobowość*, Warszawa 2003
3. Barrett J., *Testy niezbędne przy wyborze zawodu i kierunku studiów*, 2002
4. Bednarczyk H., Woźniak I. (red.), *Diagnozowanie potrzeb edukacyjnych powiatowego rynku pracy*, Stowarzyszenie Oświatowe SYCYNA 2003
5. Dale M., *Skuteczna rekrutacja i selekcja pracowników*, Kraków 2001
6. Filipowicz G., *Zarządzanie kompetencjami zawodowymi*, Warszawa 2004
7. Siarkiewicz E. (red.), *Niejednoznaczność poradnictwa*, Zielona Góra 2004
8. Siewert H., *Testy inteligencji*, Warszawa 2000
9. Sołtysińska G., Żywiec-Dąbrowska E., *Moja przyszła praca*, Warszawa 2001
10. Turska E., *Od zabawy do pracy*, Katowice 2000
11. Wojtasik B., *Warsztat doradcy zawodu. Aspekty pedagogiczno – psychologiczne*, Warszawa 1997

Przedmiot:	Diagnoza w resocjalizacji				Kod: DRE 561
Kierunek:	Pedagogika				Rok / Semestr III/6
Specjalność:	Resocjalizacja				System: s/ns
Liczba godzin / semestr 15/10					Punkty ECTS: 2
Wykłady:	Ćwiczenia: 15/10	Laboratoria:	Projekty:	Seminaria:	

Wykładowca: dr Agnieszka Barczykowska; e-mail: agabarczyk@poczta.onet.pl

Instytut: Instytut Pedagogiki
ul. Różana 17a, 61-577 Poznań, Poland
tel. Dziekanat +48 (61) 8524252 wew. 208 - 211
e-mail: uczelnia@wskiz.poznan.pl

Miejsce przedmiotu w programie studiów: przedmioty specjalizacyjne i specjalnościowe.

Cele: Znajomość podstaw teoretycznych i praktycznych związanych z diagnozowaniem niedostosowania i wykołejenia społecznego. Umiejętność projektowania działań o zróżnicowanym charakterze (reformujące, projektujące, profilaktyczne) w stosunku do jednostki niedostosowanej społecznie, jej rodziny oraz środowiska lokalnego oraz prowadzenie ewaluacji. Wybór i wykorzystywanie dostępnych narzędzi diagnostycznych. Umiejętność analizy danych zastanych (opinie, itd.).

Opis przedmiotu:

Ćwiczenia/warsztaty: Niedostosowanie społeczne jako kategoria diagnostyczna na tle innych określeń dotyczących efektów zaburzonej socjalizacji. Kryteria diagnostyczne niedostosowania w płaszczyźnie biologicznej, psychologicznej i społecznej w perspektywie indywidualnej. Diagnoza wybranych problemów funkcjonowania jednostki oraz rodziny i innych grup społecznych jako znaczących elementów środowiska wychowawczego (jednostka niedostosowana społecznie, jednostka uzależniona, rodzina z problemem alkoholowym). Prezentacja narzędzi diagnostycznych, zdobywanie umiejętności zastosowania ich. Tworzenie diagnoz cząstkowych i całościowych oraz opracowywania na ich podstawie programu oddziaływań.

Wymagane wiadomości: prawne podstawy resocjalizacji, pojęcie niedostosowanie społeczne, rodzina dysfunkcyjna oraz uzależnienia jako przedmiot diagnozowania – podstawy teoretyczne.

Forma prowadzenia zajęć: projekt, warsztat, konwersacja, projekcja filmowa.

Metody oceny:

Ćwiczenia: zaliczenie z oceną na podstawie wykonywanych prac kontrolnych:

1. analiza objawu,
2. diagnoza jednostki niedostosowanej społecznie.

Literatura podstawowa:

1. Brzeziński J., Kowalik S., 1998, *Charakterystyka wybranych metod diagnozy klinicznej*, (w) H. Sęk (red.) *Spoleczna psychologia kliniczna*, Warszawa. .
2. Ostrowska K., Milewska E., 1986, *Diagnozowanie psychologiczne w kryminologii. Przewodnik metodyczny*, Warszawa.

3. Jarosz E., Wysocka E., 2006, *Diagnoza psychopedagogiczna. Podstawowe problemy i rozwiązania*, Warszawa.
4. Jarosz E., 2003, *Wybrane obszary diagnozowania pedagogicznego*, Katowice.
5. Wysocka E., 2008, *Diagnoza w resocjalizacji*, Warszawa.
6. Lepalczyk I., Bandura J., 1987, *Elementy diagnostyki pedagogicznej*, Warszawa.
7. Ziemiński S., 1974, *Problemy dobrej diagnozy*, Warszawa.
8. Bauman Z., *Działanie społeczne*, (w) *Encyklopedia Socjologiczna*, Warszawa.
9. Marynowicz-Hetka E., Piekarski J., 1996, *Wokół problemów działania społecznego*, Warszawa.
10. Gavin Ch, SEABury B.A., 1998, *Działania interpersonalne w pracy socjalnej*, Katowice.
11. Pytka L., 2000, *Pedagogika resocjalizacyjna*, Warszawa.

Literatura uzupełniająca:

1. Pytka L., 1984, *Skala nieprzystosowania społecznego. Podręcznik*, Warszawa.
2. Popielarskie A. i M. (red.), 2000, *Psychiatria wieku rozwojowego*, Warszawa.
3. Pytka L., 1998, *Zaburzenia przystosowania społecznego dzieci i młodzieży. Aspekty diagnostyczne i teoretyczne*.
4. Radochański M., *Podstawy psychopatologii dla pedagogów*, Rzeszów.
5. Margolis A., 1998, *Zespół dziecka maltretowanego – diagnostyka medyczna*, Warszawa
6. Pospiszyl I., 1994, *Przemoc w rodzinie*, Warszawa.
7. Sasal H.D., 1998, *Niebieskie karty. Przewodnik do procedury interwencji Policji wobec przemocy w rodzinie*, Warszawa.
8. Robinson B.E., Rhoden J.L., 2003, *Pomoc psychologiczna dla dzieci alkoholików*, Warszawa.
9. Lidera-Wysoczańska A., 2003, *Pijany dom, czyli co się dzieje z dzieckiem alkoholika*, (w) *Gdzie się podziało moje dzieciństwo. O Dorosłych Dzieciach Alkoholików*, Kielce.
10. Kucińska M., 2003, *DDA, czyli Dorosłe Dzieci Alkoholików*, (w) *Gdzie się podziało moje dzieciństwo. O Dorosłych Dzieciach Alkoholików*, Kielce.
11. *Dzieci alkoholików. Indywidualne plany pomocy*, 2006, PARPA, Warszawa.

Przedmiot:	Doradztwo zawodowe dla bezrobotnych i niepełnosprawnych				Kod: DZB 551
Kierunek:	Pedagogika				Rok / Semestr III/5
Specjalność:	Doradztwo zawodowe				System: s / ns
Liczba godzin / semestr 45/25					Punkty ECTS: 5
Wykłady: 30/15	Ćwiczenia: 15/10	Laboratoria:	Projekty:	Seminaria:	

Wykładowca: dr Małgorzata Rosalska; e-mail: rosalska@wp.pl

Instytut: Instytut Pedagogiki
ul. Różana 17a, 61-577 Poznań, Poland
tel. Dziekanat +48 (61) 8524252 wew. 208 - 211
e-mail: uczelnia@wskiz.poznan.pl

Miejsce przedmiotu w programie studiów: Przedmioty specjalizacyjne i specjalnościowe.

Cele: Zapoznanie ze specyfiką pracy doradczej z grupami defaworyzowanymi na rynku pracy. Rozwijanie umiejętności metodycznych w zakresie pracy z osobami bezrobotnymi. Rozwijanie umiejętności metodycznych w obszarze doradztwa zawodowego dla niepełnosprawnych. Wskazanie instytucjonalnych źródeł wsparcia dla bezrobotnych i niepełnosprawnych.

Opis przedmiotu:

Ćwiczenia: Rodzaje grup defaworyzowanych na rynku pracy. Problem naznaczania społecznego. Metody rozpoznawania sytuacji grup defaworyzowanych na rynku pracy. Indywidualny Plan Działania w pracy z bezrobotnymi. Kontrakt doradczy jako profilaktyka bierności. Organizowanie różnorodnych form doradczych dla bezrobotnych. Prawne uwarunkowania funkcjonowania niepełnosprawnych na rynku pracy. Projekty edukacyjne i społeczne. Programy aktywizacji bezrobotnych i niepełnosprawnych. Instytucje wspierające bezrobotnych i niepełnosprawnych. Budowanie partnerstwa lokalnego. Doradca zawodowy jako animator.

Wymagane wiadomości: teoretyczne podstawy doradztwa, diagnostyka w doradztwie.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

Metody oceny: Egzamin. Zaliczenie na ocenę - Projekt edukacyjny.

Literatura podstawowa:

1. Biuletyny Statystyczne GUS
2. Borkowski T., Marcinkowski A. (red.), *Socjologia bezrobocia*, Warszawa 1996
3. Frąckiewicz, L., Koczur, W. (red.), *Niepełnosprawni a praca*. Katowice 2004
4. Gałęziak, J., *Sprawni w pracy. Zatrudnienie osób niepełnosprawnych w politykach Unii Europejskiej i wybranych państwach członkowskich*. Warszawa 2004
5. Głąbicka K., *Wybrane elementy rynku pracy*, Warszawa 2001
6. Horodeński R., Sadowska-Snarska C.(red.), *Rynek pracy na progu XXI wieku. Aspekty makroekonomiczne i regionalne*, Białystok – Warszawa 2003

7. Kabaj M., *Strategie i programy przeciwdziałania bezrobociu w Unii Europejskiej i w Polsce*, Warszawa 2004
8. Karpińska, J., Pałęcka-Błaszczuk, A., Zbrzeźna M., *Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych – komentarze do zmian, stan prawny na dzień 9.08.2004*, Warszawa 2004
9. Kreft, W., Dankowska, R., Sołtysińska R., *Podręcznik oceny zawodów z punktu widzenia różnych rodzajów niepełnosprawności*, Warszawa 2000
10. Krajowy plan działań na rzecz zatrudnienia
11. Kryńska E., *Dylematy polskiego rynku pracy*, Warszawa 2001
12. Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy
13. Majewski T., *Polityka Unii Europejskiej wobec zatrudnienia osób niepełnosprawnych*. W: *Poradnictwo zawodowe dla osób niepełnosprawnych*. Materiały konferencyjne (s. 81-14. 86). Warszawa 2003
15. Nowak A., *Bezrobocie wśród niepełnosprawnych*, Katowice 2002
16. Otrębski, W., *Osoby z upośledzeniem umysłowym w sytuacji pracy*. Lublin 2001
17. Otrębski, W. (red.), *System wsparcia aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych. Założenia, elementy, zasady organizacji*, Lublin 1999
18. Szczepankowska B., Ostrowska A., (red.). *Problemy niepełnosprawności w poradnictwie zawodowym*, Warszawa 1998
19. Załuska M., Boczoń J. (red.), *Organizacje pozarządowe w społeczeństwie obywatelskim*, Katowice 1998

Przedmiot:	Działalność pożytku publicznego i wolontariat				Kod: DPP 561
Kierunek:	Pedagogika				Rok/ Semestr III/6
Specjalność:	Praca socjalna				System: s / ns
Liczba godzin / semestr 30/15					Punkty ECTS: 4
Wykłady: 20/10	Ćwiczenia:	Laboratoria:	Projekty: 10/5	Seminaria:	

Wykładowca:

e-mail:

Instytut: Instytut Pedagogiki

ul. Różana 17a, 61-577 Poznań, Poland
tel. Dziekanat +48 (61) 8524252 wew. 208 - 211
e-mail: uczelnia@wskiz.poznan.pl

Miejsce przedmiotu w programie studiów: specjalizacyjne i specjalnościowe.

Cele: Przedmiot, Organizacje pozarządowe w systemie pomocy społecznej, ma na celu przybliżenie studentom kształtu sektora pozarządowego w strukturze organizacji polskiej pomocy społecznej, jego cech, funkcji, elementów składowych, zasad działania, podstaw prawnych w ich funkcjonowaniu. Studenci zdobędą orientację w pełnionych zadaniach i funkcjonowaniu konkretnych organizacji pozarządowych działających w środowiskach lokalnych.

Opis przedmiotu:

Historia sektora pozarządowego w Polsce i na świecie. Rozwój sektora pozarządowego non-profit w Polsce – istota, struktura, założenia i zasady funkcjonowania, zadania, cechy, funkcje. Analiza prawnych regulacji istniejących organizacji pozarządowych (ustawa o stowarzyszeniach i ustawa o fundacjach). Miejsce organizacji pozarządowych w społeczeństwie obywatelskim. Podstawowe pojęcia dotyczące III sektora: trzeci sektor, dialog obywatelski, organizacja non – profit, organizacja wolontarystyczna, organizacja społeczna. Zasady tworzenia programów współpracy z samorządem terytorialnym – płaszczyzny, możliwości, korzyści.

Wymagane wiadomości:

Forma prowadzenia zajęć: wykłady i projekty zmian.

Metody oceny: kolokwium zaliczeniowe na ocenę.

Literatura podstawowa:

1. Ciecierska L.; *Organizacje pozarządowe*. Warszawa 2003
2. Pietrzyk-Rewers D.; *Idea społeczeństwa obywatelskiego – współczesna debata i jej źródła*. Wrocław 2004

3. Granat M.; *Organizacje pozarządowe w Polsce*. Warszawa 2000
4. Ceglarski A.; *Organizacje pożytku publicznego*. Warszawa 2005
5. Naumiuk A.; *Edukacja i aktywizacja w organizacjach pozarządowych*. Warszawa 2003
6. Kowal N.; *Tworzenie i rejestracja organizacji pożytku publicznego*. Kraków 2005
7. Załuska M.; *Organizacje pozarządowe w społeczeństwie obywatelskim*. Warszawa 2000
8. Bogacz – Wojtanowska E.; *Wzory zatrudnienia w organizacjach pozarządowych*. Warszawa 2005
9. Gloziński A.; *Ustawa o działalności pożytku publicznego i wolontariacie*. Warszawa 2005

Przedmiot:	Edukacja zdrowotna z elementami ekologii				Kod: EZE 531
Kierunek:	Pedagogika				Rok/Semestr: II/3
Specjalność:					System: s/ns
Liczba godzin / semestr 30/15					Punkty ECTS: 2
Wykłady: 30/15	Ćwiczenia:	Laboratoria:	Projekty:	Seminaria:	

Wykładowca: Kasperek-Golimowska Ewa; e-mail: kasperek@amu.edu.pl

Instytut: Instytut Pedagogiki
ul. Różana 17a, 61-577 Poznań, Poland
tel. Dziekanat +48 (61) 8524252 wew. 208 - 211
e-mail: uczelnia@wskiz.poznan.pl

Miejsce przedmiotu w programie studiów: inne wymagania.

Cele: Przekazanie wiedzy o zdrowiu, czynnikach je warunkujących, profilaktyce najczęstszych chorób i zaburzeń, edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia. Kształtowanie umiejętności diagnozowania potrzeb uczniów w zakresie edukacji zdrowotnej, planowania programu i realizacji podstawowych zagadnień edukacji zdrowotnej z wykorzystaniem aktywizujących metod uczenia i w atmosferze sprzyjającej dobremu samopoczuciu uczniów. Zwiększenie zainteresowania sprawami zdrowia oraz motywowanie ich do działań w zakresie identyfikowania i rozwiązywania problemów zdrowotnych, doskonalenia własnego zdrowia i innych ludzi oraz tworzenia zdrowego środowiska fizycznego i społecznego. Przygotowanie do realizacji zajęć w ramach ścieżki edukacyjnej „edukacja prozdrowotna” w szkole, na wszystkich etapach edukacji. Rozwijanie kompetencji do prowadzenia poradnictwa pedagogicznego w zakresie zdrowych stylów życia.

Opis przedmiotu:

Wykład: W ramach przedmiotu realizowana jest problematyka zdrowia i choroby oraz teoretyczne podstawy edukacji zdrowotnej przygotowujące do praktycznego działania na rzecz ochrony i poprawy zdrowia dzieci i młodzieży. Przygotowuje do różnych form pracy profilaktycznej, terapeutycznej i wychowawczej w szkołach i różnych placówkach oświatowo-wychowawczych. Przedmiot zawiera treści z zakresu wszechstronnej edukacji zdrowotnej WHO, UNESCO, UNICEF oraz doświadczenia polskie z zakresu wychowania zdrowotnego oraz Szkół Promujących Zdrowie. Podstawowe znaczenie w realizacji przedmiotu ma stosowanie metod aktywizujących zwiększających kompetencje studentów w zakresie wiedzy, umiejętności i postaw do działań na rzecz tworzenia zdrowego środowiska, życia, nauki i pracy.

Wymagane wiadomości: Zdrowie jako pojęcie kluczowe w edukacji zdrowotnej. Zdrowie obiektywne i subiektywne. Zdrowie pozytywne i negatywne. Pojęcie i sposoby osiągnięcia dobrostanu.

Współczesne koncepcje zdrowia i choroby. Patogeneza i salutogeneza. Czynniki warunkujące zdrowie jednostki i populacji. Zachowania zdrowotne i styl życia. Pojęcie zasobów i czynników ryzyka dla zdrowia. Znaczenie osobistej odpowiedzialności za zdrowie. Dokonywanie wyborów w sprawach zdrowia i choroby – dojrzała postawa wobec zdrowia jako wartości. Główne problemy zdrowotne społeczeństwa polskiego jako wyznacznik działań edukacji promującej zdrowie i profilaktyki. Profilaktyka a promocja zdrowia. Edukacja zdrowotna jako kluczowy element promocji zdrowia. Proces edukacji zdrowotnej (założenia, cele, koncepcje, etapy, podstawy programowe). Strategia i metody w edukacji zdrowotnej - specyfika metod aktywizujących i interaktywnych w edukacji zdrowotnej. Planowanie, realizacja i ewaluacja programu edukacji zdrowotnej w szkole. Koncepcja, strategia, organizacja Szkoły Promującej Zdrowie. Modelowanie zachowań zdrowotnych u wychowanków przez pedagogów i nauczycieli – holizm pedagogiczny.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

Metody oceny: zaliczenie na ocenę; Pisemny sprawdzian określający poziom opanowania wiedzy z treści wykładu, literatury przedmiotu oraz poziom rozumienia teorii holistycznej koncepcji zdrowia oraz praktyki edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia.

Literatura podstawowa:

1. Charońska, E. (1997). *Zarys wybranych problemów edukacji zdrowotnej*. Warszawa: CEM
2. Czapiński, J. (2004). *Psychologia pozytywna. Nauka o szczęściu, zdrowiu, sile i cnotach człowieka*. Warszawa: PWN
3. Karski, J.B. (2006). *Praktyka i teoria promocji zdrowia. Wybrane zagadnienia*. Warszawa: Cedewu
4. Kasperek, E. (1999). *Zachowania prozdrowotne nauczycieli*. Poznań: G&P.
5. Sheridan, L.Ch., Radmacher, S.A. (1998). *Psychologia zdrowia*
6. Szymańska, M. (2002). *Programy profilaktyczne. Podstawy profesjonalnej psychoprofilaktyki*. Warszawa: CMPPP
7. Woynarowska, B. (red.) (2000). *Zdrowie i szkoła*. Warszawa: PZWL
8. Woynarowska, B. (2007). *Edukacja zdrowotna*. Warszawa: PWN
9. Woynarowska, B., Sokołowska, M. (red.) (2000). *Jak tworzymy szkołę promującą zdrowie. Doświadczenia dziesięciu lat*. Warszawa: KOWEZ
10. Narodowy Program Zdrowia na lata 2007 - 2015 przyjęty Uchwałą Nr. 90/2007 Rady Ministrów z dnia 15 maja 2007 r.

Przedmiot:	Ekonomiczno-ustrojowe podstawy życia społecznego				Kod: EUS 561
Kierunek:	Pedagogika				Rok/Semestr: III/6
Specjalność:	Doradztwo zawodowe				System: s / ns
Liczba godzin / semestr: 15/8					Punkty ECTS: 3
Wykłady: 15/8	Ćwiczenia:	Laboratoria:	Projekty:	Seminaria:	

Wykładowca: dr Piotr Potejko; e-mail:

Instytut: Instytut Pedagogiki
ul. Różana 17a, 61-577 Poznań, Poland
tel. Dziekanat +48 (61) 8524252 wew. 208 - 211
e-mail: uczelnia@wskiz.poznan.pl

Miejsce przedmiotu w programie studiów: Przedmioty specjalizacyjne i specjalnościowe.

Cele: Przedstawienie studentom wiedzy i informacji z zakresu podstaw ekonomicznych, finansowych, gospodarczych, informatyczno-informacyjnych a także ustrojowych, narodowych, ideologicznych, politycznych, rządowych, publicznych, administracyjnych, kulturowych uwarunkowań życia społecznego, ich podstaw i warunków prawidłowego przebiegu. Wskazanie kierunków i celów rozwoju dążeń do międzynarodowej uniformizacji oraz akcentowania możliwości narodowego i ponadnarodowego niezależnego rozwoju życia społecznego.

Opis przedmiotu:

Wykład: Życie społeczne. Podstawowe pojęcia. Uwarunkowania przebiegu życia społecznego. Fazy życia. Relacje społeczne i międzypokoleniowe, udział instytucji w kreowaniu faz życia. Style życia i zachowań. Transformacja ustrojowa. Przemiany społeczne i polityczne. Rodzaje „nowych” cywilizacji. Cywilizacja „konsumpcyjna” jako forma podstawowego modelu życia społecznego. Patologie społeczne. Ekonomiczne podstawy funkcjonowania społecznego. Narodowe i międzynarodowe modele wpływu oddziaływań finansowo-gospodarczych i polityczno administracyjnych na podstawy życia społecznego.

Wymagane wiadomości:

Forma prowadzenia zajęć: Wykład.

Metody oceny: Zaliczenie na ocenę.

Literatura podstawowa:

1. Argyle M., *Psychologia stosunków międzyludzkich*, Warszawa 1991.
2. Cieński P., *Ekonomiczne wyznaczniki stylu życia*, Warszawa 1986.

3. Hurrelmann K., *Struktura społeczna a rozwój osobowości*, Poznań 1994.
4. Materne J., *Pedagogika socjalna*, Szczecin 1999.
5. Hajduk E., *Wzory przebiegu życia*, Zielona Góra 1996.
6. Dobraczyński M., Jasińska A. (red.), *Wiek wielkich przemian*, Warszawa-Toruń 2001.
7. Golka M. (red.), *Nowe style zachowań*, Poznań 2001.
8. Bauman Z., *Globalizacja. I co z tego dla ludzi wynika?*, Warszawa 2000.
9. Luhman N., *Teoria polityczna państwa bezpieczeństwa socjalnego*, Warszawa 1994.
10. Sarpacka A., *Nowoczesność Polaków*, Warszawa 1993.
11. Wnuk-Lipiński E., *Rozpad połowiczny. Szkice z socjologii transformacji ustrojowej*, Warszawa 1993.

Przedmiot:	Elementy teorii organizacji i zarządzania				Kod: ETO 541
Kierunek:	Pedagogika				Rok/Semestr: III/4
Specjalność:	Praca socjalna				System: s/ns
Liczba godzin / semestr 20/20					Punkty ECTS: 2
Wykłady: 20/20	Ćwiczenia:	Laboratoria:	Projekty:	Seminaria:	

Wykładowca: dr inż. Wacław Kawczyński; e-mail: ekawczynska@poczta.sylaba.pl

Instytut: Instytut Pedagogiki
ul. Różana 17a, 61-577 Poznań, Poland
tel. +48 (61) 8524252 wew. 216
e-mail: uczelnia@wskiz.poznan.pl

Miejsce przedmiotu w programie studiów: przedmioty specjalizacyjne i specjalnościowe.

Cele: Zapoznanie studenta z podstawową wiedzą ogólną zarządzającego i zarządzanego. Zorientowanie studenta w relacjach kierownik podwładny w strukturach organizacyjnych. Zrozumienia wzajemnego oddziaływania elementów w systemie zarządzania w celu nabycia cech dobrego kierownika.

Opis przedmiotu:

Wykład: Pojęcie zarządzanie- treści i procesy. Trendy współczesnych przemian społeczno gospodarczych. Organizacja (cele, system techniczno społeczny, cechy organizacji, cykl życia).
Motywacja (teorie i ich użyteczność: Maslowa, Mc. Cleylanda, ERG, Huges'a , Herzberga, teorie; oczekiwania, wzmocnienia, nagród). Teoria **X,Y**, teoria **Z**. Przewodzenie, liderowanie, przedsiębiorczość. Style kierowania. Cechy i umiejętności kierownika menedżera. Metoda ABC. Planowanie. Zarządzanie przez cele, Metoda 5S. System zarządzania, struktury organizacyjne. Decyzje, zmiany. Współczesne koncepcje zarządzania.

Wymagane wiadomości: Studentom nie stawia się ograniczeń wstępnych.

Forma prowadzenia zajęć: Wykład wsparty materiałami na foliach z udostępnieniem kserokopii.

Metody oceny: Zaliczenie na ocenę pisemne z pytaniami otwartymi.

Literatura podstawowa:

1. Koźmiński A.K., Piotrowski W. *Zarządzanie*. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa 2004.
2. Robins S.P., DeCenzo D.A. *Podstawy Zarządzania*. PWE. Warszawa 2002.

3. Stewart D.M. *Praktyka kierowania*. PWE. Warszawa 2002.

Literatura uzupełniająca:

1. Jean Brillman. *Nowoczesne koncepcje i metody zarządzania*. PWE. Warszawa 2002.
2. Gryffin R.W.. *Podstawy zarządzania organizacjami*. PWN Warszawa 2005.
3. Amstrong. *Zarządzanie zasobami ludzkimi*. Oficyna Ekonomiczna .Kraków 2004.
4. Franken R.E.. *Psychologia motywacji*. Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne. Gdańsk 2005.
5. Stoner J.A.F., Freeman R.E, Gilbert D.R. *Kierowanie*. PWE Warszawa.1999.
6. Robins P. *Zachowania w organizacji*. PWN. Warszawa 2002.

Przedmiot:	Etyka zawodowa				Kod: EZW 561
Kierunek:	Pedagogika				Rok/Semestr: III/6
Specjalność:					System: s / ns
Liczba godzin / semestr: 30/30					Punkty ECTS: 2
Wykłady: 15/15	Ćwiczenia: 15/15	Laboratoria:	Projekty:	Seminaria:	

Wykładowca: dr hab. Kazimierz Wojnowski; e-mail: wokanda@au.poznan.pl

Instytut: Instytut Pedagogiki

ul. Różana 17a, 61-577 Poznań, Poland
tel. Dziekanat +48 (61) 8524252 wew. 208 - 211
e-mail: uczelnia@wskiz.poznan.pl

Miejsce przedmiotu w programie studiów: grupa treści podstawowych.

Cele: Zapoznanie studentów z głównymi kierunkami etyki i dziedzinami moralności sfery pracy. Poznanie podstawowych pojęć antropologiczno-filozoficznych w etyce. Analiza aksjologii etyki pracy i zawodu. Opis i wyjaśnianie zjawisk etycznych i ocen moralnych sfery edukacji i przygotowanie do krytycznej interpretacji systemów etycznych i praktyki moralnej.

Opis przedmiotu:

Wykład: Systemy etyczne i doktryny moralne. Aksjologia etyczna pracy i zawodu. Etyczne cechy środowiska szkoły. Nauczyciel i uczeń w etycznych normach i moralnych wymogach. Nauczyciel jako zawód i rola społeczna. Osobowość nauczyciela i pedagoga / struktura, potrzeby, wymogi, kontrola/. Odpowiedzialność zawodowa i etyczna pracowników szkoły. Deontologia nauczyciela i pedagoga. Uczeń i wychowanek jako dobro moralne. Zagadnienia etycznej edukacji. Dylematy etyczne i wybory moralne w środowisku szkoły.

Wymagane wiadomości: Znajomość genezy, struktur i funkcji etyki w systemie wiedzy moralnej i sfery prakseologicznej oraz normatywnej. Umiejętność rozumienia etycznych aksjologii oraz moralnych interpretacji zjawisk społecznych, przyrodniczych i indywidualnych ludzi. Etyczna analiza i moralna interpretacja zjawisk kultury, techniki i gospodarki, polityki, edukacji. Rozumienie wartości etycznych zawodu nauczyciela, pedagoga i środowiska moralnego szkoły.

Forma prowadzenia zajęć: wykład z dyskusją i referowanie opracowań.

Metody oceny: praca pisemna zaliczeniowa na ocenę i referat na zaliczenie z oceną.

Literatura podstawowa:

1. Ossowska M. *Podstawy nauki o moralności*. PWN. Warszawa 1957
2. Ossowska M. *Socjologia moralności*. PWN. Warszawa.1986
3. Bauman Z. *Etyka ponowoczesna*. Warszawa 1996
4. Krawcewicz S. *Rozważania nad etyką zawodu nauczyciela*. IWZZ. Warszawa 1987
5. Wojnar I. *Aktualne problemy edukacji i kultury w Polsce i na świecie*. ELIPSA. Warszawa 1995
6. Kałuszyński M. *Nauczyciel i uczeń. Problemy etyczne wychowania i nauczania*. Wyd. atla 2. Wrocław 2002
7. Homplewicz J. *Etyka pedagogiczna*. Wyd. Salezjańskie. Warszawa 1996
8. Ostrowska K. *W poszukiwaniu wartości*. GWP. Gdańsk 2000
9. Kwiatkowska H. *Etos zawodu nauczyciela i jego przemiany*, w: *Przemiany zawodu nauczyciela*. J. Nowak /red./, Wrocław-Warszawa-Kroków 1991
10. Szewczyk K. *Wychowywać człowieka mądrego*, w: *Zarys etyki nauczycielskiej*. PWN. Warszawa-Łódź 1999
11. Singer P. *Przewodnik po etyce*. KiW. Warszawa 2000

Przedmiot:	Filozofia				Kod: FIL 511
Kierunek:	Pedagogika				Rok/Semestr: I/1
Specjalność:					System: s / ns
Liczba godzin / semestr 45/45					Punkty ECTS: 4
Wykłady: 30/30	Ćwiczenia: 15/15	Laboratoria:	Projekty:	Seminaria:	

Wykładowca: dr hab. Kazimierz Wojnowski; e-mail: wokanda@au.poznan.pl

Instytut: Instytut Pedagogiki

ul. Różana 17a, 61-577 Poznań, Poland
tel. Dziekanat +48 (61) 8524252 wew. 208 - 211
e-mail: uczelnia@wskiz.poznan.pl

Miejsce przedmiotu w programie studiów: grupa treści podstawowych.

Cele: Zapoznanie studentów z głównymi kierunkami filozoficznymi oraz z poglądami ich reprezentatywnych przedstawicieli. Ukazanie wpływu myśli filozoficznej na rozwój wiedzy ludzkiej, zastosowanie jej w praktyce edukacyjnej i normatywizmie społecznym.

Opis przedmiotu:

Wykład: Dzieje myśli filozoficznej w kulturze europejskiej. Wybrane szkoły i kierunki filozoficzne w epoce starożytnej (Sokrates, Platon, Arystoteles, Epikur), średniowiecznej (Augustyn Aureliusz, Tomasz z Akwenu), nowożytnej (R. Kartezjusz, D. Hume, I. Kant, G.F. Hegel, K. Marks, F. Nietzsche, E. Huserl, M. Heideger). Analiza i interpretacja tekstów źródłowych wybranych filozofów antycznych, chrześcijańskich, egzystencjalistów, personalistów, aksjologów. Współczesne kierunki filozofii kultury.

Wymagane wiadomości: Znajomość genezy, struktur i funkcji filozofii w systemie wiedzy i sfery prakseologicznej. Umiejętność rozumienia filozoficznych interpretacji zjawisk społecznych, przyrodniczych i indywidualnych ludzi. Filozoficzna interpretacja zjawisk kultury, techniki i gospodarki, polityki.

Forma prowadzenia zajęć: wykład + ćwiczenia; wykład audytoryjny, dyskusja i referowanie opracowań.

Metody oceny: praca pisemna zaliczeniowa z całości przedmiotu na ocenę i referat na zaliczenie z ćwiczeń na ocenę

Literatura podstawowa:

1. Tatariewicz W. *Historia filozofii*, t. 1,2,3. PWN. Warszawa 1996
2. Marteus E., Schalenbach H. *Filozofia. Podstawowe pytania*. PWN. Warszawa 1995
3. Ajdukiewicz K. *Zagadnienia i kierunki filozofii*. PWN. Warszawa 1990
4. Fuller B. A. G. *Historia filozofii*, t. 1,2. Warszawa 1963
5. Anzerbacher A. *Wprowadzenie do filozofii*. PWN. Warszawa 1969.

Przedmiot:	Historia myśli pedagogicznej				Kod: HMP 511
Kierunek:	Pedagogika				Rok/Semestr: I/1
Specjalność:					System: s/ns
Liczba godzin / semestr 45/20					Punkty ECTS: 5
Wykłady: 45/20	Ćwiczenia:	Laboratoria:	Projekty:	Seminaria:	

Wykładowca: dr hab. Marian Marcinkowski; e-mail: mmarcink@wp.pl

Instytut: Instytut Pedagogiki
ul. Różana 17a, 61-577 Poznań, Poland
tel. Dziekanat +48 (61) 8524252 wew. 208 - 211
e-mail: uczelnia@wskiz.poznan.pl

Miejsce przedmiotu w programie studiów: grupa treści kierunkowych.

Przedmiot jest zaliczany do kategorii przedmiotów kierunkowych (zgodnie ze standardami kształcenia) na studiach pedagogicznych (przedmiot obligatoryjny dla wszystkich studentów pedagogiki). Jego treści stanowią podstawę zarówno propedeutyczną do studiowania subdyscyplin pedagogiki, jak i ważny element kształcenia ogólnego studentów pedagogiki ze względu na wielostronne wykorzystanie i wzbogacanie ich wiedzy uzyskanej na wcześniejszych szczeblach edukacji.

Cele: W wyniku opanowania treści przedmiotu studenci nabywają umiejętności i kompetencje w zakresie rozumienia wiedzy historyczno-oświatowej i jej wykorzystywania do własnej refleksji nad współczesną teorią i praktyką pedagogiczną.

Opis przedmiotu:

Wykład: Ideały wychowawcze i ich zmienność na przestrzeni dziejów. Historia instytucji edukacyjnych. Uniwersytety i ich rola w rozwoju kultury i nauki. Historyczna zmienność zadań edukacyjnych środowisk wychowawczych. Zawód nauczyciela w ciągu dziejów. Rozwój myśli pedagogicznej. Dzieje kształtowania się pedagogiki jako nauki – konteksty światowe i polskie. Historyczne źródła subdyscyplin pedagogicznych i realizacji idei w praktyce edukacyjnej.

Wymagane wiadomości: wiedza z zakresu szkoły średniej.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

Metody oceny: egzamin pisemny z treści wykładów.

Literatura podstawowa:

1. Bartnicka K., Szybiak I.: *Zarys historii wychowania*, Warszawa 2001
2. *Historia wychowania*, red. J. Hellwig, Poznań 1994
3. *Historia wychowania* - red. Ł. Kurdybacha, 1.1 1965, t. II 1967, Warszawa
4. *Historia wychowania. Wiek XX* - red. J. Miąso, t. I i II, Warszawa 1980
5. Kot S.: *Historia wychowania*, t. I-II, Warszawa 1994
6. Marrou H.J.: *Historia wychowania w starożytności*. Warszawa 1969
7. Wołoszyn S.: *Dzieje wychowania i myśli pedagogicznej w zarysie*, Warszawa 1964
8. Wroczyński R.: *Dzieje oświaty polskiej*, t. I-II, Warszawa 1980-1983.
9. *Źródła do dziejów wychowania i myśli pedagogicznej*. Wybór i oprac. S. Wołoszyn, t.1, II i III, Warszawa 1965-1966

Przedmiot:	Język angielski				Kod: JAN 514
Kierunek:	Pedagogika				Rok/Semestr: I-II/1-4
Specjalność:					System: s / ns
Liczba godzin / semestr: 30/18					Punkty ECTS: 5
Wykłady:	Ćwiczenia: 120/72	Laboratoria:	Projekty:	Seminaria:	

Wykładowca: mgr Urszula Zalewska; e-mail: uzalewska@wskiz.edu

Studium: Studium Języków Obcych

ul. Różana 17a, 61-577 Poznań, Poland
tel. Dziekanat +48 (61) 8524252 wew. 208 - 211
e-mail: uczelnia@wskiz.poznan.pl

Miejsce przedmiotu w programie studiów: Język obcy jest obowiązkowy dla wszystkich kierunków; trwa 4 semestry i kończy się egzaminem.

Cele: Głównym celem nauczania języka obcego jest rozszerzenie znajomości języka ogólnego, biznesowego jak i słownictwa związanego z kierunkiem studiów, powtórzenie i przyswojenie określonych reguł gramatycznych, oraz rozwój umiejętności twórczych i odtwórczych w zakresie posługiwania się językiem.

Opis przedmiotu: Program przedmiotu kładzie nacisk na udoskonalenie umiejętności swobodnego komunikowania się w języku obcym w wielu sytuacjach z życia zawodowego i codziennego. Aby to osiągnąć szczególną wagę przykładą się do zastosowania jak największej ilości ćwiczeń aktywizujących uczestników, tj. role-playing activity, debata, problem-solving task, information gap activity, dyskusja otwarta. Dzięki zastosowaniu tych typów ćwiczeń studenci wyposażeni są w instrumenty językowe, które pozwolą im spełniać wszystkie funkcje komunikacyjne życia codziennego, jak również posługiwać się językiem w kontaktach biznesowych.

Wymagane wiadomości: Nie istnieje minimum, które byłoby wymagane gdyż studenci nawet z zerową bądź podstawową wiedzą kierowani są do grup o poziomie odpowiadającym ich aktualnym umiejętnościom.

Forma prowadzenia zajęć: Ćwiczenia.

Metody oceny: 1-2 testy pisemne w ciągu semestru w zależności od trybu lub/i ustna prezentacja zawierająca dialog lub monolog, w oparciu o materiał zrealizowany w trakcie zajęć. Kończy się egzaminem.

Literatura podstawowa:

1. Cliver J., *English for Business*, DP Publications Ltd., 1992.
2. Esteras S.R., *Infotech English for Computer Users*, CUP, 1999.
3. Hanf B., *Angielski w Technice*, LektorKlett, 2001.
4. MacKenzie I., *English for Business Studies*, CUP, 1997
5. Pilbeam A., *Market Leader International Management*, Longman, 2000.
6. Strutt P., *Market Leader Business Grammar and Usage*, Longman, 2000.
7. White L., *IT Workshop*, Oxford University Press, 2003.
8. Ashley, A. *A handbook of Commercial correspondence*. OUP 1993.
9. Casler, K. i Palmer, D. *Business Assignments*, OUP, 1992.
10. Evans, D. *Powerhouse*, Longman, 1998.
11. Hollet, V. *Quickwork*, OUP, 2002.

Przedmiot:	Język niemiecki				Kod: JNE 514
Kierunek:	Pedagogika				Rok/Semestr: I-II/1-4
Specjalność:					System: s / ns
Liczba godzin / semestr: 30/18					Punkty ECTS: 5
Wykłady:	Ćwiczenia: 120/72	Laboratoria:	Projekty:	Seminaria:	

Wykładowca: mgr Urszula Zalewska; e-mail: uzalewska@wskiz.edu

Studium: **Studium Języków Obcych**
ul. Różana 17a, 61-577 Poznań, Poland
tel. Dziekanat +48 (61) 8524252 wew. 208 - 211
e-mail: uczelnia@wskiz.poznan.pl

Miejsce przedmiotu w programie studiów: Język obcy jest obowiązkowy dla wszystkich kierunków; trwa 4 semestry i kończy się egzaminem.

Cele: Głównym celem nauczania języka obcego jest rozszerzenie znajomości języka niemieckiego ogólnego, biznesowego jak i słownictwa związanego z kierunkiem studiów, powtórzenie i przyswojenie reguł gramatycznych, oraz rozwój umiejętności twórczych i odtwórczych w zakresie posługiwania się językiem.

Opis przedmiotu: Program przedmiotu kładzie nacisk na udoskonalenie umiejętności swobodnego komunikowania się w języku niemieckim w wielu sytuacjach z życia zawodowego i codziennego. Aby to osiągnąć szczególną wagę przykładą się do zastosowania jak największej ilości ćwiczeń aktywizujących uczestników. Dzięki zastosowaniu tych typów ćwiczeń studenci wyposażeni są w instrumenty językowe, które pozwolą im spełniać wszystkie funkcje komunikacyjne życia codziennego, jak również posługiwać się językiem w kontaktach biznesowych.

Wymagane wiadomości: Nie istnieje minimum, które byłoby wymagane gdyż studenci nawet z zerową bądź podstawową wiedzą kierowani są do grup o poziomie odpowiadającym ich aktualnym umiejętnościom.

Forma prowadzenia zajęć: Ćwiczenia.

Metody oceny: 1-2 testy pisemne w ciągu semestru w zależności od trybu lub/i ustna prezentacja zawierająca dialog lub monolog, w oparciu o materiał zrealizowany w trakcie zajęć. Kończy się egzaminem.

Literatura podstawowa:

1. *LERNZIEL DEUTSCH* – cz. 1 i 2
THEMEN NEU – cz. 1 i 2 (wybrane fragmenty – według wyboru i uznania lektora prowadzącego)
2. S. Tęcza *NOWE REPETYTORIUM GRAMATYKI JĘZYKA NIEMIECKIEGO* (lub repetytorium dla początkujących).
3. E. Reymont, E. Tomiczek, *GRAMMATIK, KEIN PROBLEM!* – cz. 1 i 2.
4. *UNTERTHEMEN DEUTSCH* (zależnie od możliwości i umiejętności grupy).
5. S. Tęcza *MARKTCHANCE WIRTSCHAFTSDEUTSCH* – cz. 1 i ew. 2 (wybrane fragmenty).

Przedmiot:	Komunikacja interpersonalna w pracy socjalnej				Kod:
Kierunek:	Pedagogika				Rok/Semestr: II/4
Specjalność:	Praca socjalna				System: s / ns
Liczba godzin / semestr 15/15					Punkty ECTS: 2
Wykłady: 15/15	Ćwiczenia:	Laboratoria:	Projekty:	Seminaria:	

Wykładowca: mgr Katarzyna Drabowicz; e-mail:

Instytut: Instytut Pedagogiki

ul. Różana 17a, 61-577 Poznań, Poland
tel. Dziekanat +48 (61) 8524252 wew. 208 - 211
e-mail: uczelnia@wskiz.poznan.pl

Miejsce przedmiotu w programie studiów: przedmioty specjalizacyjne i specjalnościowe.

Cele: Analiza teoretycznych aspektów procesu komunikowania się. Praktyczna analiza stylów komunikacyjnych. Ukazanie technik radzenia sobie i obrony przed niepożądanym wpływem.

Opis przedmiotu:

Wykład: Uwarunkowania procesu komunikowania się. Bariery komunikacyjne. Sposoby pokonywania barier w komunikacji interpersonalnej. Podstawowe umiejętności w komunikowaniu się. Słuchanie, aktywne słuchanie. Postawa. Zmiany postaw. Sytuacje konfliktowe a style komunikacji interpersonalnej. Nietypowe sytuacje komunikacyjne – prowadzenie rozmów telefonicznych. Manipulacja, psychomanipulacja, ingracja.

Wymagane wiadomości: Znajomość podstawowych zagadnień teoretycznych procesu komunikowania się oraz umiejętność stosowania ich w praktyce.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

Metody oceny: zaliczenie na ocenę – pisemna praca kontrolna.

Literatura podstawowa:

1. Łęcki K., Szostak A., *Komunikacja interpersonalna w pracy socjalnej*, Katowice 1999
2. Garwin Ch., *Działania interpersonalne w pracy socjalnej*, Katowice 1998
3. Goffman E., *Zachowanie w miejscach publicznych*, Warszawa 2008
4. Cialdini R., *Wywieranie wpływu na ludzi. Teoria i praktyka*, Gdańsk 2000

Przedmiot:	Kształtowanie umiejętności menedżerskich				Kod: KUM 551
Kierunek:	Pedagogika				Rok/ Semestr III/5
Specjalność:	Doradztwo zawodowe				System: s / ns
Liczba godzin / semestr 25/15					Punkty ECTS: 3
Wykłady: 10/5	Ćwiczenia: 15/10	Laboratoria:	Projekty:	Seminaria:	

Wykładowca: prof. dr hab. Jerzy Olszewski; e-mail: jerzy.olszewski@ue.poznan.pl

Instytut: Instytut Pedagogiki
ul. Różana 17a, 61-577 Poznań, Poland
tel. Dziekanat +48 (61) 8524252 wew. 208 - 211
e-mail: uczelnia@wskiz.poznan.pl

Miejsce przedmiotu w programie studiów: przedmioty specjalizacyjne i specjalnościowe.

Cele: Przedstawienie w działaniu pojęć i zjawisk z obszaru umiejętności menedżerskich, kształtowanie zachowań asertywnych, rozwinięcie umiejętności efektywnej relaksacji i skutecznego radzenia sobie ze stresem, kształtowanie umiejętności współzycia w zespole, wyrabianie umiejętności samodzielnej pracy.

Opis przedmiotu:

Wykład: Zapoznanie studentów z pojęciem asertywności (definicja i obszary asertywności, techniki i narzędzia). Omówienie metod relaksacji i radzenia sobie ze stresem (m.in. stan alfa i beta, technik NLP), monitorowanie otoczenia (techniki monitoringu, wdrażanie zmian), zadania i funkcje menedżera (role menedżera, źródła władzy w organizacjach, style zarządzania, planowanie i zarządzanie czasem). Zajęcia praktyczne - doskonalenie umiejętności z zakresu: asertywności, radzenia sobie ze stresem, samodzielnej pracy i umiejętności współzycia w zespole.

Wymagane wiadomości: samodzielne rozwiązywanie problemów związanych z kształtowaniem umiejętności menedżerskich oraz efektywnej relaksacji i skutecznego radzenia sobie ze stresem.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, prezentacja multimedialna, *case study*, aktywność na zajęciach.

Metody oceny: zaliczenie na ocenę - testy, projekty, aktywność na zajęciach dydaktycznych.

Literatura podstawowa:

1. Jędrzych E.: *Zarządzanie zasobami ludzkimi dla menedżerów średniego szczebla*, wyd. Wolters Kluwer Polska Oficyna, Kraków 2007.
2. .Penc J.: *Rola i umiejętności menedżerskie*, wyd. Difin, Kraków2005.

Literatura uzupełniająca:

1. Hamden-Turner Ch.: *Zarządzanie personelem w organizacjach zróżnicowanych kulturowo*, wyd. Oficyna Ekonomiczna, Kraków 2005.
2. Filipowicz G.: *Rozwój organizacji poprzez rozwój efektywności pracowników*, wyd. Wolters Kluwer business, Kraków 2008.

Przedmiot:	Media w edukacji				Kod: MWE 531
Kierunek:	Pedagogika				Rok/Semestr: II/3
Specjalność:					System: s / ns
Liczba godzin / semestr: 30/10					Punkty ECTS: 3
Wykłady: 15/10	Ćwiczenia: 15/0	Laboratoria:	Projekty:	Seminaria:	

Wykładowca: dr Ewa Roman; e-mail: ewaroman@op.pl

Instytut: Instytut Pedagogiki

ul. Różana 17a, 61-577 Poznań, Poland
tel. Dziekanat +48 (61) 8524252 wew. 208 - 211
e-mail: uczelnia@wskiz.poznan.pl

Miejsce przedmiotu w programie studiów: Przedmiot kierunkowy.

Cele: Wprowadzić podstawy wiedzy o procesach komunikowania się ludzi i różnych jego uwarunkowaniach. Przygotować do rozpoznawania przekazów medialnych. Uświadomić względność relacji zawartości komunikatów medialnych wobec przedstawianej w nich rzeczywistości. Pogłębić pojęcie wagi i znaczenia słowa mówionego, a także ukazać specyfikę przekazów audiowizualnych, z odróżnieniem tego, co fikcyjne, od tego, co rzeczywiste.

Opis przedmiotu:

Wykład: Sens pojęć: nadawca, odbiorca, cel, zawartość komunikatu, kontekst społeczny. Czystość i wyrazistość mowy jako podstawowego środka komunikowania. Rodzaje mediów, ich istota i zasady funkcjonowania. Rodzaje komunikatów medialnych. Elementy obrazu i warstwy dźwiękowej. Sens pojęć: język, kod, symbol, znak, denotacja, konotacja, dramat. Kody ikoniczne i symboliczne. Aktywna lektura tekstów. Komunikaty typu informacyjnego i perswazyjnego. Wprowadzenie elementów inscenizacji dla zilustrowania obyczajowości, form zachowań, wiedzy o kulturze materialnej poszczególnych epok (teatryk szkolny, kamera i mikrofon). Analiza strukturalna form audiowizualnych pod kątem pełnego rozumienia ich treści. Drogi i kanały komunikowania się ludzi. Komunikat i jego funkcje.

Zasoby językowe poszczególnych mediów. Pojęcia: czas ekranowy i rzeczywisty, rola i rodzaje montażu. Percepcja różnych form filmowych, telewizyjnych, radiowych i multimedialnych. Podstawy projektowania komunikatów medialnych. Zasady obsługi sprzętu audio-video. Kryteria analizy i oceny komunikatów medialnych w różnych aspektach. Kultura mediów i ich cechy. Wpływ mediów na różne aspekty życia człowieka. Media publiczne i prywatne. Wpływ gustów publiczności na charakter przekazów medialnych. Podstawy pisania recenzji sprawozdawczych i krytycznych. Technopol, globalna wioska, homogenizacja kultury, akulturacja, globalizacja. Polski teatr ludowy jako źródło rodzimej twórczości teatralnej.

Ćwiczenia: Spotkania z twórcami radia, teatru, filmu i TV. Własne próby scenariuszy i realizacji przedstawień teatralnych i filmowych oraz audycji radiowych i programów telewizyjnych.

Wymagane wiadomości:

Forma prowadzenia zajęć: Wykład (i ćwiczenia – s).

Metody oceny: Zaliczenie na ocenę.

Literatura podstawowa:

1. Gajda J., Juszczyk S., Siemieniecki B., Wenta K., *Edukacja medialna*, Toruń 2002.
2. Goban-Klas T., *Media i komunikowanie masowe*, Warszawa-Kraków 1999.
3. Juszczyk S., *Komunikacja człowieka z mediami*, Katowice 1998.
4. jw., *Człowiek w świecie elektronicznych mediów – szanse i zagrożenia*, Katowice 2000.
5. Osmańska-Furmanek W., *Nowe technologie informacyjne w edukacji*, Zielona Góra 1999.
6. Siemieniecki B. (red.), *Technologia informacyjna w zmieniającej się edukacji*, Ciechocinek-Toruń 2000.
7. Wenta K., *Samouctwo informacyjne młodych nauczycieli akademickich*.

Przedmiot:	Metoda biograficzna w pracy socjalnej				Kod: MBP 551
Kierunek:	Pedagogika				Rok/ Semestr III/5
Specjalność:	Praca socjalna				System: s / ns
Liczba godzin / semestr 40/30					Punkty ECTS: 4
Wykłady: 15/10	Ćwiczenia: 15/10	Laboratoria:	Projekty: 10/10	Seminaria:	

Wykładowca:

e-mail:

Instytut: Instytut Pedagogiki

ul. Różana 17a, 61-577 Poznań, Poland
tel. Dziekanat +48 (61) 8524252 wew. 208 - 211
e-mail: uczelnia@wskiz.poznan.pl

Miejsce przedmiotu w programie studiów: specjalizacyjne i specjalnościowe.

Cele: Zapoznanie studentów ze stosowaniem pomocy socjalnej zależnie od rodzaju potrzeb i problemów społecznych. Poszukiwanie konsensusu rozwiązań problemowych jako profesji wolnej od wartościowania. Pokazanie praktycznego znaczenia wiadomości o różnych wariantach wyjaśnień co do działania człowieka w grupie społecznej, wpływu środowiska społecznego na kreowanie i modyfikowanie zachowań i działań jednostki lub mechanizmów życia społecznego. Przygotowanie studentów do samodzielnych studiów i działań badawczo – rozwojowych.

Opis przedmiotu:

Opieka zdrowotna i rehabilitacja. Zdrowie psychiczne. Informowanie i przekazywanie informacji oraz spraw. Praca socjalna w dziedzinie zatrudnienia. Działania wychowawczo – poprawcze dla młodzieży i dorosłych. Świadczenia na rzecz ludzi starszych. Praca socjalna w szkołach. Mieszkalnictwo. Alimentacje.

Wymagane wiadomości:

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, konwersatoria, projekty.

Metody oceny: kolokwium, zaliczenie z oceną.

Literatura podstawowa:

1. Szyłko – Skoczny M.(red); *Różne oblicza bezrobocia*. Warszawa 1999
2. Auleytner J., Głębicka K.; *Polskie kwestie socjalne na przełomie wieków*. Warszawa 2001
3. Frąckiewicz L.(red); *Ubóstwo jako problem polityki społecznej*. Katowice 1993.
4. Golinowska S.(red); *Polska bieda. Kryteria. Ocena. Przeciwdziałanie*. Warszawa 1996
5. Tarkowska E.(red); *Zrozumieć biednego. O dawnej i nowej biedzie*. Warszawa 2000.
6. *Diagnoza Społeczna 2000 – Rada Monitoringu Społecznego*. Warszaw 2001
7. *Raport o Stanie Zdrowia na Świecie 2002 – Światowa Organizacja Zdrowia (WHO)*.
8. Kurzynowski A.(red); *Rodzina w okresie transformacji systemowej*. Warszawa 1995
9. Sołtysiak T.(red); *Sieroctwo społeczne*. Włocławek 1998
10. *Dzieci w trudnych sytuacjach – Raport IPiSS*. Warszawa 1996
11. Kawula S., Machel H.(red); *Podkultury młodzieżowe w środowisku szkolnym i pozaszkolnym*. Toruń 2000.

Przedmiot:	Metody badań pedagogicznych z elementami statystyki				Kod: MBP 521
Kierunek:	Pedagogika				Rok/Semestr: I/2
Specjalność:					System: s / ns
Liczba godzin / semestr 45/30					Punkty ECTS: 4
Wykłady: 45/30	Ćwiczenia:	Laboratoria:	Projekty:	Seminaria:	

Wykładowca: prof. nadzw. dr hab. Ignacy Kuźniak; e-mail:

Instytut: Instytut Pedagogiki

ul. Różana 17a, 61-577 Poznań, Poland
tel. Dziekanat +48 (61) 8524252 wew. 208 - 211
e-mail: uczelnia@wskiz.poznan.pl

Miejsce przedmiotu w programie studiów: grupa treści podstawowych.

Cele: Znajomość podstawowych zagadnień ze struktury procesu badawczego oraz związanych z tą strukturą technik statystycznych pomocnych w opracowaniu wyników badań.

Opis przedmiotu:

Wykład: Status naukowy „Pedagogiki” – jej refleksje i teoria dawniej i dziś. Orientacje metodologiczne i charakterystyka kategorii badawczych w pedagogice empirycznej, hermeneutycznej i prakseologicznej. Analiza struktury procesu badawczego w pedagogice empirycznej. Istota badań eksperymentalnych w konstruowaniu teorii pedagogicznych. Istota badań korelacyjnych oraz znaczenie procedury operacyjnej w pedagogice empirycznej. Projektowanie i realizacja czynności w procedurze ex post facto. Metody opisu i wnioskowanie statystyczne w pedagogice.

Wymagane wiadomości: związane z celami, problemami, hipotezami zmiennymi, wskaźnikami i metodami badań pedagogicznych.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

Metody oceny: zaliczenie na ocenę – test + projekt.

Literatura podstawowa:

1. J. Gnitecki, *Wstęp do metod badań w naukach pedagogicznych*, Poznań 1999
2. H. Komorowska, *Metody badań empirycznych w glottodydaktyce*, Warszawa 1982
3. M. Łobocki, *Wprowadzenie do metodyki badań naukowych*, Kraków 2001
4. T. Pilch, T. Bauman, *Zasady badań pedagogicznych. Strategie ilościowe*, Warszawa 2001
5. G. Ferguson, Y. Takone, *Analiza statystyczna w psychologii i pedagogice*, Warszawa 2001

Przedmiot:	Metodyka doradztwa indywidualnego i grupowego				Kod: MDI 551
Kierunek:	Pedagogika				Rok/ Semestr : III/5
Specjalność:	Doradztwo zawodowe				System: s / ns
Liczba godzin / semestr 30/25					Punkty ECTS: 3
Wykłady: 15/10	Ćwiczenia: 15/15	Laboratoria:	Projekty:	Seminaria:	

Wykładowca: Dr Małgorzata Rosalska; e-mail: rosalska@wp.pl

Instytut: Instytut Pedagogiki

ul. Różana 17a, 61-577 Poznań, Poland
tel. Dziekanat +48 (61) 8524252 wew. 208 - 211
e-mail: uczelnia@wskiz.poznan.pl

Miejsce przedmiotu w programie studiów: Przedmioty specjalizacyjne i specjalnościowe.

Cele: Zapoznanie z podstawowymi funkcjami personalnymi oraz obszarami pracy doradcy personalnego w różnego typu firmach. Zapoznanie z podstawowymi narzędziami pracy doradcy personalnego. Wskazanie na profil kompetencyjny doradcy zawodowego i ścieżki rozwoju zawodowego.

Opis przedmiotu:

Wykład: Profil zawodowy doradcy zawodowego. Funkcje personalne w firmach. Doradztwo personalne a strategie rozwoju organizacji. Planowanie zasobów ludzkich. Dobór i rozwój personelu. Analiza ścieżek zawodowych doradców personalnych.

Ćwiczenia: Analiza pracy. Opis stanowiska pracy. Profil pracownika. Konstruowanie ogłoszeń. Rekrutacja i selekcja – podstawowe techniki i narzędzia (analiza dokumentów aplikacyjnych, roznowa kwalifikacyjna, testy kompetencyjne, AC). Metody oceny pracowników (kwestionariusze, Feedback 360, DC). Projektowanie ścieżek szkoleniowych. Programy motywacyjne.

Wymagane wiadomości: teoretyczne podstawy doradztwa zawodowego, diagnostyka w doradztwie zawodowym i personalnym, zarządzanie zasobami ludzkimi.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia, case study.

Metody oceny: Zaliczenie na ocenę - test wiadomości.

Literatura podstawowa:

1. Armstrong M., *Zarządzanie zasobami ludzkimi*, Kraków 2001
2. Chmiel N.(red.), *Psychologia i organizacja pracy*, Gdańsk 2003
3. Sajkiewicz A. (red.), *Zasoby ludzkie w firmie. Organizacja, kierowanie, ergonomia*, Warszawa 2000
4. Szałkowski A. (red.), *Rozwój personelu*, Kraków 2002

Literatura uzupełniająca:

1. Boydell T., Leary M., *Identyfikacja potrzeb szkoleniowych*, Kraków 2001
2. Dale M., *Skuteczna rekrutacja i selekcja pracowników*, Kraków 2001
3. Filipowicz G., *Zarządzanie kompetencjami zawodowymi*, Warszawa 2004
4. Kossowska M., *Ocena i rozwój umiejętności pracowniczych*
5. Kożusznik B., *Zachowania człowieka w organizacji*, Warszawa 2002
6. Witkowski T. (red.), *Dobór personelu*, Tomaszów 2007

Przedmiot:	Metodyka doradztwa personalnego				Kod: MDP 561
Kierunek:	Pedagogika				Rok / Semestr III/6
Specjalność:	Doradztwo zawodowe				System: s / ns
Liczba godzin / semestr 35/20					Punkty ECTS: 4
Wykłady: 15/10	Ćwiczenia:	Laboratoria:	Projekty: 20/10	Seminaria:	

Wykładowca: dr Małgorzata Rosalska; e-mail: rosalska@wp.pl

Instytut: Instytut Pedagogiki
ul. Różana 17a, 61-577 Poznań, Poland
tel. Dziekanat +48 (61) 8524252 wew. 208 - 211
e-mail: uczelnia@wskiz.poznan.pl

Miejsce przedmiotu w programie studiów: przedmioty specjalizacyjne i specjalnościowe.

Cele: Rozwijanie umiejętności planowania, organizowania, realizowania i ewaluowania zajęć z zakresu doradztwa zawodowego dla różnych grup adresatów. Rozwijanie kompetencji w zakresie technik pracy w zakresie doradztwa zawodowego indywidualnego i grupowego. Zapoznanie z metodami aktywizującymi i metodą projektów edukacyjnych.

Opis przedmiotu:

Wykład: Metodyczne kompetencje doradcy zawodowego. Relacje między diagnostyką a metodyką. Analiza procesu doradczego. Metodyka doradztwa indywidualnego. Etapy rozmowy doradczej z uczniem i osobą dorosłą. Zasady organizowania grupowych form doradztwa zawodowego (warsztaty, treningi, prezentacje). E-counseling.

Ćwiczenia: Zawieranie kontraktu doradczego. Komunikacja interpersonalna jako podstawowe narzędzie pracy doradcy zawodowego. Indywidualny Plan Działania. Rozmowa doradcza. Budowanie dobrego kontaktu z klientem. Metody aktywizujące w doradztwie zawodowym. Gra terenowa. Drama w doradztwie. Metody plastyczne w pracy doradczej. Techniki motywowania klientów do aktywności własnej. Profilaktyka biernych postaw wobec aktywności zawodowej.

Wymagane wiadomości: teoretyczne podstawy doradztwa zawodowego, diagnostyka w doradztwie zawodowym.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, projekt, gra terenowa, udział w seminariach naukowych.

Metody oceny: Zaliczenie na ocenę - edukacyjny projekt doradczy.

Literatura podstawowa:

1. Kargulowa A., *O teorii i praktyce poradnictwa*, Warszawa 2005
2. Paszkowska- Rogacz A., *Warsztat pracy europejskiego doradcy kariery zawodowej*, Warszawa 2002
3. „Spadochron” Kurs dla osób planujących karierę, szukających pracy i zmieniających zawodów oprac. Ziółkowski, Warszawa
4. Waidner G., Sturm J., Bauer K.W.: *Metodyka poradnictwa zawodowego. Aspekty psychologiczne – wskazówki praktyczne*.
5. Wojtasik B., *Doradca zawodu. Studium teoretyczne z zakresu poradownictwa*, Wrocław 1993
6. Wojtasik B., *Warsztat doradcy zawodu. Aspekty pedagogiczno-psychologiczne*. Warszawa 1997

Literatura uzupełniająca:

1. *Psychologiczne Metody i Strategie Pomocy Bezrobotnym*, Poznań 1995r.
2. Bramer L., *Kontakty służące pomaganiu. Procesy i umiejętności*, Warszawa 1984r.
3. Egan G., *Kompetentne pomaganie*, Poznań 2002 r
4. Gerstmann Stanisław „*Rozmowa i wywiad w psychologii*”; Warszawa 1980r.

Przedmiot:	Metodyka pracy socjalnej				Kod: MPS 541
Kierunek:	Pedagogika				Rok/Semestr: II/4
Specjalność:	Praca socjalna				System: s / ns
Liczba godzin / semestr 40/40					Punkty ECTS: 4
Wykłady: 20/20	Ćwiczenia: 20/20	Laboratoria:	Projekty:	Seminaria:	

Wykładowca: dr Ewa Roman; e-mail: ewaroman@op.pl

Instytut: Instytut Pedagogiki
ul. Różana 17a, 61-577 Poznań, Poland
tel. Dziekanat +48 (61) 8524252 wew. 208 - 211
e-mail: uczelnia@wskiz.poznan.pl

Miejsce przedmiotu w programie studiów: grupa przedmiotów specjalizacyjnych i specjalnościowych.

Cele: przedmiot „Metody pracy socjalnej” ma na celu zapoznanie studentów z naukowymi podstawami profesjonalnych działań, podejmowanych w obszarze pracy socjalnej. Przystwojenie podstaw teoretycznych trzech omawianych metod, stanowić będzie podstawę przygotowania warsztatowego przyszłego pracownika socjalnego oraz podjęcie przez studentów prób projektowania strategii planowego wywoływania zmian w jednostkach, grupach i społecznościach.

Opis przedmiotu:

U podstaw nowych modeli pracy socjalnej odnajdujemy działania praktyczne i opracowania właściwej metody postępowania. Pracownik socjalny musi na podstawie znajomości dynamiki sytuacji społecznej i psychologicznej, w jakiej znajduje się podopieczny (grupa podopiecznych), precyzyjnie określić cele zmian, jakie zamierza osiągnąć, oraz środki potrzebne do ich realizacji.

Wykład: Działania profesjonalne w obszarze pracy socjalnej. Metoda pracy socjalnej z indywidualnym przypadkiem (aspekt historyczny – geneza; główne założenia teoretyczne, aksjologiczne i praktyczne;

typowa procedura postępowania – etapy działania; modele „case management”). Metoda pracy socjalnej z grupą (narodziny tej metody; rozumienie jej; stadia rozwoju grupy; modele pracy z grupą; zasady pracy z grupą). Metoda pracy socjalnej z grupą (początki, istota metody, odmiany „community organization”; typologia praktycznych modeli „community work”; schemat postępowania-etapy; zadania prasownika socjalnego – animatora społecznego)

Ćwiczenia: Metoda pracy socjalnej z indywidualnym przypadkiem (typowa procedura postępowania – etapy działania; projekty interwencji podejmowanych wobec osób znajdujących się w trudnych sytuacjach życiowych). Metoda pracy socjalnej z grupą (zasady pracy grupowej; trenowanie stosowania technik realizowanych w praktyce pracy socjalnej z grupami). Metoda pracy socjalnej ze społecznością (schemat postępowania – etapy; zadania pracownika socjalnego – animatora społecznego; próby zaplanowania technik i form pracy ze społecznością lokalną w kontekstach konkretnych problemów).

Wymagane wiadomości: Pracownik socjalny działa na rzecz jednostek, grup, rodzin i środowisk społecznych, znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. Umożliwia im bądź ułatwia realizację przedsięwzięć życiowych. Wzmacnia zdolności grup społecznych, osób i rodzin do samodzielnego rozwiązywania własnych problemów. Podejmując takie działania wpływa na kształtowanie odpowiedniej polityki społecznej w środowisku lokalnym. Obszerna i poszerzona wiedza interdyscyplinarna pozwala na realizację zamierzeń.

Forma prowadzenia zajęć: Wykład i ćwiczenia. Diagnozowanie zapotrzebowania, niedoboru, niebezpieczeństw występujących w badanej społeczności; Powołanie odpowiednich grup, odpowiedzialnych za realizację poszczególnych zadań i opracowanie planu działania, przygotowanie odpowiedniej strategii informowania o przebiegu działań; Obserwacja, ewaluacja wyników i wprowadzanie ulepszeń.

Metody oceny: aktywność na zajęciach, ocena przeprowadzonych, projektowanych działań naprawczych. Kolokwium i egzamin.

Literatura podstawowa:

1. Sutton Carole, *Psychologia dla pracowników socjalnych*. Gdańsk 2004.
2. Żukiewicz A.: *Praca socjalna Ośrodków Pomocy Społecznej*. Wrocław 2002.
3. Dubois B., Krogsrud Miley K., *Praca socjalna*, Katowice 1999, tom 1 i 2
4. Nocuń A.W.Szmagalski J. *Podstawowe umiejętności w pracy socjalnej i ich kształcenie*, Katowice 1998 Pilch T., Lepalczyk I. *Pedagogika społeczna* (red.), wyd. II, Warszawa: 1995:
5. Szatur-Jaworska B., *Teoretyczne podstawy pracy socjalnej*; Lalak D., *Teoretyczny i praktyczny sens metody indywidualnych przypadków*; Szmagalski J., *Metoda grupowa w pracy socjalnej*; Pilch T., *Metoda organizowania środowiska*; Kozdrowicz E., *Poradnictwo w teorii i praktyce*.
6. Szmagalski J., *Teorie antydyskryminacyjnej pracy socjalnej w erze globalizacji*. w: Marzec-Holka K. (red.), *Pomoc społeczna, praca socjalna. Teoria i praktyka*, Akademia Bydgoska, Bydgoszcz 2003, t. 1.
7. Wódz K., *Praca socjalna w środowisku zamieszkania*, "Śląsk", Katowice 1998

Literatura uzupełniająca:

1. Cristina dr Robertis: *Metodyka działania w pracy socjalnej*, BPS Katowice 1998.
2. A. W.Nocuń, J.Szmagalski: *Podstawowe umiejętności w pracy socjalnej i ich kształcenie*, BPS Katowice 1998.
3. H. Burgess: *Uczenie się przez rozwiązywanie problemów w kształceniu pracowników socjalnych*, BPS Katowice 1999.
4. K. Łęcki, A.Szostak: *Komunikacja interpersonalna w pracy socjalnej*, BPS Katowice 1999.
5. N. Thompson, M. Osada, B.Anderson: *Praktyczna nauka pracy socjalnej*, BPS Katowice 1

6.

Przedmiot:	Ochrona własności intelektualnej, BHP i ergonomia				Kod: OWB 521
Kierunek:	Pedagogika				Rok/ Semestr I/2
Specjalność:					System: s / ns
Liczba godzin / semestr 4/4					Punkty ECTS: 0
Wykłady: 4/4	Ćwiczenia:	Laboratoria:	Projekty:	Seminaria:	

Wykładowca: mgr Katarzyna Lis; e-mail: katarzyna.lis@ue.poznan.pl

Instytut: Instytut Pedagogiki
ul. Różana 17a, 61-577 Poznań, Poland
tel. Dziekanat +48 (61) 8524252 wew. 208 - 211
e-mail: uczelnia@wskiz.poznan.pl

Miejsce przedmiotu w programie studiów: inne wymagania.

Cele: Zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami dotyczącymi ochrony własności intelektualnej oraz bezpieczeństwa i higieny pracy i ergonomii. Studenci zapoznają się z prawem własności intelektualnej i prawem autorskim. Ponadto studenci poznają zagadnienia bezpieczeństwa i higieny pracy obowiązujące na uczelni wraz z podstawami ergonomii.

Opis przedmiotu:

Wykład: Przedmiotem wykładu jest omówienie problematyki ochrony własności intelektualnej oraz bezpieczeństwa i higieny pracy wraz z ergonomią pracy.

Wymagane wiadomości: prawo własności intelektualnej i prawo autorskie, bezpieczeństwo i higieny pracy na uczelni, podstawy ergonomii pracy.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, prezentacja multimedialna, *case study*

Metody oceny: zaliczenie na podstawie obecności.

Literatura podstawowa:

1. M. Łazewski, M. Gołębiowski, *Własność intelektualna*, Warszawa 2006.
2. Traktat Światowej Organizacji Własności Intelektualnej o Prawie Autorskim, sporządzony w Genewie dnia 20 grudnia 1996 r. (Dz.U. 2005 nr 3 poz. 12)
3. Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz.U. 1994 nr 24 poz. 83)
4. Koradecka D. (1997) Bezpieczeństwo pracy i ergonomia. *Praca pod redakcją. CIOP, Warszawa*

Literatura uzupełniająca:

1. Stallman R. M. (2004), „*Własność intelektualna*” to zwodniczy miraż
2. Krause M. (1992) Ergonomia. Praktyczna wiedza o pracującym człowieku i jego środowisku. Śląska Organizacja Techniczna. Katowice
3. Olszewski J. (1997) Podstawy ergonomii i fizjologii pracy, AE, Poznań

Przedmiot:	Organizowanie społeczności lokalnej oraz zasady funkcjonowania samorządu terytorialnego				Kod: OSL 551
Kierunek:	Pedagogika				Rok/Semestr: III/ 5
Specjalność:	Praca socjalna				System: s / ns
Liczba godzin / semestr 25/15					Punkty ECTS: 3
Wykłady: 15/10	Ćwiczenia:	Laboratoria:	Projekty: 10/5	Seminaria:	

Wykładowca:

e-mail:

Instytut:

Instytut Pedagogiki

ul. Różana 17a, 61-577 Poznań, Poland
tel. Dziekanat +48 (61) 8524252 wew. 208 - 211
e-mail: uczelnia@wskiz.poznan.pl

Miejsce przedmiotu w programie studiów: specjalizacyjne i specjalnościowe.

Cele: Interwencja kryzysowa jest to forma indywidualnej pomocy ukierunkowanej mniej lub bardziej bezpośrednio na szeroko rozumiany kryzys emocjonalny. Interwencja kryzysowa jest formą oddziaływania krótkoterminowego, koncentrującego się na szerokim zakresie zjawisk, mogących mieć wpływ na równowagę emocjonalną jednostki, rodziny i grupy. Interwencja kryzysowa czerpie z rozmaitych form oddziaływania i pomocy. Relacja wsparcia interwencyjnego ma charakter przejściowy i krótkotrwały a jej celem są między innymi: pogłębienie rozumienia sytuacji kryzysowej oraz potrzeb ofiary kryzysu, wspieranie beneficjenta, umożliwienie mu powrotu do emocjonalnej równowagi, skłonienie beneficjenta do innego spojrzenia na wydarzenia krytyczne, rozwój umiejętności podejmowania interwencji w sytuacjach kryzysowych.

Opis przedmiotu:

Podatność na kryzys, czynniki ryzyka. Osoba w kryzysie: co przeżywa? Czego potrzebuje? Kryzys – zagrożenie czy szansa na rozwój? Procedury stosowane w skutecznej interwencji kryzysowej. Osiąganie porozumienia z osobami w kryzysie, umiejętności podejmowania interwencji: - nawiązanie kontaktu, skuteczna komunikacja, określenie problemu, udzielanie wsparcia, mediacje, konstruktywne reagowanie na agresję. Zagadnienia bezpieczeństwa w interwencji kryzysowej: - rozpoznanie zagrożenia, ocena stopnia zagrożenia, zasady bezpieczeństwa, zapobieganie wypaleniu zawodowemu.

Kryzys w rodzinie – interwencja w sytuacji alkoholizmu i krzywdzenia dziecka. Interwencja w rodzinie w sytuacji krzywdzenia dziecka – zasady i kierunki interwencji. Pomoc systemowa; zasady, etapy i formy pomocy rodzinie. Studium przypadku rodziny – diagnoza struktury, problemów i zasobów rodziny. Interwencja zespołowa.

Wymagane wiadomości:

Forma prowadzenia zajęć: wykłady i projekty.

Metody oceny: zaliczenie z oceną.

Literatura podstawowa:

1. Badura – Madej W., Dobrzyńska – Masterhazy .; *Przemoc w rodzinie. Interwencja kryzysowa i psychoterapia*. Kraków 2000
2. Borzucka A., Kocoń K.; *Interwencja w szkole*. Warszawa 2003
3. Leviton Sharon C., Greenstone James L.; *Interwencja kryzysowa*. Gdańsk 2004.
4. Houston Gaie – Gestalt.; *Terapia krótkoterminowa*. Gdańsk 2006
5. Cytowska B., Wilczura B. (red:) *Wczesna interwencja i wspomaganie rozwoju małego dziecka*. Warszawa 2006.
6. Stocki R.; *Patologie organizacyjne – diagnoza i interwencja*. Warszawa 2005

Przedmiot:	Patologie społeczne				Kod: PAS 541
Kierunek:	Pedagogika				Rok/Semestr: II/4
Specjalność:					System: s / ns
Liczba godzin / semestr: 45/30					Punkty ECTS: 5
Wykłady: 30/20	Ćwiczenia: 15/10	Laboratoria:	Projekty:	Seminaria:	

Wykładowca: dr hab. Jerzy Modrzewski; e-mail:

Instytut: Instytut Pedagogiki
ul. Różana 17a, 61-577 Poznań, Poland
tel. Dziekanat +48 (61) 8524252 wew. 208 - 211
e-mail: uczelnia@wskiz.poznan.pl

Miejsce przedmiotu w programie studiów: grupa treści podstawowych.

Cele: Orientacja w przejawach, rodzajach i dynamice zjawisk uznawanych w społeczeństwie polskim jako patologiczne i ich teoretyczna interpretacja. Zapoznanie z mechanizmami zjawisk patologicznych i próbami ich przezwyciężania siłami instytucjonalnymi i społecznymi. Zapoznanie z literaturą zagadnienia i stosowanymi w praktyce projektami przezwyciężania zjawisk patologicznych.

Opis przedmiotu:

Wykład: Patologia społeczna jako forma naukowej refleksji interdyscyplinarnej, jej związki z naukami podstawowymi i prakseologicznymi. Podstawowe pojęcia z zakresu patologii społecznej. Wybrane teoretyczne koncepcje interpretacji zjawisk patologicznych. Patologie we współczesnym społeczeństwie polskim: patologie instytucji życia publicznego, instytucji sprawowania władzy, ładu

aksjonormatywnego, mechanizmu kontroli społecznej, obyczajowe, socjalizacyjne, socjalne i komunikacyjne.

Wymagane wiadomości:

Forma prowadzenia zajęć: Wykład i ćwiczenia.

Metody oceny: Egzamin.

Literatura podstawowa:

1. Jarosz M., *Patologia życia rodzinnego*, Warszawa 1990.
2. Machel H., Wszeborowski K. (red.), *Psychospołeczne uwarunkowania zjawisk dewiacyjnych wśród młodzieży w okresie transformacji ustrojowej w Polsce*, Gdańsk 1999.
3. Majewska-Brzyska K., *Patologie społeczne w rodzinie, a nieprzystosowanie społeczne ucznia*, Warszawa 1999.
4. Makowski A., *Niedostosowanie społeczne młodzieży i jej resocjalizacja*, Warszawa 1994.
5. Marynowicz-Hetka E., *Dziecko w rodzinie patologicznej*, Warszawa 1987.
6. Michalczyk T., *Wybrane zagadnienia z patologii społecznej – Studium z zakresu socjologii*, Opole 1997.
7. Pilceka B., *Wybrane problemy samobójstw młodzieży*, Warszawa 1997.
8. Siemaszko A., *Granice tolerancji. O teoriach zachowań dewiacyjnych*, Warszawa 1993.
9. Sołtysiak T., Sudar-Malukiewicz J. (red.), *Zjawiskowe formy patologii społecznej oraz profilaktyka i resocjalizacja młodzieży*, Bydgoszcz 2003.
10. Urban B., *Zachowania wśród młodzieży. Uwarunkowania i profilaktyka*, Kraków 2001.

Przedmiot:	Pedagogika ogólna				Kod: PEO 511
Kierunek:	Pedagogika				Rok/Semestr I/1
Specjalność:					System: s / ns
Liczba godzin / semestr 45/30					Punkty ECTS: 5
Wykłady: 30/20	Ćwiczenia: 15/10	Laboratoria:	Projekty:	Seminaria:	

Wykładowca: prof. dr hab. Mirosław J. Śmiałek; e-mail: miraur@wp.pl

Instytut: Instytut Pedagogiki
ul. Różana 17a, 61-577 Poznań, Poland
tel. Dziekanat +48 (61) 8524252 wew. 208 - 211
e-mail: uczelnia@wskiz.poznan.pl

Miejsce przedmiotu w programie studiów: grupa treści podstawowych.

Cele: uświadomienie miejsca pedagogiki w strukturze nauk o wychowaniu człowieka i pedagogiki ogólnej w strukturze nauk pedagogicznych oraz wynikających stąd konsekwencji teoretycznych i metodologicznych; rozumienie sensu pedagogiki ogólnej; świadomość genezy, istoty, zróżnicowania i poziomów refleksji pedagogicznej; umiejętność określenia genezy i ewolucji pedagogiki na tle refleksji o nauce w ogóle; umiejętność wykrywania wielorakich związków (interakcji) pedagogiki z innymi dyscyplinami naukowymi, zwłaszcza z poszczególnymi naukami o rozwoju człowieka; umiejętność umiejscowienia pedagogiki ogólnej (teoretycznej) w strukturze nauk pedagogicznych; opanowanie swobodnego języka współczesnej pedagogiki; umiejętność wyróżnienia i analizy swoistości podstawowych składowych pedagogiki (działów, etapów, płaszczyzn, wymiarów), a w ślad za tym

wyróżnianie odmiennych form myślenia; umiejętność określenia stanu i kierunków rozwoju nauk pedagogicznych w sytuacji przełomu formacyjnego na świecie, w kontekście kultury modernizmu i postmodernizmu; stawianie pytań o tożsamość i samowiedzę pedagogiki współczesnej, określenie charakteru i uwarunkowań jej kryzysu; prezentowanie panoramy myślenia pedagogicznego z wyeksponowaniem jego teoretycznych rdzeni, ale bez promowania jakiegokolwiek z jego elementów jako pewnego i jedynie słusznego; kształtowanie postaw i przekonań, iż wiedza pedagogiczna nie jest uniwersalna, że ulega ciągłym przeobrażeniom i w związku z tym nie można wyprowadzać z niej gotowych rozwiązań wszelkich trudności i problemów praktycznych.

Opis przedmiotu:

Student zdobywa wiedzę obejmującą uświadomienie miejsca pedagogiki w strukturze nauk o wychowaniu człowieka i pedagogiki ogólnej w strukturze nauk pedagogicznych oraz wynikających stąd konsekwencji teoretycznych i metodologicznych, rozumienie sensu pedagogiki ogólnej. Zapoznaje się z genezą, istotą, zróżnicowaniem i poziomami refleksji pedagogicznej oraz kształtuje postawę i przekonanie, iż wiedza pedagogiczna nie jest uniwersalna, że ulega ciągłym przeobrażeniom i w związku z tym nie można wyprowadzać z niej gotowych rozwiązań wszelkich trudności i problemów praktycznych.

Wykład: Proces kształtowania się pedagogiki jako dyscypliny naukowej.

Etapy rozwoju refleksji pedagogicznej. Antropologiczne, ontologiczne, aksjologiczne i epistemologiczne podstawy współczesnej pedagogiki. Zjawisko wychowania. Wychowanie i jego rola w cywilizacji współczesnej. Edukacja jako przedmiot pedagogiki i jej subdyscyplin. Aksjologiczne podstawy wychowania i pedagogiki. Dylematy pedagogiki. Antynomie, kontrasty i dwuznaczności we współczesnej pedagogice. Edukacja w perspektywie wertykalnej i horyzontalnej. Wychowanie w rodzinie. Szkoła jako instytucja. Zagadnienia metodologiczne i ważniejsze koncepcje współczesnej pedagogiki. Zagadnienia pedeutologii w pedagogice ogólnej.

Ćwiczenia: Struktura polskiej pedagogiki współczesnej. Struktura pojęć pedagogicznych. Nauki współpracujące z pedagogiką. Charakterystyka współczesnych systemów wychowania. Relacja wychowawcza: wychowanek – wychowawca – sytuacja wychowawcza. Wychowanie i środowisko. Projektowanie celów w edukacji.

Wymagane wiadomości: Student powinien wcześniej lub równoległe zdobyć podstawową wiedzę z filozofii ogólnej oraz historii myśli pedagogicznej.

Forma prowadzenia zajęć: wykład + ćwiczenia.

Metody oceny: Kontrola obecności (ćwiczenia). Ocena ciągła (bieżące przygotowanie do zajęć i aktywności- ćwiczenia). Śródsesemestralne kolokwia pisemne/ustne. Końcowe zaliczenie pisemne/ustne (ćwiczenia). Egzamin pisemny.

Literatura podstawowa:

1. Gnitecki J. *Zarys pedagogiki ogólnej*. WOM. Gorzów Wlkp. 1999.
2. Hejnicka-Bezwińska T. *Pedagogika ogólna*. WAiP, Warszawa 2008
3. Nowak M. *Podstawy pedagogiki otwartej*. KUL. Lublin 2001.
4. Kunowski S. *Podstawy pedagogiki współczesnej*. Wyd. Salezjańskie. Warszawa 1993.
5. *Pedagogika. Podręcznik akademicki, cz.1 i 2*. Z. Kwieciński, B. Śliwerski (red.) PWN. Warszawa 2003.
6. Wojnar I. *Humanistyczne intencje edukacji*. „Żak”. Warszawa 2000.
7. *Wprowadzenie do pedagogiki*. T. Jaworska, R. Leppert (red.). Wybór tekstów. Impuls. Kraków 2001.

Literatura uzupełniająca:

1. *Edukacja nauczycielska w perspektywie wymagań zmieniającego się świata*. A. Siekam – Tylikowa, H. Kwiatkowska, S. M. Kwiatkowska (red.). „Żak”. Warszawa 1998.
2. *Edukacja w świecie współczesnym*. R. Leppert (red.). Impuls. Kraków 2000.
3. *Edukacja wobec zmiany społecznej*. J. Brzeziński L. Witkowski (red.). Edytor. Poznań – Toruń 1994.
4. *Encyklopedia pedagogiczna*. W. Pomykało (red.). Fundacja Innowacja. Warszawa 1993.
5. *Ewolucja tożsamości pedagogiki*. H. Kwiatkowska (red.). PTP .Warszawa 1994.

6. Górniewicz J. *Kategorie pedagogiczne: odpowiedzialność, podmiotowość, samorealizacja, tolerancja, twórczość, wyobraźnia*. WSP. Olsztyn 1997.
7. Jankowski D. *Autoedukacja wyzwaniem współczesności*. Wydawnictwo Adam Marszałek. Toruń 1999.
8. Jankowski D. *Edukacja wobec zmiany*. Wydawnictwo Adam Marszałek. Toruń 2001.
9. *Kontestacje pedagogiczne*. B. Śliwerski (red.). Impuls. Kraków 1995.
10. Kwiatkowska H. *Edukacja nauczycieli. Konteksty. Kategorie. Praktyki*. IBE. Warszawa 1997.
11. Melosik Z. *Postmodernistyczne kontrowersje wokół edukacji*. Edytor. Toruń – Poznań 1995.
12. Melosik Z. *Współczesne amerykańskie spory edukacyjne. Między socjologią edukacji a pedagogiką postmodernistyczną*. UAM. Poznań 1995.
13. *Nieobecne dyskursy. Cz. III*. Z. Kwieciński (red.). Toruń 1993.
14. *Pedagogika ogólna. Problemy aksjologiczne*. T. Kukułowicz, M. Nowak (red.). KUL. Lublin 1997
15. *Pogranicze, tożsamość, edukacja międzykulturowa*. J. Nikitorowicz (red.) Trans Humana. Białystok 1995.
16. Prokopiuk W. *Samokształcenie nauczycieli w kontekście humanistycznego paradygmatu rozwoju człowieka*. Wyd.'69. Warszawa 1998.
17. *Rozprawy o wychowaniu. Tomy I i II*. M. Debesse, G. Mialaret (red.). PWN. Warszawa 1988.
18. *Spory o edukację. Dylematy i kontrowersje we współczesnych pedagogiach*.
19. Z. Kwieciński, L. Witkowski (red.). IBE. Warszawa 1993.
20. Szkudlarek T. *Media. Szkic z filozofii i pedagogiki dystansu*. Impuls. Kraków 1999.
21. Śliwerski B. *Współczesne teorie i nurty wychowania*. Wyd. II. Impuls. Kraków 2001.
22. Witkowski L. *Rozwój i tożsamość w cyklu życia. Studium koncepcji Erika H. Eriksona*. Wyd II. WIT-GRAF. Toruń 2000.
23. *Wychowanie wobec problemów współczesności*. J. Materne (red.). WSP. Zielona Góra 1991.
24. Wołoszyn S. *Źródła do dziejów wychowania i myśli pedagogicznej*. Strzelec. Kielce 1998.
25. Wołoszyn S. *Nauki o wychowaniu w Polsce w XX wieku*. Strzelec. Kielce 1998.

Przedmiot:	Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza				Kod: POP 531
Kierunek:	Pedagogika				Rok/Semestr: III/3
Specjalność:					System: s / ns
Liczba godzin / semestr: 45/30					Punkty ECTS: 3
Wykłady: 30/15	Ćwiczenia: 15/15	Laboratoria:	Projekty:	Seminaria:	

Wykładowca: dr Katarzyna Segiet; e-mail:

Instytut: **Instytut Pedagogiki**
 ul. Różana 17a, 61-577 Poznań, Poland
 tel. Dziekanat +48 (61) 8524252 wew. 208 - 211
 e-mail: uczelnia@wskiz.poznan.pl

Miejsce przedmiotu w programie studiów: grupa treści kierunkowych.

Cele: Orientacja studentów w aktualnym stanie rozwoju pedagogiki opiekuńczej i teoretycznych koncepcjach opieki indywidualnej i grupowej. Zapoznanie studentów z metodami i organizacją praktyki opiekuńczej w warunkach rodzinnych i pozarodzinnych. Zorientowanie studiujących w podstawowej literaturze poruszanych zagadnień, stanie organizacji opieki w wymiarze instytucjonalnym i ukształtowaniu kompetencji organizacji opieki w warunkach pozarodzinnych i rodzinnych.

Opis przedmiotu:

Wykład: Pedagogika opiekuńcza jako dyscyplina naukowa, jej przedmiot i zadania; współpraca pedagogiki opiekuńczej z innymi dyscyplinami pedagogiki i nauk współdziałających. Przedmiot pedagogiki opiekuńczej w poglądach klasyków tej dyscypliny i współczesne interpretacje pojęcia opieki międzyludzkiej. Zakres, kategorie, struktura, formy i metody działalności opiekuńczej. Proces opieki i jego funkcje. Opieka a wychowanie, podstawy aksjologiczne, organizacyjne, metodyczne, zasady opieki wychowawczej. Opiekuńcza funkcja współczesnych rodzin polskich. Środowiskowa i instytucjonalna organizacja opieki i pomocy społecznej.

Wymagane wiadomości:

Forma prowadzenia zajęć: Wykład i ćwiczenia.

Metody oceny: Zaliczenie na ocenę.

Literatura podstawowa:

1. Dąbrowski Z., Kowalewski F. (red.), *Pedagogika opiekuńcza jako dyscyplina naukowa i przedmiot studiów – samookreślenie, stan, zastosowanie*, Olsztyn 1995.
2. Dąbrowski Z., *Pedagogika opiekuńcza w zarysie*, Olsztyn 1994.
3. Jundziłł I., *Zarys pedagogiki opiekuńczej*, Gdańsk 1984.
4. Maciaszkowa J., *Z teorii i praktyki pedagogiki opiekuńczej*, Warszawa 1991.
5. Maksymowicz A., *Pedagogika opiekuńcza. Wybrane zagadnienia*, Olsztyn 1990.
6. Stelmaszczuk Z. W. (red.), *Zmiany w systemie opieki nad dziećmi i młodzieżą...*, Katowice 2001.
7. Trempała E. (red.), *Pedagogika opiekuńcza – podstawy metodologiczne i wybrane kierunki opieki nad dzieckiem*, Studia Pedagogiczne t. LVIII, Wrocław 1992.
8. Żebrowski J. (red.), *Pedagogika opiekuńcza w okresie demokratycznych przemian*, Gdańsk 1998.

Przedmiot:	Pedagogika penitencjarna				Kod: PPE 541
Kierunek:	Pedagogika				Rok Semestr II/4
Specjalność:	Resocjalizacja				System: s/ns
Liczba godzin / semestr 30/15					Punkty ECTS: 3
Wykłady: 15/15	Ćwiczenia: 15/0	Laboratoria:	Projekty:	Seminaria:	

Wykładowca: dr Agnieszka Barczykowska; e-mail: agabarczyk@poczta.onet.pl

Instytut: Instytut Pedagogiki

ul. Różana 17a, 61-577 Poznań, Poland
tel. Dziekanat +48 (61) 8524252 wew. 208 - 211
e-mail: uczelnia@wskiz.poznan.pl

Miejsce przedmiotu w programie studiów: przedmioty specjalizacyjne i specjalnościowe.

Cele:

Głównym celem jest wprowadzenie studentów w problematykę funkcjonowania instytucji penitencjarnych oraz zapoznanie z prowadzonymi w nich oddziaływaniami resocjalizacyjnymi. Studenci zdobywają również wiedzę dotyczącą specyfiki pracy tego typu instytucjach. W ramach zajęć studenci poznają również strukturę i zadania organizacji współpracujących ze Służbą Więzienną.

Istotnym elementem tego przedmiotu jest część warsztatowa, gdzie mają możliwość zapoznania się z podstawowymi dokumentami oraz tworzenia Indywidualnych Programów Oddziaływań. Studenci przygotowują również projekt pomocy postpenitencjarnej.

Opis przedmiotu:

Wykład: Pedagogika penitencjarna w systemie nauk o wychowaniu, przedmiot, interdyscyplinarność. Rozwój idei i uwarunkowania resocjalizacji penitencjarnej. Geneza i ewolucja kary kryminalnej. Kształtowanie się systemów penitencjarnych: celkowy, progresywny, reformatorów amerykańskich, systemy współczesne. Międzynarodowe działania na rzecz wypracowania standardów wykonywania kary pozbawienia wolności (Wzorcowe Reguły Postępowania z Więźniami; Europejskie Reguły Więzienne). Problemy współczesnego więziennictwa w perspektywie światowej i krajowej. Współczesne spory o resocjalizację penitencjarną. Personel penitencjarny i jego rola w pracy penitencjarnej. Wprowadzenie do metodyki oddziaływań resocjalizacyjnych w warunkach penitencjarnych. Rozwój kar alternatywnych. Powrót do społeczeństwa – zagadnienia readaptacji społecznej i pomocy postpenitencjarnej. Probacja. Sytuacja rodzin osób pozbawionych wolności.

Ćwiczenia / warsztaty: Sytuacja społeczna i ekonomiczna osób pozbawionych wolności. Od przestępstwa do wyroku – regulacje prawne związane z orzekaniem i wykonywaniem kary pozbawienia wolności. Kary alternatywne. Zakład karny jako instytucja totalna. Sytuacja izolacji penitencjarnej jako sytuacja trudna i jej konsekwencje (proces prizonizacji, zaburzenia psychiczne, itd.). Personel więzienny wobec zjawiska wypalenia. Podkultura więzienna – wyzwanie codzienności penitencjarnej. Metodyka oddziaływań penitencjarnych (praca, zajęcia K-O, nauczanie, itd.). Rola i konstruowanie Indywidualnego Programu Oddziaływań. Przygotowanie do wolności – pomoc postpenitencjarna i probacja. Współpraca ze środowiskiem otwartym jako podstawa skutecznej resocjalizacji.

Wymagane wiadomości: znajomość zagadnień dotyczących: niedostosowania społecznego, wykolejenia, resocjalizacji, placówek resocjalizacyjnych, osób pozbawionych wolności, typów i rodzajów zakładów karnych.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, projekt, warsztat, konwersacja, projekcja filmowa, hospitacja.

Metody oceny: zaliczenie na ocenę - test wielokrotnego wyboru obejmujący materiał z ćwiczeń oraz wykładów.

Ćwiczenia: zaliczenie z oceną na podstawie wykonywanych prac kontrolnych:

1. wykonanie Indywidualnego Programu Oddziaływań dla osoby pozbawionej wolności
2. wykonanie programu pomocy postpenitencjarnej .

Literatura podstawowa:

1. Ambrozik w., Machel H., Stępnia P., *Misja Służby Więziennej a jej zadania wobec aktualnej polityki karnej i oczekiwań społecznych*, Warszawa 2008.
2. Ciosek M., *Izolacja więzienna*, Gdańsk 1993.
3. Ciosek M., *Psychologia sądowa i penitencjarna*, Warszawa 2001.
4. Gajdus D., Gronowska B., *Europejskie standardy traktowania więźniów*, Toruń 1998.
5. Hołyst B., Ambrozik W., Stępnia P. (red.), *Więziennictwo nowe wyzwania*, Warszawa-Poznań-Kalisz, 2001.
6. Hołyst B., Redo S. (red), *Problemy więziennictwa u progu XXI wieku* Warszawa- Wiedeń-Kalisz 1996.
7. Jasińska- Kania A. L.M. Nijakowski, J. Szacki, M. Ziółkowski, *Współczesne teorie socjologiczne*, Warszawa 2006, s.316-335.
8. Kamiński M., *Gry więzienne*, Warszawa 2006.
9. Machel H., *Sens i bezsens resocjalizacji penitencjarnej – casus polski*, Kraków 2006.
10. Szałański J. (red), *Wina- kara- nadzieja- przemiana*, Łódź- Warszawa- Kalisz 1998.
11. Szymanowska A., *Więzienie i co dalej?*, Warszawa.
12. Szymanowski T., *Powrót skazanych do społeczeństwa*, Warszawa 1989.
13. Szymanowski T., *Przemiany systemu penitencjarnego w Polsce*, Warszawa 1996.
14. Urban B., Stanik J.M., *Resocjalizacja. Teoria i praktyka pedagogiczna*, Warszawa 2007.

15. Walczak S., *Postępowanie ze skazanymi w polskim systemie penitencjarnym*, Warszawa 1992.

Literatura uzupełniająca:

1. Porowski M., *Spoleczne inicjatywy na rzecz więźniów*, Warszawa 1991.
2. Foucault M., *Nadzorować i karać. Narodziny więzienia*, Warszawa 1993.
3. Moczydłowski P., *Więziennictwo- od systemów totalitarnego do demokratycznego*, „Przegląd Więziennictwa Polskiego”, nr 8\ 1994.
4. Stańdo- Kawecka B., *Prawne podstawy resocjalizacji*, Kraków 2000.
5. Machel H., *Psychospoleczne uwarunkowania pracy resocjalizacyjnej personelu więziennego*, Gdańsk 2001.

Przedmiot:	Pedagogika pracy				Kod: PPR 531
Kierunek:	Pedagogika				Rok/Semestr: II/3
Specjalność:					System: s / ns
Liczba godzin / semestr: 30/15					Punkty ECTS: 2
Wykłady: 30/15	Ćwiczenia:	Laboratoria:	Projekty:	Seminaria:	

Wykładowca: dr hab. Bolesław Śmiałek; e-mail:

Instytut: Instytut Pedagogiki
ul. Różana 17a, 61-577 Poznań, Poland
tel. Dziekanat +48 (61) 8524252 wew. 208 - 211
e-mail: uczelnia@wskiz.poznan.pl

Miejsce przedmiotu w programie studiów: grupa treści kierunkowych.

Cele: Pogłębiona wiedza z pedagogiki pracy rozwinię możliwości kształtowania właściwych postaw przyszłych specjalistów z zakresu edukacji informatycznej o nastawieniach innowacyjnych i twórczych. Zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami pedagogiki pracy.

Opis przedmiotu:

Wykład: Wokół pedagogiki pracy. Początki i rozwój pedagogiki pracy. Kształcenie zawodowe w historii. Obszary zainteresowań. Podstawowe pojęcia. Pedagogika pracy jako dyscyplina pedagogiczna. Miejsce pedagogiki pracy wśród innych nauk pedagogicznych i nauk o pracy. Działy dyscypliny. Teoretyczne problemy kształcenia zawodowego. Kształcenie zawodowe w UE. Proces kształcenia zawodowego. Modułowe kształcenie. Doskonalenie zawodowe i kwestie zmiany pracy i zawodu. Edukacja permanentna i główne nurty edukacyjne w społeczeństwie informacyjnym. Kwalifikacje i kompetencje zawodowe. Priorytety kształcenia ustawicznego w okresie transformacji i wobec problemów bezrobocia. Urzędy pracy i doradztwo zawodowe wobec nowych zadań. Pedagogiczne aspekty pracy i zatrudnienia w doradztwie zawodowym w UE. Problemy ubóstwa w obszarach diagnoz i projektach rozwiązań środowiskowych. Rola mediów w doradztwie zawodowym. Podstawowe formy działalności człowieka: praca, zabawa i nauka. Charakterystyka wybranych zawodów z punktu widzenia nowych potrzeb i możliwości edukacyjnych (praca samodzielna studenta). Praca i zawód w świadomości młodzieży.

Wymagane wiadomości:

Forma prowadzenia zajęć: Wykład.

Metody oceny: Zaliczenie na ocenę.

Literatura podstawowa:

1. Baraniak B., Butkiewicz M. (red), *Standaryzacja kształcenia zawodowego*, Warszawa 1998.
2. Bednarczyk H. (red), *Systemy jakości i standardy kwalifikacji zawodowych*, Warszawa 1995.
3. Jeruszka U., *Ewolucja programów przedmiotów zawodowych*, Warszawa 1998.
4. Kaczor S., *Kształcenie i doskonalenie zawodowe w okresie przemian*, Radom 1993.
5. Kramer Z., *Pakiety edukacyjne w kształceniu zawodowym*, Radom 1996.
6. Pietruliwicz B. (red), *Całościowa edukacja zawodowa – problemy teorii i praktyki*, Zielona Góra 1997.
7. Szlosek F., *Wstęp do dydaktyki przedmiotów zawodowych*, Radom 1995.
8. Wiatrowski Z., *Podstawy pedagogiki pracy*, Bydgoszcz 1995.

Przedmiot:	Pedagogika resocjalizacyjna				Kod: RES 541
Kierunek:	Pedagogika				Rok/Semestr: II/4
Specjalność:	Resocjalizacja				System: s / ns
Liczba godzin / semestr: 45/30					Punkty ECTS: 5
Wykłady: 30/15	Ćwiczenia: 15/15	Laboratoria:	Projekty:	Seminaria:	

Wykładowca: dr Agnieszka Barczykowska; e-mail: agabarczyk@poczta.onet.pl

Instytut: Instytut Pedagogiki
ul. Różana 17a, 61-577 Poznań, Poland
tel. Dziekanat +48 (61) 8524252 wew. 208 - 211
e-mail: uczelnia@wskiz.poznan.pl

Miejsce przedmiotu w programie studiów: Przedmioty specjalizacyjne i specjalnościowe.

Cele: Celem przedmiotu jest zapoznanie studenta z wiedzą dotyczącą zjawiska niedostosowania i wykolejenia społecznego dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych. Istotnym elementem jest również przekazanie wiedzy o uwarunkowaniach i mechanizmach procesu resocjalizacji i readaptacji społecznej. Szeroko zaprezentowane zostaną metody oddziaływań resocjalizacyjnych, tak w środowisku otwartym, jak i zamkniętym. W czasie zajęć student zapozna się, również w postaci hospitacji) z systemem instytucji prowadzących oddziaływania resocjalizacyjne. Ważnym elementem przedmiotu są zajęcia warsztatowe w ramach, których studenci przygotowują IPR oraz program usamodzielnienia wychowanka.

Opis przedmiotu:

Wykład: Pedagogika resocjalizacyjna w systemie nauk. Socjalizacja jako proces kształtowania się jednostki społecznej. Modele zdrowej osobowości jako wyznaczniki normy i celu oddziaływań resocjalizacyjnych. Niedostosowanie społeczne a inne kategorie zaburzeń. Koncepcje nieprzystosowania społecznego. Typologie nieprzystosowania społecznego. Etiologia niedostosowania społecznego ze szczególnym uwzględnieniem rodziny, grupy rówieśniczej oraz środowiska lokalnego. Wielowymiarowość procesu resocjalizacji. Pojęcie, cele, zasady i etapy resocjalizacji. Metodyka oddziaływania resocjalizacyjnego. Typologia systemów wychowania resocjalizacyjnego. System resocjalizacji nieletnich w Polsce i za granicą. Międzynarodowe uregulowania dotyczące postępowania z nieletnimi. Rozmiary i charakterystyka przestępczości nieletnich w Polsce. Akty prawne regulujące postępowanie w sprawach nieletnich. System instytucji wychowanie resocjalizacyjnego dla nieletnich.

Ćwiczenia / warsztaty: Nieprzystosowanie społeczne jako skutek zaburzenia procesu socjalizacji (pojęcie, typologie, objawy). Wykolejenie społeczne (pojęcie, typologie, objawy). Stadia wykolejenia. Etiologia niedostosowania społecznego. Resocjalizacja jako podstawowe pojęcie pedagogiki resocjalizacyjnej. Cele, zadania i etapy resocjalizacji. Alternatywne formy resocjalizacji. System resocjalizacji nieletnich. Pojęcie nieletni, małoletni i niepełnoletni. Zasady resocjalizacji nieletnich. Środki stosowane wobec nieletnich: wychowawcze, leczniczo-wychowawcze, środek poprawczy. Instytucje zajmujące się resocjalizacją nieletnich. Odpowiedzialność karna nieletnich. Readaptacja społeczna nieletnich.

Wymagane wiadomości: norma, socjalizacja, podstawowe środowiska socjalizacyjne, rozwój w świetle koncepcji psychologicznych i społecznych, środowisko wychowawcze.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, projekt, warsztat, konwersacja, projekcja filmowa, hospitacja.

Metody oceny:

Ćwiczenia: zaliczenie z oceną na podstawie wykonywanych prac kontrolnych:

1. wykonanie Indywidualnego Programu Resocjalizacji (tzw. IPR-u) dla nieletniego umieszczonego w placówce resocjalizacyjnej;
2. wykonanie program usamodzielnienia wychowanka placówki resocjalizacyjnej.

Egzamin: test wielokrotnego wyboru obejmujący materiał z ćwiczeń oraz wykładów.

Literatura podstawowa:

1. Błachut J., Gaberle A., *Kryminologia*, Warszawa
2. Borowski R., Wysocki D., *Instytucje wychowania resocjalizującego*, Płock 2001.
3. Dymek – Balcerek K., *Dziecko w obliczu patologii społecznej dnia codziennego – rzeczywistości lat 90-tych*, Warszawa 1999.
4. Hałas R.G., *Odpowiedzialność karna nieletnich na tle kodeksu karnego z 1997r.*, Lublin 2006.
5. Jedynek T., Stasiak K., *Zarys metodyki pracy kuratora sądowego*, Warszawa 2008.
6. Kowalski S., *Socjologia wychowania w zarysie*, Warszawa 1974.
7. Popielarska A., *Psychiatria wieku rozwojowego*, Warszawa 2000.
8. Pospiszyl K., *Resocjalizacja*, Warszawa 1998.
9. Pytka L., *Pedagogika resocjalizacyjna*, Warszawa 2005.
10. Rejman J., *System wychowawczy zakładu penitencjarnego dla młodocianych*, Rzeszów 2000.
11. Stańdo- Kawecka B., *Prawne podstawy resocjalizacji*, Kraków 2000.

12. Urban B., Stanik J.M., *Resocjalizacja. Teoria i praktyka pedagogiczna*, Warszawa 2007.
13. Urban B., *Zachowania dewiacyjne młodzieży w interakcjach rówieśniczych*, Kraków 2005.

Literatura uzupełniająca:

1. Baładynowicz A., *Probacja. Wychowanie do wolności*, Warszawa 1996.
2. Biel K., *Przestępczość dziewcząt*, Kraków 2008.
3. Ciosek M., *Psychologia sądowa i penitencjarna*, Warszawa 2001.
4. Doliński A., *Zachowania Młodzieży w sytuacjach społecznych jako transmisja wzorów rodzinnych*, Kraków 2004.
5. Kalinowski, *Resocjalizacji nieletnich*, Warszawa 2005.
6. Poznaniak W., *Zaburzenia w uspołecznieniu u przestępców*, Poznań 1982.
7. Szczęsny W., *Zarys resocjalizacji*, Warszawa 2003.

Przedmiot:	Pedagogika specjalna (pojęcia i systemy pedagogiczne)				Kod: PSP 531
Kierunek:	Pedagogika				Rok/Semestr: II/3
Specjalność:					System: s / ns
Liczba godzin / semestr 15/15					Punkty ECTS: 2
Wykłady: 15/15	Ćwiczenia:	Laboratoria:	Projekty:	Seminaria:	

Wykładowca: dr Barbara Szychowiak (studia stacjonarne); e-mail: bszychowiak@wp.pl
dr Danuta Kopec (studia niestacjonarne); e-mail: dankop@amu.edu.pl

Instytut: **Instytut Pedagogiki**
ul. Różana 17a, 61-577 Poznań, Poland
tel. Dziekanat +48 (61) 8524252 wew. 208 – 211
e-mail: uczelnia@wskiz.poznan.pl

Miejsce przedmiotu w programie studiów: grupa treści podstawowych.

Cele: dostarczenie studentom wiedzy dotyczącej osób z różnego rodzaju niepełnosprawnościami oraz poznanie przez studentów zasad i metod pracy wychowawczej i dydaktycznej z dziećmi z niepełnosprawnością.

Opis przedmiotu:

Wykład: Przedmiot i zadania pedagogiki specjalnej. Etiologia i kategorie niepełnosprawności. Podstawy rehabilitacji małego dziecka i jej zasady. Wybrane problemy z zakresu tyflopedagogiki (podstawowe pojęcia, problemy rozwoju, wychowania i nauczania dziecka niewidomego). Wybrane problemy z zakresu surdopedagogiki (pojęcia, problemy rozwoju, wychowania i nauczania dziecka niesłyszącego, komunikowanie się z otoczeniem). Wybrane problemy z zakresu pedagogiki osób z niepełnosprawnością intelektualną (pojęcia, charakterystyka wybranych zespołów klinicznych, specyfika rozwoju, edukacja, terapia). Wybrane problemy z zakresu pedagogiki leczniczej (obciążenia psychiczne związane z chorobą i niepełnosprawnością ruchową, znaczenie choroby dla dziecka i jego rodziców, wpływ choroby na rozwój dziecka, hospitalizacja i jej psychologiczne skutki dla dziecka, udział dorosłych w radzeniu sobie przez dziecko z problemami wynikającymi z choroby). Problemy integracji społecznej i edukacyjnej.

Wymagane wiadomości: wiedza na temat specyfiki poszczególnych niepełnosprawności, odmienności rozwoju osoby z daną niepełnosprawnością i możliwości jego wspierania

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

Metody oceny: zaliczenie na ocenę – kolokwium pisemne.

Literatura podstawowa:

1. Dykcik W., red., (1989), *Pedagogika specjalna*, Wyd. Naukowe UAM, Poznań
2. Kowalik St. (1999), *Psychospołeczne [podstawy rehabilitacji osób niepełnosprawnych]*, Wyd. Śląsk, Katowice
3. Obuchowska I., red. (1999), *Dziecko niepełnosprawne w rodzinie*, WSiP, Warszawa

Literatura uzupełniająca:

1. Kościelska M. (1995), *Oblicza upośledzenia*, PWN, Warszawa

Przedmiot:	Pedagogika społeczna				Kod: PSA 531
Kierunek:	Pedagogika				Rok/Semestr: III/3
Specjalność:					System: s / ns
Liczba godzin / semestr 30/18					Punkty ECTS: 5
Wykłady: 15/20	Ćwiczenia: 15/10	Laboratoria:	Projekty:	Seminaria:	

Wykładowca: dr Ewa Roman; e-mail: ewaroman@op.pl

Instytut: **Instytut Pedagogiki**

ul. Różana 17a, 61-577 Poznań, Poland
tel. Dziekanat +48 (61) 8524252 wew. 208-211
e-mail: uczelnia@wskiz.poznan.pl

Miejsce przedmiotu w programie studiów: Grupa treści kierunkowych.

Cele: Celem głównym zajęć z pedagogiki społecznej jest wprowadzenie studentów w problematykę społecznych i środowiskowych uwarunkowań procesów wychowania, profilaktyki społecznej i resocjalizacji. Rozumienie procesów zachodzących w otoczeniu i środowisku życia człowieka; dostrzeganie czynników regulujących przemiany instytucji, zbiorowości społecznych, procesów kultury. Ocena i diagnoza sytuacji zagrożenia dla pomyślnego rozwoju jednostki i grup społecznych.

Opis przedmiotu: Pedagogika społeczna należy do przedmiotów kanonicznych w strukturze i programie kształcenia na kierunku pedagogika. Pedagogika społeczna umożliwia prześledzenie różnych form i możliwości rozwijania aktywności człowieka w różnych fazach jego życia. Ukazuje metody i planowanie pracy środowiskowej jako nowe wyzwanie dla współczesnej pedagogiki.

Wykład. Geneza i początki zainteresowań społecznymi i środowiskowymi uwarunkowaniami i kontekstami życia i rozwoju człowieka. Prekursorzy i twórcy pedagogiki społecznej. Perspektywy rozwoju pedagogiki społecznej. Typologia środowisk wychowawczych. Teoria wspomaganie rozwoju i wychowania siłami społecznymi. Miasto i wieś jako typowe środowisko lokalne dla wychowania. Rodzina w świecie współczesnym – zagrożenia, niepokoje i nadzieje. Grupa rówieśnicza jako środowisko wychowawcze i jej rola w procesie uspołeczniania. Subkultury a wychowanie. Społeczny sens edukacji. Szkoła w środowisku. Człowiek w sytuacji zagrożenia – wybrane kwestie społeczne. Pedagogika społeczna wobec aktualnych problemów współczesności – podsumowanie.

Wymagane wiadomości:

Forma prowadzenia zajęć: wykład, konwersatoria, ćwiczenia, spotkania studyjne, spotkania speakerskie, obserwacja uczestnicząca, sondaż diagnostyczny.

Metody oceny: aktywny udział studentów w zajęciach. Dokonanie diagnozy środowisk lokalnych (miejsca zamieszkania lub pobytu). Przeprowadzenie wywiadu z przedstawicielem jakiejś grupy subkulturowe. Recenzja książki z zakresu pedagogiki społecznej. Egzamin-test.

Literatura podstawowa:

1. Pilch T., Lepalczyk I. (red), *Pedagogika Społeczna*, Warszawa 1995
2. Kawula S., *Studia z pedagogiki społecznej*, Olsztyn 1996
3. Przeclawska A., Theiss W., *Pedagogika społeczna. Pytania o XXI wiek*. Warszawa 1999
4. Radziejewicz-Winnicki A., *Pedagogika społeczna u schyłku XX wieku*. Katowice 1992
5. Murynowicz-Hetka E., *Pedagogika Społeczna*, T-1 i T-2, Warszawa 2006
6. Kawula S., *Pedagogika Społeczna. Dokonania. Aktualność. Perspektywy*, Warszawa 2006

Przedmiot:	Planowanie karier				Kod: PLK 561
Kierunek:	Pedagogika				Rok/Semestr: III/6
Specjalność:	Doradztwo zawodowe				System: s / ns
Liczba godzin / semestr: 25/15					Punkty ECTS: 2
Wykłady: 15/5	Ćwiczenia:	Laboratoria:	Projekty: 10/10	Seminaria:	

Wykładowca: Dr Małgorzata Rosalska; e-mail: rosalska@wp.pl

Instytut: Instytut Pedagogiki
ul. Różana 17a, 61-577 Poznań, Poland

tel. Dziekanat +48 (61) 8524252 wew. 208 - 211
e-mail: uczelnia@wskiz.poznan.pl

Miejsce przedmiotu w programie studiów: przedmioty specjalizacyjne i specjalnościowe.

Cele: Rozwijanie wiedzy o typach i determinantach karier zawodowych. Zapoznanie z podstawowymi zasadami planowania kariery zawodowej. Rozwijanie umiejętności opracowywania dokumentów aplikacyjnych oraz planowania ścieżek awansu zawodowego. Wskazanie na etapy kariery zawodowej i znaczenie wydarzeń krytycznych. Konstruowanie własnego portfolio kariery.

Opis przedmiotu:

Ćwiczenia: Kariera zawodowa – ustalenia terminologiczne. Teorie rozwoju zawodowego. Rodzaje karier. Kariery pionowe i poziome. Etapy i ścieżki kariery zawodowej. Etapy planowania kariery zawodowej. Determinanty karier zawodowych. Kariera zawodowa a wartości kluczowe. Modele awansu zawodowego. Dokumenty aplikacyjne. Portfolio kariery. Planowanie kariery zawodowej za granicą.

Wymagane wiadomości: teoretyczne podstawy doradztwa zawodowego, diagnostyka w doradztwie zawodowym, metodyka doradztwa zawodowego i personalnego.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady i projekty.

Metody oceny: zaliczenie na ocenę - indywidualne portfolio kariery.

Literatura podstawowa:

1. Biznes, tom 6: *Planowanie kariery*. Biblioteka Gazety Wyborczej, Warszawa 2007
2. Filipowicz G., *Zarządzanie kompetencjami zawodowymi*, Warszawa 2004
3. Herr E.L., Kramer S.H., *Planowanie kariery zawodowej*. Część 1, Warszawa 2001
4. Herr E.L., Kramer S.H., *Planowanie kariery zawodowej*. Część 2, Warszawa 2003

Literatura uzupełniająca:

1. Bramer L., *Kontakty służące pomaganiu. Procesy i umiejętności*, Warszawa 1984
2. Egan G., *Kompetentne pomaganie*, Poznań 2002
3. Marciniak J., *Rekrutacja i zatrudnienie według standardów Unii Europejskiej*, Ostrołęka 2004
4. Sęk H. (red.), *Wypalenie zawodowe. Przyczyny i zapobieganie*, Warszawa 2007
4. „Spadochron” Kurs dla osób planujących karierę, szukających pracy i zmieniających zawód oprac. Ziółkowski, Warszawa
5. Starr J., *Coaching*, Warszawa 2005
- Szałkowski A. (red.), *Rozwój personelu*, Kraków 2002

Przedmiot:	Podstawy andragogiki i gerontologii				Kod: AIG 551
Kierunek:	Pedagogika				Rok/Semestr: III/5
Specjalność:					System: s / ns
Liczba godzin / semestr 30/21					Punkty ECTS: 2
Wykłady: 30/21	Ćwiczenia:	Laboratoria:	Projekty:	Seminaria:	

Wykładowca: dr Astrid Tokaj; e-mail: a.tok@vp.pl

Instytut: Instytut Pedagogiki

ul. Różana 17a, 61-577 Poznań, Poland
tel. Dziekanat +48 (61) 8524252 wew. 208 - 211
e-mail: uczelnia@wskiz.poznan.pl

Miejsce przedmiotu w programie studiów: Przedmiot kierunkowy.

Cele: Zapoznanie studentów z całościowym procesem rozwoju człowieka, ukazanie problematyki człowieka starszego w perspektywie jego dorosłości, zapoznanie studentów z możliwościami całościowego rozwoju człowieka poprzez edukację, przeanalizowanie podobieństw i odrębności edukacji dorosłych na tle wcześniejszych faz życia, określenie społecznych, historycznych, środowiskowych i politycznych uwarunkowań edukacji człowieka dorosłego, prezentacja przeobrażeń demograficznych Europy i świata oraz wynikających z nich nowych zadań pedagoga, ukazanie specyfiki starości, jej potrzeb i zagrożeń, prawidłowości i konsekwencji procesu starzenia się przy jednoczesnym położeniu nacisku na uświadomienie studentom, jak bardzo jest ten proces indywidualny, pokazanie możliwości aktywnego, satysfakcjonującego życia na starość, jak również patologicznej starości i sposobów radzenia sobie z takim wymiarem życia, zwrócenie uwagi na rolę wczesnej profilaktyki gerontologicznej (dbałość o całościowy trening umysłowy, fizyczny i podnoszenie jakości kontaktów międzyludzkich), przygotowanie do pracy pedagogicznej z człowiekiem dorosłym, człowiekiem starszym.

Opis przedmiotu:

Wykład: Przedmiot wprowadza studenta pedagogiki w podstawowy obszar zainteresowań dwóch bliskich sobie dyscyplin naukowych - andragogiki i gerontologii. W części poświęconej andragogice studenci poznają: dyscyplinę na tle innych nauk o edukacji; cele i zadania nauki o edukacji dorosłych; metodologiczne dylematy pedagogiki dorosłych; centralne kategorie pojęciowe (edukacja, autoedukacja, samokształcenie, samouctwo, środowisko edukacyjne człowieka dorosłego, potrzeby edukacyjne, cele, zadania, funkcje, środki i formy); różnorodność podejść do dorosłości; wymiary i wyznaczniki dorosłości; możliwości i ograniczenia rozwoju człowieka dorosłego; problemy odrębności procesu kształcenia dorosłych; wybrane zagadnienia metodyki pracy z osobami dorosłymi. W części poświęconej gerontologii studenci poznają cele, zadania, zakres zainteresowań tejże dyscypliny naukowej; główne obszary badawcze gerontologii społecznej oraz główne obszary badawcze geragogiki; obraz demograficznych przemian struktury ludności Polski, Europy, świata; proces starzenia się społeczeństwa polskiego w kontekście jego społecznych, ekonomicznych konsekwencji; historyczną zmienność traktowania starości., kulturowe znaczenie starości, człowieka starego w przeszłości i współcześnie; pojęcie procesu starzenia się i starości; wybrane teorie starzenia się i starości w perspektywie biologicznej, psychologicznej, socjologicznej; fazy starości; przejawy starzenia się w aspekcie zmian biologicznych, psychologicznych oraz socjologicznych; możliwości i ograniczenia rozwoju człowieka starszego; zadania rozwojowe w okresie starości; potrzeby ludzi starszych; typy przystosowania się do starości i wynikające z nich postawy; style życia w starości; stereotypy starości i człowieka starszego – ich różnorodną treść., sytuację życiową ludzi starszych, środowiskowe uwarunkowania jakości życia w okresie starości, aspekt możliwej aktywności w okresie starości; źródła i formy wsparcia ludzi starszych w zależności od ich poziomu sprawności; rolę i zadania pracownika socjalnego w opiece nad osobami starszymi; wybrane zagadnienia z metodyki pracy z osobami starszymi.

Wymagane wiadomości:

Studenci winni posiadać wiedzę na temat: umiejscowienia andragogiki na tle innych nauk o edukacji; celów i zadań nauki o edukacji dorosłych; metodologicznych dylematów pedagogiki dorosłych; centralnych kategorii pojęciowych (edukacja, autoedukacja, samokształcenie, samouctwo, środowisko edukacyjne człowieka dorosłego, potrzeby edukacyjne, cele, zadania, funkcje, środki i formy); różnorodności podejścia do dorosłości; wymiarów i wyznaczników dorosłości; możliwości i ograniczeń rozwoju człowieka dorosłego; problemów odrębności procesu kształcenia dorosłych; wybranych zagadnień metodyki pracy z osobami dorosłymi. Studenci winni posiadać wiedzę na temat: celów, zadań, zakresu zainteresowań gerontologii; głównych obszarów badawczych gerontologii społecznej oraz głównych obszarów badawczych geragogiki; obrazu demograficznych przemian struktury ludności; procesu starzenia się społeczeństwa polskiego; historycznej zmienności traktowania starości., kulturowego znaczenia starości, człowieka starego; pojęcia procesu starzenia się i starości; wybranych teorii starzenia się i starości; faz starości; przejawów starzenia się w aspekcie zmian biologicznych, psychologicznych oraz socjologicznych; możliwości i ograniczeń rozwoju człowieka

starszego; zadań rozwojowych w okresie starości; potrzeb ludzi starszych; typów przystosowania się do starości i wynikające z nich postawy; stylów życia w starości; stereotypów starości i człowieka starszego; sytuację życiową ludzi starszych, środowiskowych uwarunkowań jakości życia w okresie starości, aktywności w okresie starości; źródeł i form wsparcia ludzi starszych; roli i zadań pracownika socjalnego w opiece nad osobami starszymi; wybranych zagadnień z metodyki pracy z osobami starszymi.

Forma prowadzenia zajęć: Wykład.

Metody oceny: Zaliczenie z oceną wykładu (w formie pisemnej).

Literatura podstawowa:

1. Aleksander T., Skrzypczak J., (red.), 1998, *Edukacja ustawiczna w zmieniającej się sytuacji edukacyjnej (wybrane problemy)*, Poznań.
2. Bugajska B. (red.), 2007, *Życie w starości*, Szczecin.
3. Dziegielewska M., Szatur-Jaworska B., Błędowski P., (red.), 2006, *Podstawy gerontologii społecznej*, Warszawa.
4. Jankowski D., Przyszczypkowski K., Skrzypczak J., 1999, *Podstawy edukacji dorosłych*, Poznań.
5. Leszczyńska-Rejchert A., 2005, *Człowiek starszy i jego wspomaganie – w stronę pedagogiki starości*, Olsztyn.
6. Malewski M., 1998, *Teorie andragogiczne*, Wrocław.
7. Przyszczypkowski K., Solarczyk - Ambrozik E., 1995, *Zmiana społeczna a kompetencje edukacyjne dorosłych*, Koszalin.
8. Skrzypczak J., (red.), 1995, *Wybrane zagadnienia z oświaty dorosłych*, Poznań.
9. Stuart-Hamilton I., 2006, *Psychologia starzenia się*, Poznań.
10. Trafiałek, E., 1998, *Człowiek starszy w Polsce, w latach 1994-1997*, Katowice.
11. Wujek T., (red.), 1996, *Wprowadzenie do andragogiki*, Warszawa.
12. Zych A. A., 1995, *Człowiek wobec starości. Szkice z gerontologii społecznej*, Warszawa.

Przedmiot:	Podstawy dydaktyki ogólnej				Kod: PDO 531
Kierunek:	Pedagogika				Rok/Semestr: III/3
Specjalność:					System: s / ns
Liczba godzin / semestr: 45/30					Punkty ECTS: 5
Wykłady: 30/20	Ćwiczenia: 15/10	Laboratoria:	Projekty:	Seminaria:	

Wykładowca: dr Ewa Roman; e-mail: ewaroman@op.pl

Instytut: Instytut Pedagogiki

ul. Różana 17a, 61-577 Poznań, Poland
tel. Dziekanat +48 (61) 8524252 wew. 208 - 211
e-mail: uczelnia@wskiz.poznan.pl

Miejsce przedmiotu w programie studiów: Przedmiot kierunkowy.

Cele: Głównym zadaniem jest ustalenie zależności warunkujących działalność dydaktyczną ze społecznym i materialnym środowiskiem, w którym działalność się odbywa. Zapoznanie studentów z teorią dydaktyczną, zadaniami teoretycznymi, oceniającymi i normatywnymi wchodzącymi w zakres zainteresowania problematyki przedmiotu.

Opis przedmiotu:

Wykład: Przedmiot i zadania dydaktyki: etymologia i geneza, dydaktyka ogólna a szczegółowe, przedmiot i zadania, podstawowe pojęcia, metody badań. Systemy dydaktyczne: dydaktyka herbartowska, deweyowska, współczesna. Cele kształcenia, wychowania, kształcenia ogólnego, zawodowego; próby konkretyzacji celów kształcenia, związek celów kształcenia z celami wychowania. Treść kształcenia: wymagania społeczne, zawodowe i kulturowe, pedagogiczne teorie doboru, plany i programy, podręczniki. Zasady nauczania: pojęcie i geneza, zasada poglądowości, przystępności, świadomego i aktywnego udziału uczniów, systematyczności, trwałości wiedzy i operatywności. Metody nauczania: klasyfikacja metod nauczania, metody – obserwacji, posługiwania się słowem, działalności praktycznej, gier dydaktycznych; główne rodzaje zadań dydaktycznych, kryteria doboru. Formy organizacyjne nauczania: kryteria podziału, nauczanie jednostkowe i zbiorowe. Próby modernizacji systemu klasowo-lekcyjnego. Lekcja, jej struktura i typy. Zajęcia pozaszkolne. Środki dydaktyczne: pojęcie i funkcje, podział - środki wzrokowe, słuchowe, wzrokowo-słuchowe, a maszyny dydaktyczne. Środki masowego przekazu i ich wykorzystanie w pracy dydaktycznej. Planowanie pracy dydaktyczno-wychowawczej: rodzaje, metody planowania dydaktycznego. Kontrola i ocena stopnia realizacji planów dydaktycznych. Szkoła: geneza i znaczenie nazwy, rozwój, krytyka szkoły, główne koncepcje przebudowy szkoły, warunki i kierunki modernizacji, szkoła przyszłości.

Wymagane wiadomości:

Forma prowadzenia zajęć: Wykład i ćwiczenia.

Metody oceny: Egzamin.

Literatura podstawowa:

1. Grzywak-Kaczyńska M., *Testy w szkole*, Warszawa 1960.
2. Kruszewski K., Konarzewski K., *Sztuka nauczania*, Warszawa 1991.
3. Kupisiewicz Cz., *Podstawy dydaktyki ogólnej*, Warszawa 1996.
4. Kwiatkowski S. M., *Heurystyki i algorytmy w procesie dydaktycznym*, Warszawa 1991.
5. Okoń W., *Proces nauczania*, Warszawa 1965.
6. jw., *Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej*, Warszawa 1987.
7. Sośnicki K., *Dydaktyka ogólna*, Toruń 1948.
8. Suchodolski B., Wojnar I., *Kierunki i treści ogólnego kształcenia człowieka*, Warszawa-Kraków 1990.
9. Włodarski Z., *Psychologia uczenia się*, Warszawa 1989.

Przedmiot:	Podstawy prawa rodzinnego i opiekuńczego				Kod: PPR 531
Kierunek:	Pedagogika				Rok/Semestr: III/3
Specjalność:					System: s/ns
Liczba godzin / semestr: 30/30					Punkty ECTS: 2
Wykłady: 30/30	Ćwiczenia:	Laboratoria:	Projekty:	Seminaria:	

Wykładowca:

e-mail:

Instytut: **Instytut Pedagogiki**
ul. Różana 17a, 61-577 Poznań, Poland
tel. +48 (61) 8524252 wew. 216
e-mail: fit@wskiz.edu

Miejsce przedmiotu w programie studiów: inne wymagania.

Cele: Poznanie rozwiązań prawnych ustalających wzajemne uprawnienia, obowiązki i kompetencje członków rodziny, ich relacje wobec osób trzecich i organów państwa, ze szczególnym zwróceniem uwagi na rozwiązania i instytucje, które mogą przyczynić się do udzielenia wsparcia społecznego, profilaktyki dezorganizacji, czy zapewnienia ochrony najsłabszym członkom społeczeństwa. Absolwent powinien odznaczać się nastawieniem na działalność prospołeczną, ze szczególnym uwzględnieniem znajomości procedur prawnych.

Opis przedmiotu:

Wykład: Zagadnienie wprowadzające podstawowe pojęcia dotyczące rodziny. Małżeństwo. Uznanie małżeństwa. Ochrona dziecka. Obowiązki alimentacyjne. Rodzina a prawo karne. Świadczenia socjalne.

Wymagane wiadomości:

Forma prowadzenia zajęć: Wykład.

Metody oceny: Egzamin.

Literatura podstawowa:

1. Andrzejewski M., *Ochrona praw dziecka w rodzinie dysfunkcyjnej (dziecko – rodzina – państwo)*, Zakamycze 2003.
2. Jończyk J., *Prawo zabezpieczenia społecznego. Ubezpieczenia społeczne i zdrowotne, bezrobocie i pomoc społeczna*, jw.
3. Muszalski W., *Prawo socjalne*, Warszawa 1995.
4. Smyczyński T., *Prawo rodzinne i opiekuńcze*, Warszawa 1997.
5. Szpor G., Mantrysz C., Nitecki S., *Komentarz do ustawy o pomocy społecznej*, Gdańsk 1999.
6. Wojciechowski J., *Kodeks karny. Komentarz, orzecznictwo*, Warszawa 2002.

Przedmiot:	Polityka społeczna				Kod: POL 561
Kierunek:	Pedagogika				Rok/Semestr: III/6
Specjalność:					System: s / ns
Liczba godzin / semestr 30/20					Punkty ECTS: 3
Wykłady: 15/10	Ćwiczenia: 15/10	Laboratoria:	Projekty:	Seminaria:	

Wykładowca: dr hab. Jerzy Modrzewski; e-mail:

Instytut: Instytut Pedagogiki

ul. Różana 17a, 61-577 Poznań, Poland
tel. Dziekanat +48 (61) 8524252 wew. 208 - 211
e-mail: uczelnia@wskiz.poznan.pl

Miejsce przedmiotu w programie studiów: grupa treści kierunkowych.

Cele: Zapoznanie z przesłankami i praktyką polityki społecznej w Polsce, w okresie transformacji ustrojowej, a także z jej kierunkami, formami i konsekwencjami społecznymi. Zorientowanie w potrzebach i możliwościach wykorzystania aktualnych rozstrzygnięć formalno-prawnych w rozwiązywaniu problemów społecznych w środowiskach lokalnych. Zorientowanie w aktualnym stanie formalno-prawnym dotyczącym rozwiązywania wybranych kwestii społecznych i w stanie literatury ilustrującej potrzeby i możliwości w tym zakresie.

Opis przedmiotu:

Wykład: Istota i modele polityki społecznej w Polsce w okresie transformacji ustrojowej. Dziedziny polityki społecznej. Polityka społeczna wobec problemu bezrobocia, biedy, bezdomności: założenia, rozstrzygnięcia formalno-prawne, instytucjonalizacja pomocy, uzyskiwane rezultaty. Młodzież jako przedmiot polityki społecznej. Ubezpieczenia społeczne. Polityka społeczna wobec osób niepełnosprawnych. Polityka społeczna wobec osób uzależnionych i nieporadnych życiowo. Polityka społeczna instancji samorządowych.

Wymagane wiadomości:

Forma prowadzenia zajęć: Wykład i ćwiczenia.

Metody oceny: Zaliczenie na ocenę.

Literatura podstawowa:

1. Auleytner J., Głębicka K., *Polityka społeczna pomiędzy opiekuńczością, a pomocniczością*, Warszawa 2000.
2. Frąckiewicz L. (red.), *Polityka społeczna. Zarys wykładu wybranych problemów*, Katowice 2002
3. Głębicka K., *Polityka społeczna w Unii Europejskiej. Aspekty aksjologiczne i empiryczne*, Warszawa 2001.
4. Golinowska S., *Polityka społeczna; koncepcje, instytucje, koszty*, Warszawa 2000.
5. Grzybowski A. (red.), *Polityka społeczna samorządu terytorialnego. Poradnik praktyczny*, Warszawa 2002.
6. Pisz Z. (red.), *Zadania społeczne*, Wrocław 1999.
7. Ratyński W., *Problemy i dylematy polityki społecznej w Polsce*, Warszawa 2003.

Przedmiot:	Praktyka asystencka wprowadzająca				Kod: PAW 531
Kierunek:	Pedagogika				Rok/Semestr: III/3
Specjalność:					System: s / ns
Liczba godzin / semestr 50/50					Punkty ECTS: 1
Wykłady:	Ćwiczenia:	Laboratoria:	Projekty:	Seminaria:	

Wykładowca: dr Ewa Roman; e-mail: ewaroman@op.pl

Instytut: **Instytut Pedagogiki**
ul. Różana 17a, 61-577 Poznań, Poland
tel. Dziekanat +48 (61) 8524252 wew. 208 - 211
e-mail: uczelnia@wskiz.poznan.pl

Miejsce przedmiotu w programie studiów: grupa: inne wymagania.

Cele: Ma na celu zapoznanie studentów ze strukturą organizacyjną szkoły i innymi instytucjami opiekuńczo – wychowawczymi. Po zgromadzeniu praktycznych doświadczeń studenci powinni mieć szansę usystematyzowania własnych obserwacji w postaci reguł i modeli. Sytuacja zadaniowa winna stawiać studenta w konieczności wytwarzania nowych informacji w celu rozwiązania problemu, zamiast odtwarzania znanych z literatury wzorców postępowania dydaktycznego lub wychowawczego. Przygotowanie pracownika socjalnego do pracy z beneficjentem oraz przekazanie wiedzy dotyczącej jego cech osobowościowych.

Opis przedmiotu: Odbywana praktyka w wymiarze 50 godz. w 3 semestrze, ma na celu zapoznanie studentów ze strukturą organizacyjną szkoły i instytucjami opiekuńczo – wychowawczymi, procesem dydaktyczno – wychowawczym i formami opieki nad dziećmi, młodzieżą, dorosłymi i osobami starszymi.

Wymagane wiadomości: Podczas praktyki studenci korzystają z opieki zakładowego opiekuna praktyk, który zakres pomocy udzielanej studentom uzależnia od stopnia trudności realizowanych zadań i możliwości poszczególnych studentów. Opracowują oni pod jego kierunkiem plan praktyki, w którym projektują zadania do wykonania, metody i terminy ich realizacji.

Forma prowadzenia zajęć: Protokół z obserwacji, wywiadów, rozpoznania sytuacji, warunków dotyczących placówki oraz jej podopiecznych. Konspekty, scenariusze zajęć, plany pracy związane z realizacją wybranych zadań.

Metody oceny: Sprawozdania z realizacji zadań i ich ewaluacji – stopień realizacji założonych celów, pojawiające się trudności i ich przyczyny. Wpis do dziennika praktyk (plan praktyki wykonywanych zadań w kolejnych dniach praktyk, udział w zajęciach potwierdzony podpisem opiekuna. Zaliczenie praktyki w indeksie dokonuje opiekun dydaktyczny i pełnomocnik praktyk z ramienia Wyższej Szkoły Komunikacji i Zarządzania, po przeanalizowaniu dokumentacji.

Przedmiot:	Praktyka pedagogiczna: hospitacyjna				Kod: PGH 541
Kierunek:	Pedagogika				Rok/Semestr: II/4
Specjalność:					System: s / ns
Liczba godzin / semestr 50/50					Punkty ECTS: 1
Wykłady:	Ćwiczenia:	Laboratoria:	Projekty:	Seminaria:	

Wykładowca: dr Ewa Roman; e-mail: ewaroman@op.pl

Instytut: **Instytut Pedagogiki**
ul. Różana 17a, 61-577 Poznań, Poland
tel. Dziekanat +48 (61) 8524252 wew. 208 - 211
e-mail: uczelnia@wskiz.poznan.pl

Miejsce przedmiotu w programie studiów: grupa: inne wymagania.

Cele: Studiujący bierze udział w doborze własnych zadań edukacyjnych, przyjmuje odpowiedzialność za swoje kształcenie, generuje własną motywację do kształcenia. Celem jest zdobycie praktycznych umiejętności pedagogicznych, ćwiczenie umiejętności dokonywania obserwacji hospitowanych zajęć i pisanie sprawozdań z hospitowanych i przeprowadzanych zajęć. Ćwiczenie umiejętności konstruowania narzędzi diagnostycznych, przeprowadzanie badań i opracowywanie ich wyników.

Opis przedmiotu: Zajęcia hospitacyjne ukierunkowane są na praktyczne zapoznanie studentów z krajowym systemem pomocy społecznej, profilaktyki społecznej, wsparcia społecznego i różnego rodzaju formami oddziaływań na ludzi znajdujących się w trudnej sytuacji egzystencjalnej.

Wymagane wiadomości: Uczestnictwo w ważnych wydarzeniach, działaniach podejmowanych przez placówkę. Hospitacja wybranych zajęć. Przeprowadzenie zajęć na podstawie wcześniej przygotowanego i zatwierdzonego, przez opiekuna, scenariusza. Przeprowadzenie zajęć edukacyjnych. Dokonanie diagnozy wybranego problemu indywidualnego, grupowego, społecznego na podstawie przeprowadzonych badań.

Forma prowadzenia zajęć: Opracowanie scenariusza i przeprowadzenie zajęć profilaktycznych na podstawie wyników badań rozpoznanego w diagnozie problemu. Studium indywidualnego przypadku np. dziecko sprawiające trudności wychowawcze, z zaburzeniami zachowania, zaniedbane społecznie i edukacyjnie. Terapia, interwencja – projekt działań pedagogicznych, metod, form pracy z dzieckiem – wychowankiem. Profilaktyka – działania eliminujące powstawanie wskazanego problemu.

Metody oceny: Odbycie praktyki w wyznaczonym terminie. Otrzymanie pozytywnej oceny i opinii od opiekuna praktyki w konkretnej instytucji. Prowadzenie dzienniczka praktyk zgodnie z wytycznymi niniejszej instrukcji i jego przedstawienie, opiekunowi z ramienia Uczelni.

Przedmiot:	Praktyka pedagogiczna: metodyczna				Kod: PPM 551
Kierunek:	Pedagogika				Rok/Semestr: III/5
Specjalność:					System: s / ns
Liczba godzin / semestr 100/100					Punkty ECTS: 1
Wykłady:	Ćwiczenia:	Laboratoria:	Projekty:	Seminaria:	

Wykładowca: dr Ewa Roman; e-mail: ewaroman@op.pl

Instytut: **Instytut Pedagogiki**
ul. Różana 17a, 61-577 Poznań, Poland
tel. Dziekanat +48 (61) 8524252 wew. 208 - 211
e-mail: uczelnia@wskiz.poznan.pl

Miejsce przedmiotu w programie studiów: grupa: inne wymagania.

Cele: Sprawdzenie przygotowania teoretycznego studentów do konkretnej sytuacji trudnej. Efektem dobrze zorganizowanej i odbytej praktyki powinno być głębsze poznanie i rozumienie sytuacji dydaktycznej i wychowawczej, problemów dydaktyczno- wychowawczych i procedur realizowanych w różnych placówkach. Wchodzenie praktykanta w role zawodowe w instytucjach będących terenem ich przyszłej pracy zawodowej. Stworzenie warunków do gromadzenia i uzupełniania materiałów empirycznych z zakresu realizowanych przez nich prac badawczych.

Opis przedmiotu: Praktyka metodyczna realizowana jest w wybranej placówce w wymiarze 100 godzin na 5 semestrze. Studenci mogą odbyć praktykę w następujących instytucjach: pogotowia opiekuńcze, dom dziecka, szkoły specjalne, świetlice wychowawcze, świetlice terapeutyczne, instytucje opieki całkowitej dla dorosłych, domy opieki społecznej, szkoły integracyjne, organizacje pozarządowe realizujące jako cel statutowy działania z zakresu opieki i wychowania (stowarzyszenia, fundacje, wolontariaty, PCK), kluby seniora, poradnie specjalistyczne i poradnie specjalistyczno – psychologiczno - pedagogiczne, domy kultury, inne placówki pracy kulturalno – wychowawczej i upowszechniania kultury, szkoły, przedszkola, placówki wychowawcze, schroniska, placówki edukacji i rewalidacji niepełnosprawnych intelektualnie i fizycznie.

Wymagane wiadomości: Zdobycie wstępnej orientacji w charakterze i sposobach pracy placówki. Współdziałanie w realizowanych przez określone instytucje działaniach diagnostycznych, profilaktycznych, terapeutycznych, opiekuńczych, wychowawczych, dydaktycznych, realizowanych w ramach pracy pracownika socjalnego.

Forma prowadzenia zajęć: Przygotowanie i przeprowadzenie zajęć z zakresu szeroko rozumianej profilaktyki uzależnień, komunikacji interpersonalnej, rozwiązywania konfliktów, budowanie poczucia własnej wartości, samopoznania, promocji zdrowia, zdrowego stylu życia. Przygotowanie i przeprowadzenie jednostek zajęciowych w ramach organizacji czasu wolnego podopiecznych np: gry i zabawy ruchowe, integrujące grupę, ćwiczenia relaksujące i odprężające. Przygotowanie i przeprowadzenie zajęć w zespole reedukacyjnym, wyrównawczym, kompensującym, wspierającym, terapeutycznym umiejętności podopiecznych.

Metody oceny: Praktyka ma charakter czynny, w związku z tym hospitacje, asysta i formy biernego uczestnictwa, powinny stanowić tylko znikomy element praktyki.

Przedmiot:	Praktyka wychowawczo - opiekuńcza				Kod: PWO 521
Kierunek:	Pedagogika				Rok/Semestr: I/2
Specjalność:					System: s / ns
Liczba godzin / semestr 50/50					Punkty ECTS: 1
Wykłady:	Ćwiczenia:	Laboratoria:	Projekty:	Seminaria:	

Wykładowca: **dr Ewa Roman;** e-mail: ewaroman@op.pl

Instytut: **Instytut Pedagogiki**
ul. Różana 17a, 61-577 Poznań, Poland
tel. Dziekanat +48 (61) 8524252 wew. 208 - 211

e-mail: uczelnia@wskiz.poznan.pl

Miejsce przedmiotu w programie studiów: grupa: inne wymagania.

Cele: Wprowadzenie studentów w role zawodowe w instytucjach będących w przyszłości ich pracą zawodową. Zapoznanie ich z planowaniem, organizacją i realizacją pracy wychowawczej, opiekuńczej podczas wakacyjnego czasu pobytu w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Gromadzenie względnie uzupełnianie materiałów empirycznych z zakresu realizowanych przez studentów prac badawczych, rozwojowych.

Opis przedmiotu: Szerokoprofilowe kształcenie studentów pedagogiki ze specjalnością „praca socjalna”, wymaga wprowadzenia ich w możliwie najszerszy zakres elementarnych problemów praktycznych. Mogą one być przybliżone w czasie krótkich praktyk odbywanych w podmiotach rządowych i pozarządowych. Subdyscypliny pedagogiki i jej specjalności akademickie cechuje przenikanie i dopełnianie się.

Wymagane wiadomości: Doświadczenia z praktyk odbytych w tak wielu instytucjach zapobiegania dewiacjom społecznym mają wielorakie walory: służą podnoszeniu wiedzy oraz zdobywaniu elementarnych umiejętności z zakresu wspomagania działalności profilaktyczno - opiekuńczej, a także przeciwdziałania trudnym sytuacjom życiowym. Uwrażliwiają na problemy i zjawiska w szerszym odczuciu społecznym jako obojętne lub upraszczane. Sprzyjają także podnoszeniu kultury społecznej i pedagogicznej studentów.

Forma prowadzenia zajęć: Praktyka realizowana jest w placówkach opiekuńczo – wychowawczych, instytucjach dozoru i udzielania pomocy moralnej oraz socjalnej i środowiskowej opieki i wsparcia.

Metody oceny: Odbycie praktyki w wyznaczonym terminie. Otrzymanie pozytywnej oceny i opinii od opiekuna praktyki w konkretnej instytucji. Prowadzenie dzienniczka praktyk zgodnie z wytycznymi niniejszej instrukcji i jego przedstawienie, opiekunowi z ramienia Uczelni. Załączenie dokumentacji.

Przedmiot:	Prawo karne i penitencjarne				Kod: PKP 551
Kierunek:	Pedagogika				Rok/Semestr: III/5
Specjalność:	Resocjalizacja				System: s / ns
Liczba godzin / semestr 45/20					Punkty ECTS: 5
Wykłady: 30/20	Ćwiczenia: 15/0	Laboratoria:	Projekty:	Seminaria:	

Wykładowca: mgr Jacek Tylewicz, e-mail: J_Tylewicz@poczta.onet.pl

Instytut: Instytut Pedagogiki

ul. Różana 17a, 61-577 Poznań, Poland
tel. Dziekanat +48 (61) 8524252 wew. 208 - 211
e-mail: uczelnia@wskiz.poznan.pl

Miejsce przedmiotu w programie studiów: przedmioty specjalizacyjne i specjalnościowe.

Cele: Celem przedmiotu jest wyposażenie studentów w wiedzę o podstawowych regulacjach prawnych postępowania karnego i prawa karnego materialnego. Niezbędne jest usystematyzowanie wiedzy na temat norm prawnych, źródeł prawa i podstawowych pojęć konstytucyjnych. Nadto należy studentów wyposażyć w wiedzę na temat zasad stosowania prawa karnego, systematyki kar, zasad ich stosowania, przebiegu postępowania przygotowawczego i procesu, środków odwoławczych.

Opis przedmiotu:

Wykład: Przedmiot obejmuje podstawowe wiadomości dotyczące prawa karnego materialnego i prawa karnego procesowego – obejmuje regulacje zawarte w kodeksie karnym oraz kodeksie postępowania karnego.

Wymagane wiadomości: Wiadomości z wykładu oraz ze wskazanych fragmentów skryptów.

Forma prowadzenia zajęć: Wykład z elementami pracy studentów – rozwiązywanie podawanych przez wykładowców kazusów. W systemie stacjonarnym dodatkowo ćwiczenia.

Metody oceny: Egzamin.

Literatura podstawowa:

1. *Kodeks karny,*
2. *Kodeks postępowania karnego,*
3. *Ustawa o nieletnich,*
4. J.Tylewicz, *Elementy prawa karnego materialnego części ogólnej*

Przedmiot:	Prawo pracy				Kod: PPR 561
Kierunek:	Pedagogika				Rok/Semestr: III/6
Specjalność:	Doradztwo zawodowe				Tryby: s / ns
Liczba godzin / semestr 15/10					Punkty ECTS: 2
Wykłady: 15/10	Ćwiczenia:	Laboratoria:	Projekty:	Seminaria:	

Wykładowca: mgr Przemysław Dziubak; e-mail: dziubak@dziubak.poznan.pl

Instytut: Instytut Pedagogiki
ul. Różana 17a, 61-577 Poznań, Poland
tel. Dziekanat +48 (61) 8524252 wew. 208 - 211
e-mail: uczelnia@wskiz.poznan.pl

Miejsce przedmiotu w programie studiów: Przedmioty specjalizacyjne i specjalnościowe.

Cele: Zapoznanie studentów z podstawami prawa pracy.

Opis przedmiotu:

Wykład: Nauczanie studentów korzystania z kodeksu pracy, innych przepisów prawa pracy, umiejętności budowania norm z przepisów, oceny stanów faktycznych, interpretacji przepisów. Rola PIP. Dochodzenie roszczeń.

Wymagane wiadomości: Znajomość wykładów oraz wskazanych przepisów prawa pracy.

Forma prowadzenia zajęć: Wykład połączony z dyskusją na temat wskazanych przepisów. Analiza wybranych stanów faktycznych. Analiza *ratio legis* wskazanych przepisów.

Metody oceny: Zaliczenie na ocenę ustnie, testowo.

Bibliografia:

1. Źródło prawa – *Kodeks pracy*
2. Teresa Majtas: „*Prawo cywilne, prawo gospodarcze, elementy prawa, prawo pracy – krótki wykład*” - wyd. WSKiZ,
3. Małgorzata Gersdorf, Krzysztof Rączka, Jacek Skoczyński: „*Kodeks pracy Komentarz*” – wyd. Lewis Nexis,
4. W. Musiański: „*Kodeks Pracy Komentarz*” - wyd. C.H. Beck, „*Komentarz do Kodeksu pracy*” pod redakcją prof.dr hab. Ludwika Florka - wyd.ABC

Przedmiot:	Projekty resocjalizacyjne				Kod: PRR 551
Kierunek:	Pedagogika				Rok Semestr III/5
Specjalność:	Resocjalizacja				System: s / ns
Liczba godzin / semestr 20/10					Punkty ECTS: 4
Wykłady:	Ćwiczenia: 20/10	Laboratoria:	Projekty:	Seminaria:	

Wykładowca: dr Agnieszka Barczykowska; e-mail: agabarczyk@poczta.onet.pl

Instytut: Instytut Pedagogiki

ul. Różana 17a, 61-577 Poznań, Poland
tel. Dziekanat +48 (61) 8524252 wew. 208 - 211
e-mail: uczelnia@wskiz.poznan.pl

Miejsce przedmiotu w programie studiów: przedmioty specjalizacyjne i specjalnościowe.

Cele: Celem przedmiotu jest praktyczne przygotowanie studentów do konstruowania oddziaływań profilaktycznych i resocjalizacyjnych dla jednostek, instytucji i społeczności lokalnych w oparciu o metodę projektów.

Opis przedmiotu:

Ćwiczenia/warsztaty: Zastosowanie działań społecznych w pedagogice resocjalizacyjnej. Projekt działania i jego funkcje. Procesualny charakter projektów. Rodzaje projektów. Formy pracy w projekcie. Struktura projektu - od diagnozy do działania. Ewaluacja w projekcie. Przegląd projektów realizowanych w placówkach profilaktycznych i resocjalizacyjnych w Polsce i Europie. Opracowanie indywidualnego projektu o charakterze profilaktycznym/resocjalizacyjnym dla jednostki (np. IPR, IPO, projekt usamodzielnienia wychowanka, projekt pomocy postpenitencjarnej), instytucji lub społeczności lokalnej.

Wymagane wiadomości: znajomość podstawowych pojęć pedagogiki resocjalizacyjnej, znajomość metodyki pracy z osobami niedostosowanymi, wiedza na temat prawnych uregulowań dotyczących oddziaływań profilaktyczno - resocjalizacyjnych.

Forma prowadzenia zajęć: mini wykład, projekt, warsztat, ćwiczenia terenowe.

Metody oceny: pozytywna ocena z testu, skonstruowanie projektu oddziaływań profilaktycznych i/lub resocjalizacyjnych dla jednostki oraz społeczności lokalnej.

Literatura podstawowa:

1. Marynowicz-Hetka E. (red.), *Pedagogika społeczna*, Warszawa 2006.
2. Marynowicz-Hetka E., Piekarski J. (red.), *Wokół problemów działania społecznego*, Warszawa 1996.
3. Garvin C.D., Seabury B., *Działania interpersonalne w pracy socjalnej. Procesy i procedury*, Katowice 1998.
4. Jedynak T., Stasiak K., *Zarys metodyki pracy kuratora sądowego*, Warszawa 2007.

Przedmiot:	Projekty socjalne – istota i struktura				Kod: PSI 561
Kierunek:	Pedagogika				Rok/ Semestr III/6
Specjalność:	Praca socjalna				System: s / ns
Liczba godzin / semestr 50/30					Punkty ECTS: 5
Wykłady: 20/10	Ćwiczenia: 10/10	Laboratoria:	Projekty: 20/10	Seminaria:	

Wykładowca:

e-mail:

Instytut:

Instytut Pedagogiki

ul. Różana 17a, 61-577 Poznań, Poland
tel. Dziekanat +48 (61) 8524252 wew. 208 - 211
e-mail: uczelnia@wskiz.poznan.pl

Miejsce przedmiotu w programie studiów: specjalizacyjne i specjalnościowe.

Cele: Przekazanie studentom podstawowej wiedzy w zakresie diagnozowania problemów określonych grup społecznych. Przełożenie wiedzy pochodzącej z badań diagnostycznych na plan pomocy w postaci projektu socjalnego. Budowanie projektu socjalnego opartego na metodzie sieciowej. Pełnienie przy tym roli koordynatora – profesjonalisty, w umiejętnym współpracowaniu z innymi instytucjami, grupami, traktowanymi w projekcie jako „aktorzy”.

Opis przedmiotu:

Wykład / Ćwiczenia: Diagnozowanie w pracy socjalnej (opis sytuacji, ocena, rozpoznanie, poznanie diagnostyczne). Znaczenie badań naukowych w diagnozowaniu problemów społecznych. Projektowanie zmian społecznych i umiejętność rozwiązywania problemów (teoria projektowania czynności wychowawczych). Zasady opracowywania projektów socjalnych. Rodzaje (typy) projektów socjalnych. Budowanie projektu socjalnego czy strategii wskazywania rozwiązań w przestrzennym usytuowaniu konkretnych „obiektów”. Stadia projektu socjalnego: określenie norm, sformułowanie statutu instytucji, poznanie użytkowników, ujawnienie potrzeb użytkowników, prezentacja „sił” instytucji, prezentacja środków potrzebnych do realizacji celów, wybór strategii działań, przewidywanie przeszkód. Ocena każdego składnika projektu na każdym etapie jego rozwoju. Oczekiwany zakres a bariery realizacji. Diagnoza i projekt zmiany. Oczekiwania ze strony środowiskowej pomocy społecznej.

Projekty: stworzenie projektu socjalnego.

Wymagane wiadomości: „abc” tworzenia projektu.

Forma prowadzenia zajęć: warsztatowa.

Metody oceny: według ustalonego harmonogramu – zaliczenie na ocenę i ocena projektu.

Literatura podstawowa:

1. Marynowicz – Hetka E., Piekarski J; *Wokół problemów działania społecznego*. W-wa 1996
2. Butrym Z.; *Istota pracy socjalnej*. Kraków 1998.
3. DuBois B., Miley K. K., *Praca socjalna. Zawód, który dodaje sił*. Warszawa 1996.
4. Kamiński A., *Funkcje pedagogiki społecznej*. Warszawa 1972.
5. Garvin Charles D., Seabury Brett A., *Działania interpersonalne w pracy socjalnej*. W-wa 1996
6. Lisowski A., *Badania potrzeb społecznych*. Warszawa 1996.

Przedmiot:	Promocja zatrudnienia, instytucje rynku pracy i zatrudnienie socjalne				Kod: PZI 551
Kierunek:	Pedagogika				Rok/Semestr III/5
Specjalność:	Doradztwo zawodowe				System: s / ns
Liczba godzin / semestr 15/15					Punkty ECTS: 2
Wykłady: 15/15	Ćwiczenia:	Laboratoria:	Projekty: tak	Seminaria:	

Wykładowca: prof. dr hab. Jerzy Olszewski; e-mail: jerzy.olszewski@ue.poznan.pl

Instytut:

Instytut Pedagogiki

ul. Różana 17a, 61-577 Poznań, Poland
tel. Dziekanat +48 (61) 8524252 wew. 208 - 211
e-mail: uczelnia@wskiz.poznan.pl

Miejsce przedmiotu w programie studiów: przedmioty specjalizacyjne i specjalnościowe.

Cele: Zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami z dziedziny promocji zatrudnienia, instytucji rynku pracy oraz zatrudnienia socjalnego. Studenci nabiorą umiejętności posługiwania się normami prawnymi w rozwiązywaniu problemów związanych z promocją zatrudnienia i zatrudnienia socjalnego.

Opis przedmiotu:

Wykład: Przedmiotem wykładu jest omówienie zadań państwa, a w szczególności instytucji rynku pracy w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej. Omówione będą również cele tych działań, a więc: pełne i produktywne zatrudnienie, rozwój zasobów ludzkich, osiągnięcia wysokiej jakości pracy, wzmacnianie integracji i solidarności społecznej.

Wymagane wiadomości: samodzielne rozwiązywanie problemów związanych z promocją zatrudnienia, instytucjami rynku pracy i zatrudnieniem socjalnym.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, prezentacja multimedialna, *case study*, aktywność na zajęciach.

Metody oceny: testy egzaminacyjne, projekty, aktywność na zajęciach dydaktycznych.

Literatura podstawowa:

1. Praca zbiorowa, *Kodeks pracy*, Państwowa Inspekcja Pracy, Promocja zatrudnienia i instytucje rynku pracy, wyd. C.H. Beck 2009.
2. *Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* (Dz. U. a dnia 1 maja 2004 r.).

Literatura uzupełniająca:

1. *Polityka Społeczna*, wyd. Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa (miesięcznik).
2. *Praca i zabezpieczenie społeczne*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa.

Przedmiot:	Psychologia kliniczna				Kod: PSK 541
Kierunek:	Pedagogika				Rok/Semestr: II/4
Specjalność:					System: s / ns
Liczba godzin / semestr 30/20					Punkty ECTS: 3
Wykłady: 30/20	Ćwiczenia:	Laboratoria:	Projekty:	Seminaria:	

Wykładowca: [prof. dr hab. Lechosław Gapik](mailto:gapik@post.pl); e-mail: gapik@post.pl

Instytut: Instytut Pedagogiki
ul. Różana 17a, 61-577 Poznań, Poland
tel. Dziekanat +48 (61) 8524252 wew. 208 - 211
e-mail: uczelnia@wskiz.poznan.pl

Miejsce przedmiotu w programie studiów: Przedmiot podstawowy.

Cele: Celem ćwiczeń jest zapoznanie studentów z wybranymi zagadnieniami problematyki zdrowia i patologii w perspektywie psychologii klinicznej.

Opis przedmiotu:

Wykład: Podstawowe założenia psychoanalizy w teorii i praktyce klinicznej. Podstawowe założenia behawioryzmu i terapii behawioralnej. Podstawowe założenia regulacyjnej teorii zachowania i jej przydatność w diagnozie. Klasyfikacje chorób i zaburzeń psychicznych. Psychopatologia i syndromologia ogólna w psychologii klinicznej: pojęcie objawu i zespołu psychopatologicznego, złudzenia i omamy, zaburzenia myślenia (urojenia, idee nadwartościowe, natręctwa, fobie), zaburzenia uwagi i postrzegania, zaburzenia pamięci. Choroby psychosomatyczne: psychosomatyczne koncepcje zdrowia i choroby, choroby psychosomatyczne a osobowość, mechanizmy rozwoju chorób psychosomatycznych. Nerwice: definicja i klasyfikacja, kryteria diagnostyczne, etiologia i patogeneza. Psychozy: etiologia i patogeneza, objawy osiowe: urojenia i halucynacje, autyzm, rozszczepienie, zmiany w sferze uczuć, kryteria diagnostyczne schizofrenii. Choroby afektywne: etiologia i patogeneza, kryteria diagnostyczne, obraz kliniczny depresji i manii, zespoły depresyjne - ryzyko samobójstw, rokowanie, terapia. Zaburzenia osobowości: patogeneza i epidemiologia, obraz kliniczny. Podstawy pomocy psychologicznej: kontakt pacjent – terapeutą, podstawowe umiejętności pomagania, kwalifikowana psychoterapia – formy szkolenia.

Wymagane wiadomości:

Wykład: Zakłada się, że po zakończonych zajęciach student zna: miejsce psychologii klinicznej wśród nauk pokrewnych; zna systemy klasyfikacyjne zaburzeń psychicznych; potrafi scharakteryzować nerwice oraz schizofrenie; rozumie patomechanizm uzależnień.

Ćwiczenia: Zakłada się, że po zakończonych zajęciach student zna: rodzaje diagnozy psychologicznej; wie jak różnicować zaburzenia procesów poznawczych w danych jednostkach nozologicznych, potrafi scharakteryzować choroby afektywne oraz zaburzenia osobowości; rozumie patomechanizm samobójstw.

Forma prowadzenia zajęć: Wykład.

Metody oceny: Aktywna obecność na zajęciach, test zaliczeniowy na ocenę.

Literatura podstawowa:

1. Lewicki, A. (1969). *Psychologia kliniczna w zarysie*. W: A. Lewicki (red.) *Psychologia kliniczna*. Warszawa: PWN.
2. Horney, K. (1980). *Nerwica a rozwój człowieka*. Warszawa: PIW.
3. Kępiński, A. (1986). *Psychopatologia nerwic*. Warszawa: PZWL.
4. Sęk H., (red.) (1991) *Spółeczna psychologia kliniczna*. Warszawa: PWN.
5. Bilikiewicz A., W. Strzyżewski W. (red.) (1992) *Psychiatria*. Warszawa: PZWL.
6. Sęk H. (red). 2005. *Psychologia kliniczna*. Tom I i II. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN

Przedmiot:	Psychologia ogólna				Kod: PSO 511
Kierunek:	Pedagogika				Rok/Semestr I/1
Specjalność:					System: s/ns
Liczba godzin: 30/20					Punkty ECTS: 5
Wykłady: 30/20	Ćwiczenia:	Laboratoria:	Projekty:	Seminaria:	

Wykładowca: dr Zbigniew Bielan; e-mail:

Instytut: Instytut Pedagogiki

ul. Różana 17a, 61-577 Poznań, Poland
tel. Dziekanat +48 (61) 8524252 wew. 208 - 211

e-mail: uczelnia2wskiz.poznan.pl

Miejsce przedmiotu w programie studiów: grupa treści podstawowych.

Cele: zapoznanie studentów z: historią psychologii, zagadnieniami i zakresem współczesnej psychologii (w tym również współczesnymi metodami badawczymi), podstawowymi nurtami w psychologii. Ponadto celem jest celem zajęć jest zaznajomienie studentów z podstawowymi zagadnieniami z obszaru psychologii ogólnej takimi jak: spostrzeganie i percepcja, procesy uwagi, uczenie się, pamięć, myślenie, emocje, temperament, inteligencja, motywacja, twórczość; przekazanie podstawowej wiedzy z zakresu pojęć i koncepcji dotyczących psychologii ogólnej; zapoznanie ze sposobami skutecznego uczenia się oraz ze strategiami pamięciowymi i możliwościami ich praktycznego zastosowania.

Opis przedmiotu:

Okres przednaukowy i naukowy w rozwoju wiedzy psychologicznej. Historyczny związek psychologii z filozofią, rozwój psychologii w Polsce. Modele badawcze w psychologii na przełomie wieków. Miejsce współczesnej psychologii wśród innych nauk. Zakres psychologii, metody badawcze. Kierunki współczesnej psychologii. Spostrzeganie i percepcja. Uwaga. Pamięć. Uczenie się. Myślenie. Emocje. Motywacja. Temperament. Inteligencja. Twórczość

Wymagane wiadomości:

Forma prowadzenia zajęć: Wykład interaktywny z elementami audiowizualnymi.

Metody oceny: Forma pisemna egzaminu.

Literatura podstawowa:

1. Anderson, J. R. (1998). *Uczenie się i pamięć – integracja zagadnień*. Warszawa: WSiP.
2. Lindsay, P. H., Norman, D. A. (1991). *Procesy przetwarzania informacji u człowieka*. Warszawa: PWN.
3. Maruszewski, T. (1996). *Psychologia poznawcza*. Warszawa: Język - Znak - Rzeczywistość.
4. Maruszewski, T. (2001). *Psychologia poznania*. Gdańsk: GWP.
5. Strelau, J. (2000). (Red.) *Psychologia - podręcznik akademicki*. T 2, Gdańsk: GWP.
6. Tomaszewski, T. (1992). (Red.) *Psychologia. ogólna*. Warszawa: PWN.
7. Zimbardo, P. G., Ruch F. L. (1994). *Psychologia i życie*. Warszawa: PWN. Gałdowa, A. Klasyczne i współczesne
8. *Koncepcje osobowości*. Kraków WUK, 1999

Literatura uzupełniająca:

1. Hall, C.S., Lindzey, G., (1990). *Teorie osobowości*. Warszawa. PWN
2. Kozielski, J.,(1987). *Koncepcje psychologiczne człowieka*. Warszawa. PIW
3. Matuszewicz, Rosińska (1998). *Kierunki współczesnej psychologii*. Warszawa. PWN
4. Strelau J. (red.) (2000). *Psychologia. Podstawy Psychologii*. Tom I. Gdańsk: Wydawnictwo Psychologiczne.

Przedmiot:	Psychologia penitencjarna				Kod: PSP 561
Kierunek:	Pedagogika				Rok/Semestr III/6
Specjalność:	Resocjalizacja				System: s / ns
Liczba godzin: 15/10					Punkty ECTS: 2
Wykłady: 15/10	Ćwiczenia:	Laboratoria:	Projekty:	Seminaria:	

Wykładowca:

Instytut: Instytut Pedagogiki
ul. Różana 17a, 61-577 Poznań, Poland

tel. Dziekanat +48 (61) 8524252 wew. 208 – 211
e-mail: uczelnia@wskiz.poznan.pl

Miejsce przedmiotu w programie studiów: przedmioty specjalizacyjne i specjalnościowe.

Cele: Znajomość podstawowej wiedzy z zakresu funkcjonowania człowieka w warunkach izolacji więziennej. Wskazanie własnych możliwości i ograniczeń w pracy ze skazanymi. Przybliżenie mechanizmów psychologicznych w sytuacji pracy z przestępcami, ofiarami jak i świadkami przestępstw.

Opis przedmiotu:

Wykład: Struktura systemu penitencjarnego w perspektywie psychologicznego funkcjonowania człowieka. Charakterystyka grup osadzonych w kontekście diagnozy i oddziaływań penitencjarnych (skazani agresywni, uzależnieni, przestępcy „przemocowi”). Rola psychologa w AŚ i ZK. Rola i zadania biegłego sądowo, metody diagnostyczne stosowane w systemie penitencjarnym. Formy oddziaływań psychokorekcyjnych w AŚ i ZK.

Wymagane wiadomości: psychologia ogólna, psychologia społeczna, prawo karne i penitencjarne.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

Metody oceny: zaliczenie na ocenę.

Literatura podstawowa:

1. Ciosek M. (2001) „*Psychologia sądowa i penitencjarna*” PWN Warszawa
2. Moczydłowski P. (1991) „*Drugie życie więzienia*” Wydawnictwo Prawnicze Warszawa
3. Waligóra B. (1995) „*Izolacja i jej przestępstwa*” w „Elementy psychologii klinicznej” UAM Poznań
4. Niehoff D. (2001) „*Biologia przemocy*” Wydawnictwo Media i Rodzina Poznań

Przedmiot:	Psychologia rozwoju człowieka				Kod: PRS 521
Kierunek:	Pedagogika				Rok/Semestr: I/2
Specjalność:					System: s / ns
Liczba godzin / semestr 30/30					Punkty ECTS: 5
Wykłady: 30/30	Ćwiczenia:	Laboratoria:	Projekty:	Seminaria:	

Wykładowca: dr Barbara Szychowiak; e-mail: bszychowiak@wp.pl

Instytut: Instytut Pedagogiki

ul. Różana 17a, 61-577 Poznań, Poland
tel. Dziekanat +48 (61) 8524252 wew. 208 – 211
e – mail: uczelnia@wskiz.poznan.pl

Miejsce przedmiotu w programie studiów: grupa treści podstawowych.

Cele: dostarczenie studentom wiedzy z zakresu psychologii rozwoju, która jest podstawą rozumienia funkcjonowania człowieka i podejmowania działań pedagogicznych w różnych obszarach życia społecznego.

Opis przedmiotu:

Wykład: Podstawowe pojęcia i zależności związane z rozwojem (rozwój, cel rozwoju, zmiana rozwojowa, okresy sensytywne w rozwoju, wydarzenia krytyczne, zadania rozwojowe, uwarunkowania rozwoju, wskaźniki rozwoju, periodyzacja rozwoju i jej kryteria, modele i teorie rozwoju, metody poznawania rozwoju). Rozwój dziecka a rozwój człowieka dorosłego oraz charakterystyka dominujących na danym etapie życia form aktywności. Rozwój struktury Ja (pojęcie, etapy rozwoju, czynniki i mechanizmy kształtowania się struktury Ja). Rozwój emocjonalny (pojęcia, podstawowe warunki pomyślnego rozwoju emocjonalnego, wskaźniki rozwoju emocjonalnego). Rozwój społeczny (istota i cel, rozwój spostrzegania innych ludzi, rozumienia sytuacji społecznych, interakcji z rówieśnikami, zachowań prospołecznych, komunikowania się). Rozwój poznawczy (zmiany rozwojowe w zakresie spostrzegania, myślenia, uwagi i pamięci, wzajemne zależności między procesami poznawczymi a innymi procesami psychicznymi i funkcjonowaniem społecznym). Rozwój motoryczny (rozwój lokomocji, manipulacji i lateralizacji, uwarunkowania). Główne osiągnięcia na poszczególnych etapach rozwoju.

Wymagane wiadomości: znajomość podstaw psychologii rozwoju – prawidłowości, uwarunkowań i mechanizmów.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

Metody oceny: egzamin pisemny.

Literatura podstawowa:

1. Bee H. (2004), *Psychologia rozwoju człowieka*, Wyd. Zys i S-ka, Poznań
2. Brzezińska A.I., red. (2006), *Psychologiczne portrety człowieka. Praktyczna psychologia rozwojowa*, GWP, Gdańsk
3. Harwas-Napierała B, Trempała J., red.,(2004), *Psychologia rozwoju człowieka. Charakterystyka okresów rozwojowych*, tom 3, PWN, Warszawa
4. Schaffer R. (2005), *Psychologia dziecka*, Wyd. PWN, Warszawa

Literatura uzupełniająca:

1. Kielar-Turska (2000), *Rozwój człowieka w pełnym cyklu życia*, w: J. Strelau, red., *Psychologia*, tom 2, GWP, Gdańsk
2. Vasta R., Haiti M.M., Miller S.A. (1995), *Psychologia dziecka*, WSiP, Warszawa

Przedmiot:	Psychologia społeczna				Kod: PSP 521
Kierunek:	Pedagogika				Rok/Semestr: I/2
Specjalność:					System: s / ns
Liczba godzin / semestr: 30/20					Punkty ECTS: 5
Wykłady: 15/10	Ćwiczenia: 15/10	Laboratoria:	Projekty:	Seminaria:	

Wykładowca: dr hab. Lechosław Gapik; e-mail:

Instytut: Instytut Pedagogiki
ul. Różana 17a, 61-577 Poznań, Poland
tel. Dziekanat +48 (61) 8524252 wew. 208 - 211
e-mail: uczelnia@wskiz.poznan.pl

Miejsce przedmiotu w programie studiów: Przedmiot podstawowy.

Cele: Nabycie rozeznania w teoriach wyjaśniających prawidłowości społecznego uczenia się, spostrzegania, poznawania i zachowania się zjawisk grupowych. Zapoznanie z teoriami osobowości innymi niż omawiane w psychologii rozwojowej, oraz ich przynależność do głównych kierunków w psychologii. Zaznajomienie z badaniami społecznych uwarunkowań procesów psychicznych i zachowania ludzkiego.

Opis przedmiotu:

Wykład: Poznanie społeczne. Spostrzeganie cech fizycznych i emocji. Funkcja schematów w poznaniu społecznym. Heurystyki wydawania sądów. Rozumienie procesów społecznych. Ukryte teorie osobowości. Atrybucja przyczyn zachowań – torie, będy i tendencyjność w atrybucji. Stereotypy i uprzedzenia: wpływ na spostrzeganie, stereotypy a zachowanie, uprzedzenia, modyfikacje. Postawy i zmiany postaw: definicja i geneza, postawy a rozumienie świata społecznego, wpływ na zachowanie, mechanizmy modyfikacji. Teoria sądów społecznych. Teorie perswazji. Wpływ społeczny. Facylitacja społeczna a próżniactwo społeczne. Konformizm. Rozproszenie odpowiedzialności w grupie. Polaryzacja grupowa - podejmowanie decyzji. Autorytet. Wpływ społeczny. Zachowania prospołeczne. Osobowościowe i sytuacyjne determinanty pomagania. Pomaganie a altruizm. Zachowania antyspołeczne. Agresja jako popęd, instykt, rezultat uczenia się. Sytuacyjne wyznaczniki agresji. Powstrzymywanie agresji. Procesy grupowe. Dylemat więźnia – przykłady konfliktu mieszanych motywów. Negocjacje, mediacje, arbitraż.

Wymagane wiadomości:

Forma prowadzenia zajęć: Wykład + ćwiczenia.

Metody oceny: Zaliczenie na ocenę.

Literatura podstawowa:

1. Strelau J. (red), *Psychologia. Podręcznik akademicki*, t. 3. Gdańsk 2000.
2. Aronson E., Ackert R. M., Wilson T. D., *Psychologia społeczna. Serce i umysł*, Poznań 1997.
3. Wojcieszke B., Jarymowicz M. (red), *Psychologia rozumienia zjawisk społecznych*, Warszawa 1999.
4. Cialdini R., *Wywieranie wpływu na ludzi*, Gdańsk 1994.
5. Stephan W., Stephan C., *Wywieranie wpływu przez grupy*, Gdańsk 1999.
6. Tyszka T., *Psychologiczne pułapki oceniania i podejmowania decyzji*, Gdańsk 1999.
7. Mika S., *Psychologia społeczna*, Warszawa 1981.
8. Aronson E., *Człowiek - istota społeczna*, Warszawa 1995.
9. Domachowski W., *Przewodnik po psychologii społecznej*, Warszawa 2000.

Przedmiot:	Seminarium dyplomowe				Kod: SEM 543
Kierunek:	Pedagogika				Rok/Semestr: II-III/4-6
Specjalność:					System: s / ns
Liczba godzin / semestr 30/20					Punkty ECTS: 14
Wykłady:	Ćwiczenia:	Laboratoria:	Projekty:	Seminaria: 90/60	

Wykładowca: dr Halina Wawrzynowicz; e-mail: hwawrzyn@amp.edu.pl

Instytut: **Instytut Pedagogiki**
ul. Różana 17a, 61-577 Poznań, Poland
tel. Dziekanat +48 (61) 8524252 wew. 208 - 211
e-mail: hwawrzyn@wp.edu.pl

Miejsce przedmiotu w programie studiów: Przedmiot specjalizacyjny.

Cele: Sformułowanie tematu pracy licencjackiej, określenie celów badawczych, określenie metod badawczych, sformułowanie problemu badawczego.

Opis przedmiotu:

Seminarium: Wymogi stawiane pracy. Ogólne dane o budowie pracy licencjackiej. Uwagi redakcyjne. Odnośniki. Przypisy. Wykaz cytowanych publikacji. Problem bibliografii. Estetyka pracy. Znaki korektorskie. Zagadnienia plagiatu.

Wymagane wiadomości:

Forma prowadzenia zajęć: Seminarium.

Metody oceny: Zaliczenie bez oceny po przedstawieniu poszczególnych części pracy dyplomowej.

Literatura podstawowa:

1. Jan Boć, *Jak pisać pracę magisterską*, PWN 2004

Przedmiot:	Socjologia				Kod: SOC 511
Kierunek:	Pedagogika				Rok/ Semestr: I/1
Specjalność:					System: s / ns
Liczba godzin / semestr 45/30					Punkty ECTS: 5
Wykłady: 45/30	Ćwiczenia:	Laboratoria:	Projekty:	Seminaria:	

Wykładowca: **Prof. dr hab. Jerzy Modrzewski**; e-mail: jotem46@wp.pl

Instytut: **Instytut Pedagogiki**
ul. Różana 17a, 61-577 Poznań, Poland
tel. Dziekanat +48 (61) 8524252 wew. 208 - 211

e-mail: uczelnia2wskiz.poznan.pl

Miejsce przedmiotu w programie studiów: grupa treści podstawowych.

Cele: ukazanie genezy i historii rozwoju socjologii jako dyscypliny akademickiej i procesu jej instytucjonalizacji, zorientowanie osób studiujących w problematyce przedmiotu nauki socjologicznej, prezentacja dorobku publikacyjnego w jego rudymenarnym wymiarze i wyegzekwowanie znajomości wskazanych opracowań, ukazanie potrzeby i możliwości zastosowania teorii socjologicznej dla potrzeb praktyki społecznej zwłaszcza pedagogicznej.

Opis przedmiotu:

Przedmiot socjologia jest realizowana na pierwszych latach studiów pedagogicznych, najczęściej w formie wykładów i ćwiczeń orientujących w genezie, historii i stanie aktualnym nauki socjologicznej oraz w jej przedmiocie tak jak jest on uprawiany w jej akademickiej postaci, z zorientowaniem osób studiujących w reprezentatywnej dla tego przedmiotu problematyce i odnośnej literaturze przygotowującej słuchaczy do zaliczenia przedmiotu po uzyskaniu pozytywnej oceny z egzaminu końcowego.

Geneza i historia rozwoju socjologii jako dyscypliny akademickiej, jej autonomizacji i instytucjonalizacji w systemie nauk akademickich. Zasadnicze orientacje teoretyczno-metodologiczne i ich podstawy filozoficzno-teoretyczne, ich główni twórcy i kontynuatorzy. Problematyzacja przedmiotu nauki socjologicznej: pojęcie i analiza makrostruktury społecznej (socjologiczna analiza państwa i narodu, klas, warstw i kategorii społecznych); socjologiczna problematyka więzi społecznych i ich terytorialnych egzemplifikacji; kultura - jej aspekty i składniki; człowiek jako istota społeczna – mechanizmy społecznego włączania i wyłączenia jednostek; socjologiczne zainteresowania doskonaleniem organizacji i praktyki życia społecznego (elementy socjologii stosowanej).

Wymagane wiadomości:

Forma prowadzenia zajęć: wykłady.

Metody oceny: słuchacze studiów dziennych i zaocznych są zobowiązani do uczestnictwa w zajęciach, przygotowania dwóch prac zaliczeniowych (opracowanie wybranego zagadnienia z programu przedmiotu i biografii naukowej wybranego socjologa) oraz zdanie egzaminu pisemnego z jednego z 14 zagadnień problemowych załączonych do programu przedmiotu.

Literatura podstawowa:

1. Babbie E.; *Istota socjologii*, Warszawa 2007
2. Goldman N.; *Wstęp do socjologii*, Poznań 1997
3. Krawczyk Z., Morawski W. (red); *Socjologia. Problemy podstawowe*, Warszawa 1991
4. Ritzer J.; *Klasyczna teoria socjologiczna*, Poznań 2004
5. Sztompka P.; *Socjologia*, Kraków 2002
6. Sztompka P., Kucia M. (red); *Socjologia. Lektury*, Kraków 2005

Literatura uzupełniająca:

1. Berger P.; *Zaproszenie do socjologii*, Warszawa 1988
2. Bokszański Z. i inni (red); *Encyklopedia socjologii*. Warszawa 1998 – 2005
3. Giddens A.; *Socjologia*, Warszawa 2004
4. Marshall G. (red); *Słownik socjologii i nauk społecznych*, Warszawa 2004
5. Szacka B.; *Wprowadzenie do socjologii*, Warszawa 2002
6. Szacki J.; *Historia myśli socjologicznej*, Warszawa 2002
7. Sztompka P., Bogunia-Borowska M. (red); *Socjologia codzienności*, Kraków 2008

Przedmiot:	Socjologia problemów społecznych				Kod: SPS 531
Kierunek:	Pedagogika				Rok/Semestr: II/3
Specjalność:					System: s / ns
Liczba godzin / semestr: 45/15					Punkty ECTS: 3
Wykłady: 30/15	Ćwiczenia: 15/0	Laboratoria:	Projekty:	Seminaria:	

Wykładowca: dr hab. Jerzy Modrzewski; e-mail:

Instytut: Instytut Pedagogiki

ul. Różana 17a, 61-577 Poznań, Poland
tel. Dziekanat +48 (61) 8524252 wew. 208 - 211
e-mail: uczelnia@wskiz.poznan.pl

Miejsce przedmiotu w programie studiów: Przedmiot podstawowy.

Cele: Poznawczy: orientacja w próbach i dokonaniach czynionych na gruncie nauki socjologicznej (teorii socjologicznej) w zakresie rozpoznawania, kwalifikowania i rozwiązywania tzw. problemów społecznych. Praktyczny: kształtowanie umiejętności stosowania wiedzy socjologicznej do diagnozowania problemów społecznych i opracowywania projektów ich łagodzenia i przewycięzania. Kształcący: orientacja studentów w literaturze przedmiotu i praktykach zmierzających do ograniczania dokuczliwości zjawisk dewiacyjnych, trudnych i kryzysowych.

Opis przedmiotu:

Wykład: Geneza i rozwój socjologicznych zainteresowań problemami społecznymi: empiryczny i konceptualny wymiar owych zainteresowań, w socjologii klasycznej i współczesnej, powstawanie i autonomizacja socjologii problemów społecznych. Pojęcia kluczowe w socjologii problemów społecznych: dewiacja, patologia społeczna, dezorganizacja, anomia, problem społeczny. Rodzaje problemów społecznych i mechanizmy ich wyłaniania i kwalifikowania: obiektywistyczne i subiektywistyczne interpretacje problemów społ.; teoretyczne perspektywy mechanizmów wyłaniania i kwalifikowania problemów społ.. Ideologiczne konteksty kwalifikowania i rozwiązywania problemów społecznych: opcje – konserwatywna, liberalna i radykalna w interpretacji problemów społecznych i próbach ich rozwiązywania. Problemy współczesnego społeczeństwa polskiego i próby ich przewycięzania.

Wymagane wiadomości:

Forma prowadzenia zajęć: Wykład, (ćwiczenia – s).

Metody oceny: Zaliczenie na ocenę.

Literatura podstawowa:

1. Borkowski T., Marcinkowski A. (red.), *Socjologia bezrobocia*, Warszawa 1996
2. Budnikowski T., *Bezrobocie na świecie i w Polsce*, Poznań 2002
3. Davies M. (red.), *Socjologia pracy socjalnej*, Warszawa 1996
4. Frieske K. (red.), *Socjologia problemów społecznych. Teoria, a rzeczywistość*, Wrocław 1997
5. Matczak P., *Problemy ekologiczne, jako problemy społeczne*, Poznań 2000
6. Przymieński A., *Bezdomność, jako kwestia społeczna w Polsce współczesnej*, Poznań 2001
7. Sulmicka M., *Ubóstwo we współczesnym świecie*, Warszawa 2001
8. Sztumski J., *Problem społeczny, jako przedmiot badań*, w: *Studia Socjologiczne*, 1977, nr 3

Przedmiot:	Socjologia środowisk lokalnych				Kod: SSL 541
Kierunek:	Pedagogika				Rok/Semestr: II/4
Specjalność:	Doradztwo zawodowe				System: s / ns
Liczba godzin / semestr: 30/18					Punkty ECTS: 3
Wykłady: 15/10	Ćwiczenia: 15/8	Laboratoria:	Projekty:	Seminaria:	

Wykładowca: dr hab. Jerzy Modrzewski; e-mail:

Instytut: Instytut Pedagogiki
ul. Różana 17a, 61-577 Poznań, Poland
tel. Dziekanat +48 (61) 8524252 wew. 208 - 211
e-mail: uczelnia2wskiz.poznan.pl

Miejsce przedmiotu w programie studiów: Przedmioty specjalizacyjne i specjalnościowe.

Cele: Poznawczy: zorientowanie studiujących w socjologicznych zainteresowaniach środowiskami lokalnymi i zamieszkującymi je społecznościami jako formą egzystencji społecznej i jej znaczeniem w kreowaniu obrazu życia jednostek, ich kategorii i tworzonych przez nie struktur (np. rodzinnych). Praktyczny: ukazanie możliwości i doświadczeń w zakresie organizacji i aktywizacji społeczności lokalnych w rozwiązywaniu doświadczanych przez nie problemów egzystencjalnych i rozwojowych. Kształcący: zapoznanie studentów z dorobkiem piśmienniczym dotyczącym socjologicznych zainteresowań poznawczych i praktycznych społecznościami lokalnymi.

Opis przedmiotu:

Wykład: Socjologia terytorialnych form skupień społecznych, jako subdyscyplina socjologiczna: nurt geograficzny w socjologii klasycznej i ekologiczny w socjologii współczesnej; socjologia wsi i rolnictwa, socjologia miast i rejonów zurbanizowanych. Społeczności lokalne jako przedmiot socjologii wsi i miast: socjologiczne koncepcje społeczności lokalnych i ich kategoryzacje (typologie), społeczności lokalne a zbiorowości terytorialne, bezlokalność: zjawisko i problem społeczny. Współczesne społeczności wiejskie w Polsce: typologia, geografia, dynamika zmian, doświadczane problemy, potrzeby i możliwości rozwoju. Społeczności miejskie we współczesnej Polsce: statystyka, typologia, geografia, dynamika przemian, zagrożenia, potrzeby i możliwości rozwoju. Socjologia wobec problemu aktywizacji i rozwoju społeczności lokalnych: idea społeczeństwa obywatelskiego i jej realizacja na poziomie struktur samorządowych; możliwości i przykłady aktywizacji społeczności lokalnych w rozwiązywaniu problemów egzystencjalnych i rozwoju – prezentacja wybranych projektów.

Wymagane wiadomości:

Forma prowadzenia zajęć: Wykład i ćwiczenia.

Metody oceny: Zaliczenie na ocenę.

Literatura podstawowa:

1. Duczkowska-Małysz K. (red.), *Przedsiębiorczość na obszarach wiejskich. W stronę wsi wielofunkcyjnej*, Warszawa 1993
2. Kaltenberg-Kwiatkowska E., Kryczka P., Mirowski W. (red.), *Teorie socjologii miasta, a problemy społeczne miast polskich*, Oss. 1983
3. Klank R. (red.), *Wieś i rolnictwo w okresie transformacji systemowej*, Warszawa 1995
4. Machaj I., Styka J. (red.), *Stare i nowe struktury społeczne w Polsce*, Lublin 1994-2002 (4 tomy)
5. jw., Solecki S. (red.), *Socjologia miasta. Wybór tekstów*, jw. 1999
6. Starosta R. (red.), *Zbiorowości terytorialne i więzi społeczne*, Łódź 1995
7. Turowski J., *Socjologia wsi i rolnictwa*, Lublin 1995
8. Zych R. (red.), *Socjologia wsi*, Rzeszów 1998

Przedmiot:	Socjologia wychowania				Kod: SWA 521
Kierunek:	Pedagogika				Rok/Semestr: I/2
Specjalność:					System: s / ns
Liczba godzin / semestr 45/30					Punkty ECTS: 5
Wykłady: 30/20	Ćwiczenia: 15/10	Laboratoria:	Projekty:	Seminaria:	

Wykładowca: Prof. dr hab. Jerzy Modrzewski; e-mail:

Instytut: Instytut Pedagogiki
ul. Różana 17a, 61-577 Poznań, Poland
tel. Dziekanat +48 (61) 8524252 wew. 208 - 211
e-mail: uczelnia@wskiz.poznan.pl

Miejsce przedmiotu w programie studiów: Przedmiot podstawowy.

Cele: Ukazanie genezy i rozwoju tradycji nauki socjologicznej z wyeksponowaniem sukcesywnie tworzonej w niej socjologicznej teorii wychowania-socjalizacji. Dokonanie prezentacji socjologicznej teorii wychowania w podstawowych nurtach jej uprawiania i w kontekście macierzystych dla niej orientacjach teoretyczno-metodologicznych socjologii ogólnej. Wskazanie wybranych przykładów socjologicznych analiz rzeczywistości wychowawczej w jej podstawowych strukturach i w ujęciu procesualnym-biograficznym. Zaakcentowanie wzajemnych związków socjologicznej teorii wychowania z innymi naukami o wychowaniu.

Opis przedmiotu:

Wykład: Wiedza na temat socjologii wychowania jako dyscypliny akademickiej. Geneza i rozwój socjologii wychowania w Polsce. Dziedziny i kierunki badań socjologicznych nad wychowaniem w Polsce. Podstawowe pojęcia socjologii wychowania-pojęcie wychowania i socjalizacji. Jednostka jako osoba społeczna. Pojęcie osobowości społecznej. Grupy i instytucje jako agendy socjalizacji-wychowania. Socjalizacja-wychowanie jako funkcja stosunku międzypokoleniowego. Socjalizacja w cyklu życia- dzieciństwo, młodość, dorosłość, starość. Socjalizacja-wychowanie w przestrzeni społeczności lokalnej.

Forma prowadzenia zajęć: Wykład + ćwiczenia.

Metody oceny: Egzamin pisemny.

Literatura podstawowa:

1. Ambrozik W., Modrzewski J. (red.), *Socjologiczna teoria wychowania w dorobku polskich socjologów*, Poznań-Koszalin 1996.
2. Bartoszek A., *Spółeczne tworzenie osobowości*. Katowice 1994.
3. Hurrelman K., *Struktura społeczna a rozwój osobowości*. Poznań 1994.
4. Jędrzejewski S., (red.), *Wybór tekstów z socjologii wychowania*. Warszawa 1981.
5. Kowalski S., *Socjologia wychowania w zarysie*, Warszawa 1974.
6. Meighan R., *Socjologia edukacji*. Toruń-Poznań 1993.
7. Modrzewski J., *Socjalizacja i uczestnictwo społeczne. Studium socjopedagogiczne*. Poznań 2004.
8. Tillman K.J., *Teorie socjalizacji. Społeczność, instytucja, upodmiotowienie*. Warszawa 1996.
9. Toporkiewicz R., *Socjologia wychowania*. Warszawa 1986.
10. Turowski J., *Socjologia. Małe struktury społeczne*, Lublin 1993.
11. Turowski J., *Socjologia. Wielkie struktury społeczne*. Lublin 1994.
12. Włodarek J., *Socjologia wychowania w Polsce*. Poznań 1992.
13. Woskowski J., *Socjologia wychowania*. Warszawa 1983.
14. Zemło M., *Nowa socjologia edukacji*. Białystok 1996.
15. Znaniecki F., *Socjologia wychowania*. Warszawa 1973.

Przedmiot:	Socjologiczne podstawy resocjalizacji				Kod: SPR 551
Kierunek:	Pedagogika				Rok/Semestr: III/5
Specjalność:	Resocjalizacja				System: s/ns
Liczba godzin / semestr 30/20					Punkty ECTS: 3
Wykłady: 15/10	Ćwiczenia: 15/10	Laboratoria:	Projekty:	Seminaria:	

Wykładowca: Prof. dr hab. Jan Włodarek

Instytut: **Instytut Pedagogiki**
ul. Różana 17a, 61-577 Poznań, Poland
tel. Dziekanat: +48 (61) 8524252 wew. 208-211
e-mail: uczelnia@wskiz.poznan.pl

Miejsce przedmiotu w programie studiów:. przedmioty specjalistyczne i specjalnościowe.

Cele:. Poznanie społecznych uwarunkowań praktycznej działalności w zakresie profilaktyki społecznej i resocjalizacji w warunkach izolacji społecznej w instytucjach zamkniętych i w środowisku otwartym. Poznanie przede wszystkim możliwości i ograniczeń tej działalności w wymienionych wyżej warunkach. Powiązanie działalności resocjalizacyjnej z wiedzą dotyczącą socjalizacji i dewiacji społecznych oraz wiedzą o specyfice funkcjonowania instytucji penitencjarnych i resocjalizacyjnych.

Opis przedmiotu:

Praktyka resocjalizacyjna a deterministyczne i indeterministyczne koncepcje socjalizacji. Patologia i dewiacje społeczne w teoriach socjologicznych. Resocjalizacja jako ponowna socjalizacja. Resocjalizacja w warunkach izolacji społecznej – Ervinga Goffmana koncepcja organizacji totalnej, Adama Podgóreckiego koncepcja funkcjonowania grupy społecznej w warunkach opresji. Podkultura przestępcza i „drugie życie” w zakładach karnych i poprawczych. System profilaktyki społecznej i resocjalizacji w środowisku lokalnym. Projekty i programy profilaktyki społecznej i resocjalizacji w środowisku.

Wymagane wiadomości:. Podstawowe wiadomości z zakresu teorii socjalizacji oraz patologii i dewiacji społecznej.

Forma prowadzenia zajęć: wykład + ćwiczenia.

Metody oceny:. Egzamin.

Literatura podstawowa:

1. Michel Foucault, *Nadzorować i karać. Narodziny więzienia*, Warszawa 1993
2. Charles E. Frazie i Jan Włodarek, *Integracja teorii dewiacji. Podejście indukcyjne z zastosowaniem materiałów biograficznych*, „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny” 1980 nr 4
3. Erving Hoffman, *Charakterystyka instytucji totalnych*, w: Współczesne teorie socjologiczne T.1, Warszawa 2006
4. Adam Podgórecki, *Patologia życia społecznego*, Warszawa 1969
5. Bronisław Urban, *Zachowania dewiacyjne młodzieży*, Kraków 1998
6. Jan Włodarek, *System wychowawczy zakładu poprawczego. Socjologiczne studium instytucji resocjalizacyjnej*, Warszawa 1997
7. Jan Włodarek, *Podstawy systemu zapobiegania przestępczości nieletnich w środowisku*, „Studia Socjologiczne” 1977 nr 4

Przedmiot:	Struktura i organizacja pomocy społecznej				Kod: SOP 551
Kierunek:	Pedagogika				Rok/Semestr: III/5
Specjalność:	Praca socjalna				System: s / ns
Liczba godzin / semestr 15/15					Punkty ECTS: 2
Wykłady: 15/15	Ćwiczenia:	Laboratoria:	Projekty:	Seminaria:	

Wykładowca: dr Katarzyna Segiet; e-mail: katarzynasegiet@op.pl

Instytut: **Instytut Pedagogiki**
ul. Różana 17a, 61-577 Poznań, Poland
tel. Dziekanat +48 (61) 8524252 wew. 208 - 211
e-mail: uczelnia@wskiz.poznan.pl

Miejsce przedmiotu w programie studiów: przedmioty specjalizacyjne i specjalnościowe.

Cele: Student uzyskuje podstawową wiedzę na temat: 1) Organizacji i struktury pomocy społecznej w Polsce; 2) Zna zakres, rodzaje, formy i zadania pomocy społecznej; 3) rozumie specyfikę funkcjonowania polityki socjalnej, rodzaje świadczeń i zasady ich przyznawania.

Opis przedmiotu:

Wykład: Przedmiot wprowadza podstawowe zagadnienia, pojęcia i terminy z zakresu struktury i organizacji pomocy społecznej. Dostarcza wiedzę o klientach pomocy społecznej, zadaniach i formach pomocy społecznej. Przedstawia rodzaje świadczeń pomocy społecznej i zasady ich odpłatności i przyznawania. Przedstawia organizację pomocy społecznej w Polsce.

Wymagane wiadomości: Rozumienie i umiejętność określenia i definiowania pojęć z zakresu organizacji i struktury pomocy społecznej. Są to m.in.: sylwetka klienta pomocy społecznej, cele, zadania, formy pomocy społecznej, rodzaje świadczeń i zasady ich przyznawania. Umiejętność dostrzegania i rozwiązywania problemów społecznych.

Forma prowadzenia zajęć: Wykład.

Metody oceny: **Znajomość lektury oraz przygotowanie pracy pisemnej dotyczącej organizacji i struktury pomocy społecznej w Polsce.**

Literatura podstawowa:

1. Frąckiewicz L., (red.) *Nowoczesny model pomocy społecznej*, Katowice 1993;
2. Kaźmierczak T., Łuczyńska M, *Wprowadzenie do pomocy społecznej*, Warszawa 1996;
3. Krzyszkowski J., *Elementy organizacji i zarządzania w pomocy społecznej*, Łódź 1998.

Literatura uzupełniająca:

1. Kolankiewicz M, Zielińska A., (red.) *Polityka społeczna, służby socjalne i kształcenie pracowników socjalnych w Europie*, Warszawa 1998
2. Tarkowski Z, *Zarządzanie i organizacja pomocy społecznej*, Lublin 2000.

Przedmiot:	Superwizja w pracy socjalnej				Kod: SPS 551
Kierunek:	Pedagogika				Rok/Semestr III/5
Specjalność:	Praca socjalna				System: s / ns
Liczba godzin / semestr 30/30					Punkty ECTS: 3
Wykłady: 20/20	Ćwiczenia: 10/10	Laboratoria:	Projekty:	Seminaria:	

Wykładowca:

e-mail:

Instytut: Instytut Pedagogiki

ul. Różana 17a, 61-577 Poznań, Poland
tel. Dziekanat +48 (61) 8524252 wew. 208 - 211
e-mail: uczelnia@wskiz.poznan.pl

Miejsce przedmiotu w programie studiów: specjalizacyjne i specjalnościowe.

Cele: Udział w superwizji to uczestniczenie w fascynującym procesie dawania i brania. Szczególnie jeśli jest to superwizja prowadzona w grupie. Podczas superwizji dzielimy się z innymi swoimi trudnościami, wątpliwościami i pomysłami, przyglądamy się ich pracy, oglądamy ich problemy, słuchamy stawianych przez nich pytań, a także skierowanych do nas informacji o naszej pracy. Superwizja to wzajemna wymiana doświadczeń, przemyśleń, wspólne zastanawianie się nad źródłami trudności, szukanie istoty problemu, dochodzenie do nowych rozwiązań, ujawnianie swoich uczuć. Często jest to także odkrywanie swoich nie uświadomianych wcześniej uczuć i przekonań.

Opis przedmiotu:

Uczestnicząc w przedmiocie superwizji, odkrywamy przed sobą nawzajem takie obszary własnego JA, które dla nas samych są nieraz nieznanne. Doświadczamy wtedy bliskiego kontaktu ze sobą i z innymi, co początkowo może wydawać się zagrażające, ale w konsekwencji służy naszemu rozwojowi. Po co nam superwizja? Superwizja jako procesem poznawania siebie, przekraczający obszar pełnionej roli zawodowej. Potrzeba dokonania zmian w pracy z beneficjentem. Korzyści wynikające z superwizji – obserwacja i uczestnictwo w procesie zmian zachodzących w grupie. Analiza merytoryczna problemów i osobistych trudności z możliwością dokonania trafniejszej diagnozy i przyjęcie lepszej strategii działania. Poznawanie samego siebie – rozpoczynamy proces wprowadzania zmian jako świadomy własny proces decyzyjny.

Wymagane wiadomości:

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, konwersatoria, diagnozowanie sondażowe i obserwacja.

Metody oceny: prezentacja dokonanej diagnozy, opis i wyjaśnienie, kolokwium zaliczeniowe.

Literatura podstawowa:

1. Gilbert Maria C., Evans Kenneth; *Superwizja w psychoterapii*. Gdańsk 2005
2. Majewska – Gałęziak A. (red.) *Metoda warsztatowa w kształceniu umiejętności interpersonalnych*. Katowice 1998. BPS
3. Lishman Joyce; *Podręcznik teorii dla nauczycieli praktyki w pracy socjalnej*. Katowice 1998.
4. BPS

Przedmiot:	Systemy edukacyjne w Unii Europejskiej				Kod: SEU 511
Kierunek:	Pedagogika				Rok/Semestr: I/1
Specjalność:					System: s/ ns
Liczba godzin / semestr: 30/15					Punkty ECTS: 3
Wykłady: 30/15	Ćwiczenia:	Laboratoria:	Projekty:	Seminaria:	

Wykładowca: dr Ewa Roman; e-mail: ewaroman@op.pl

Instytut: Instytut Pedagogiki

ul. Różana 17a, 61-577 Poznań, Poland
tel. Dziekanat +48 (61) 8524252 wew. 208 - 211
e-mail: uczelnia@wskiz.poznan.pl

Miejsce przedmiotu w programie studiów: Przedmiot kierunkowy.

Cele: Wykształcenie pedagogów społecznych i pracowników socjalnych przygotowanych do prowadzenia działalności wychowawczej, a wraz z tym przygotowanie kadr kształcących. Przygotowanie pracownika socjalnego – pedagoga społecznego zdolnego realizować na poziomie lokalnym opiekę, pomoc i interwencję socjalną, prowadzić działalność prewencyjną, udzielać nagłej pomocy w szybko zmieniającej się rzeczywistości, nie tylko opartego na teorii i skoncentrowanego na różnych kategoriach osób potrzebujących pomocy, ale polegającego na kształceniu naprzemiennym i wszechstronnym, opartym na konkretnym doświadczeniu praktycznym.

Opis przedmiotu:

Wykład: Belgia – struktura szkolnictwa. Przygotowanie specjalistyczne do funkcji pedagogicznych. Relacje między wykształceniem a zawodem. Dania – kształcenie do pracy socjalno-wychowawczej. Francja – wyspecjalizowani wychowawcy we Francji. Hiszpania – problemy oświaty i kształcenia uniwersyteckiego. Kształcenie pedagogów społecznych w Hiszpanii. Holandia – polityka społeczna i działalność socjalna w Holandii. Irlandia – osoby wykonujące pracę socjalną i ich przygotowanie zawodowe. Szkocja – edukacja środowiskowa. Szwajcaria – organizacja systemu społecznego w Szwajcarii. Włochy – kształcenie pracowników socjalnych.

Wymagane wiadomości:

Forma prowadzenia zajęć: Wykład.

Metody oceny: Zaliczenie na ocenę.

Literatura podstawowa:

1. Kolankiewicz M., Zielińska A., *Polityka społeczna i kształcenie pracowników socjalnych w Europie*.
2. *Projekt ustawy w sprawie statutu wyspecjalizowanych pedagogów lub instruktorów pedagogicznych*, Bruksela 1993.
3. *Raport i materiały konferencyjne SUM*, ustawy, rozporządzenia, okólniki, zalecenia.

Przedmiot:	Technologie informatyczne				Kod: TIN 521
Kierunek:	Pedagogika				Rok/Semestr: I/2
Specjalność:					System: s / ns
Liczba godzin / semestr : 30/18					Punkty ECTS: 2
Wykłady:	Ćwiczenia:	Laboratoria: 30/18	Projekty:	Seminaria:	

Wykładowca: mgr inż. Hanna Kierzkowska-Kleban; e-mail: hkleban@wskzi.edu

Instytut: Instytut Pedagogiki

ul. Różana 17a, 61-577 Poznań, Poland
tel. Dziekanat +48 (61) 8524252 wew. 208 - 211
e-mail: uczelnia@wskiz.popznan.pl

Miejsce przedmiotu w programie studiów: inne wymagania.

Cele: Opanowanie w zakresie średnio zaawansowanym obsługi edytora tekstu i arkusza kalkulacyjnego. Zapoznanie studentów z podstawowym zastosowaniem baz danych oraz poznanie zasad tworzenia prostej prezentacji na przykładzie pakietu biurowego Office.

Opis przedmiotu: Przedmiot skierowany jest do studentów pierwszego roku. Podczas zajęć studenci zdobywają praktyczną wiedzę oraz umiejętności z zakresu posługiwania się edytorami tekstu na przykładzie Microsoft Word. Wiedza ta ma umożliwić studentom w przyszłości swobodną pracę z dokumentami tekstowymi oraz stosowanie mechanizmów automatycznych podczas pisania prac promocyjnych w szczególności dyplomowych. Podczas zajęć studenci zdobywają także praktyczną wiedzę oraz umiejętności z zakresu posługiwania się arkuszami kalkulacyjnymi i bazami danych na przykładzie Microsoft Excel. Wiedza ta ma umożliwić studentom w przyszłości wykonywanie szerokiej gamy zestawień i analiz przy wykorzystaniu tego narzędzia. W ciągu zajęć studenci nauczą się również tworzenia prostej prezentacji z wykorzystaniem Microsoft PowerPoint. Omówienie podstawowych usług w sieciach informatycznych między innymi takich jak drukowanie, przesyłanie plików, pobieranie plików z sieci, czy korzystanie z poczty elektronicznej.

Laboratoria: Zajęcia mają charakter laboratoriów, podczas których studenci samodzielnie wykonują zadania praktyczne na komputerach. Wykonywanie zadań poprzedzone jest wprowadzeniem teoretycznym przeprowadzanym przez wykładowcę oraz demonstracją rozwiązania przykładowych zadań.

Wymagane wiadomości: Podstawowa obsługa komputera.

Forma prowadzenia zajęć: Zajęcia prowadzone są w laboratoriach komputerowych ze stałym dostępem do Internetu, wyposażonych w pakiet programów biurowych.

Metody oceny: Ocena efektów pracy na podstawie wykonania praktycznych ćwiczeń sprawdzając nabyte umiejętności.

Literatura podstawowa:

1. A. Klaczyńska, H. Kleban, K. Kędziński, M. Nowak *Edytor tekstu. Word*, wyd. WSKiZ 2005
2. A. Klaczyńska, H. Kleban, M. Nowak, A. Pochmara, *Arkusz Kalkulacyjny Excel*, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Komunikacji i Zarządzania, Poznań 2005
3. K. Sroka, *Moduł AM-3 Przetwarzanie tekstu – poziom zaawansowany, Zdajemy egzamin ECDL Advanced*
4. E. Szymala, *Moduł AM-4, Arkusz kalkulacyjny – poziom zaawansowany, Zdajemy egzamin ECDL Advanced*
5. Przygodzki D., *Moduł 5, Bazy danych – poziom podstawowy, Zdajemy egzamin ECDL*,
6. Biegańska A, *Moduł 6, Grafika menadżerska prezentacyjna, Zdajemy egzamin ECDL*,

Literatura uzupełniająca:

1. Gaworska B, Szantul H, *Moduł 1, Podstawy technik informatycznych, Zdajemy egzamin ECDL*,
2. Trawa A, *Moduł 2, Użytkowanie komputerów, Zdajemy egzamin ECDL*,
3. Mazur A. *Moduł 3, Przetwarzanie tekstów, Zdajemy egzamin ECDL*,
4. Lenert R, *Moduł 4, Arkusz kalkulacyjny, Zdajemy egzamin ECDL*,
5. Rytowska B, *Moduł AM-6 Grafika menadżerska i prezentacyjna – poziom zaawansowany, Zdajemy egzamin ECDL Advanced*

Przedmiot:	Teoretyczne podstawy doradztwa zawodowego i personalnego				Kod: TPD 541
Kierunek:	Pedagogika				Rok/Semestr: II/4
Specjalność:	Doradztwo zawodowe				System: s / ns
Liczba godzin / semestr 15/10					Punkty ECTS: 2
Wykłady: 15/10	Ćwiczenia:	Laboratoria:	Projekty:	Seminaria:	

Wykładowca: dr Joanna Szłapińska; e-mail: asiam@amu.edu.pl; tel. 693-726-255

Instytut: Instytut Pedagogiki

ul. Różana 17a, 61-577 Poznań, Poland
tel. Dziekanat +48 (61) 8524252 wew. 208 – 211
e-mail: uczelnia@wskiz.poznan.pl

Miejsce przedmiotu w programie studiów: Inne przedmioty kierunkowe na specjalizacji doradztwo zawodowe i personalne.

Cele:

Celem wykładów jest zapoznanie studentów z teoretycznymi podstawami doradztwa personalnego i zawodowego. Zapoznanie studentów z problematyką doradztwa w odniesieniu do przemian współczesnego świata, wyzwań, jakie stoją przed doradcą funkcjonującym w ponowoczesnej rzeczywistości oraz w nawiązaniu do tworzenia przez niego specyficznego warsztatu pracy; uświadomienie studentom kształtowania się ogromnego zapotrzebowania indywidualnego i społecznego na usługi doradcze w zakresie wspierania ogólnego rozwoju psychofizycznego człowieka oraz kształtowania kierunku jego kariery zawodowej.

Istotną kwestią jest prezentacja procesu kształtowania się działalności doradczej w perspektywie historycznej, głównych teorii poradnictwa i rozwoju zawodowego wraz ze wskazaniem na ich implikacje dla praktyki doradztwa zawodowego i personalnego.

Celem studiowania przedmiotu jest również wdrożenie studentów do refleksji nad własnym rozwojem zawodowym i wyborem kariery zawodowej.

Opis przedmiotu:

Wprowadzenie w tematykę doradztwa personalno-zawodowego. Specyfika pracy doradcy zawodowego i personalnego – zawody pokrewne, wymagania formalne i kompetencyjne. Przemiany współczesnego rynku pracy – oblicza doradztwa. Ponowoczesna rzeczywistość – nowy kontekst działalności doradcy. Sposoby działań doradców zawodowych (modele i scenariusze). Instytucjonalne doradztwo zawodowe i personalne. Poradnictwo całościowe. Eurodoradztwo - sieć Euroguidance. Teorie aktywności edukacyjnej dorosłych. Teorie rozwoju zawodowego. Planowanie kariery - bilans kompetencji jako metoda planowania i zarządzania karierą zawodową. Doradca w relacji ze współczesnym „klientem” – doradztwo indywidualne

Dynamika i prowadzenie grupy – doradztwo grupowe. Nieprofesjonalne doradztwo zawodowe Doradztwo personalne – rola, zadania i organizacja działu personalnego specjalistów firmie; kompetencje specjalistów ds. ZZL; współpraca działu HR z agencjami doradztwa personalnego

Wymagane wiadomości: Z zakresu: Pedagogiki pracy, Zawodoznawstwa, Metodyki pracy doradcy personalno-zawodowego.

Forma prowadzenia zajęć: Wykład.

Metody oceny: Egzamin – test wiedzy.

Literatura podstawowa:

1. Bańka A., *Zawodoznawstwo. Doradztwo zawodowe. Pośrednictwo pracy. Psychologiczne metody i strategie pomocy bezrobotnym*, Poznań 2005.
2. Król H., Ludwicyński A.(red.) , *Zarządzanie zasobami ludzkimi. Tworzenie kapitału ludzkiego organizacji*, Warszawa 2006
3. Paszkowska-Rogacz A., *Psychologiczne podstawy wyboru zawodu*, Warszawa 2003
4. Skłodowski H. (red.), *Psychologiczna problematyka doradztwa zawodowego*, T.1-2, Łódź 1999
5. Wojtasik B., *Doradca zawodu. Studium teoretyczne z zakresu poradownictwa*, Wrocław 1993

Literatura uzupełniająca:

1. *Bilans Kompetencji - nowe narzędzie planowania i zarządzania karierą zawodową*, BKKK, Warszawa 2001.
2. Paszkowska-Rogacz A., *Doradztwo zawodowe w systemach szkolnych krajów Unii Europejskiej*, Warszawa 2001

3. *Rynek usług szkoleniowych i doradztwa personalnego, VII edycja raportu*, Instytut Zarządzania, Warszawa 2005
4. Solarczyk – Ambrozik E., *Kształcenie ustawiczne w perspektywie globalnej i lokalnej*, Poznań 2004
5. Wojtasik B., Kargulowa A. (red.), *Doradca – profesja, pasja, powołanie?*, Warszawa 2003
6. *Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004 r. oraz Ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz o zmianie niektórych innych ustaw* (Dz. U. z 2005 r. nr 164, poz. 1365 i 1366)

Przedmiot:	Teoretyczne podstawy pracy socjalnej				Kod: TPP541
Kierunek:	Pedagogika				Rok/Semestr: II/4
Specjalność:	Praca socjalna				System: s / ns
Liczba godzin / semestr 25/25					Punkty ECTS: 3
Wykłady: 25/25	Ćwiczenia:	Laboratoria:	Projekty:	Seminaria:	

Wykładowca: dr Ewa Roman; e-mail: ewaroman@op.pl; tel. 601242883

Instytut: **Instytut Pedagogiki**
ul. Różana 17a, 61-577 Poznań, Poland
tel. Dziekanat +48 (61) 8524252 wew. 208 – 211
e-mail: uczelnia@wskiz.poznan.pl

Miejsce przedmiotu w programie studiów: specjalizacyjne i specjalnościowe.

Cele: Celem przedmiotu jest kształtowanie umiejętności formułowania problemów, diagnozowanie oraz prognozowanie kwestii egzystencjalnych konkretnych przypadków. Zadanie przedmiotu, to rozwijanie podstaw krytycznego, samodzielnego myślenia, oraz motywowanie zasad etycznego postępowania w życiu osobistym i zawodowym.

Opis przedmiotu:

Ukazanie pracy socjalnej jako dziedziny pedagogiki społecznej oraz charakterystyka pracy socjalnej jako praktyki społecznej i koncepcji teoretycznych. Ukazuje ważność zawodu i potrzebę kompetentnych profesjonalistów dla wielu dziedzin pracy socjalnej. Przedmiot stwarza okazję kształtowania umiejętności dokonywania diagnozy konkretnych przykładów pomocy, stosowania metod, technik w autentycznych sytuacjach pracy socjalnej.

Wykład: Tło historyczne rozwoju pracy socjalnej, pomocy społecznej w Polsce. Ramy pojęciowe teorii pracy socjalnej. Praca socjalna w świetle dylematów współczesnej polityki społecznej w Polsce i na świecie. Model zawodu pracownika socjalnego. Superwizja w pracy socjalnej i pomocy społecznej w Polsce – szanse i zagrożenia. Społeczne mechanizmy powstawania problemów społecznych, rozpoznawanie problemów społecznych, rodzaje problemów społecznych. Prakseologia pracy socjalnej. Przedmiot, cele, zasady pracy socjalnej. Organizacja i kontrola pracy socjalnej. Etyka zawodowa pracownika socjalnego. Metody pracy socjalnej. Praca socjalna w różnych dziedzinach życia człowieka.

Wymagane wiadomości:

Forma prowadzenia zajęć: wykład, spotkania studyjne, spotkania speakerskie, obserwacja uczestnicząca, sondaż diagnostyczny.

Metody oceny: zaliczenie na ocenę; aktywne uczestnictwo w zajęciach poprzez dyskusję i formy rozwiązywania problemów w oparciu o literaturę. Przygotowanie w zespołach i prezentacja na forum przykładowego wywiadu środowiskowego. Przedstawienie charakterystyki wybranego problemu społecznego z propozycją najbardziej efektywnej strategii jego zwalczania. Wykazanie znajomości literatury z wybranego zakresu problematyki i zaprezentowanie jej recenzji. Kolokwium pisemne.

Literatura podstawowa:

1. Bogusz J., *Raport o stanie zagrożenia dzieci i młodzieży patologią społeczną*.
2. Kwaśniewski J., *Praca socjalna, pomoc społeczna*. BPS, Warszawa 1995.
3. Marynowicz-Hetka E., *Praca socjalno-wychowawcza z rodziną niepełną*, Warszawa 1997
4. Marzec D. K. (red), *Opieka i wychowanie w okresie transformacji ustrojowej*, Częstochowa 1996.
5. Materne J., *Pedagogika socjalna*, Szczecin 1999.
6. Skidmore R. A., Thackeray M., *Wprowadzenie do pracy socjalnej*, BPS, Warszawa 1996
7. Wódz K., *Praca socjalna w środowisku zamieszkania*, Katowice 1998.
6. Seria: „Biblioteka Pracownika Socjalnego” (Fundusz PHARE-SED) 61 voluminów

Przedmiot:	Teoretyczne podstawy wychowania				Kod: TPW 521
Kierunek:	Pedagogika				Rok/Semestr: I/2
Specjalność:					System: s / ns
Liczba godzin / semestr: 60/30					Punkty ECTS: 5
Wykłady: 45/20	Ćwiczenia: 15/10	Laboratoria:	Projekty:	Seminaria:	

Wykładowca: dr Ewa Roman; e-mail: ewaroman@op.pl

Instytut: Instytut Pedagogiki
ul. Różana 17a, 61-577 Poznań, Poland
tel. Dziekanat +48 (61) 8524252 wew. 208 - 211
e-mail: uczelnia@wskiz.poznan.pl

Miejsce przedmiotu w programie studiów: Przedmiot kierunkowy.

Cele: Zapoznanie z wiedzą o wychowaniu. Zorientowanie w teoretycznych podstawach rozumienia zjawisk i procesów wychowania. Zorientowanie o aktualnym stanie wiedzy teoretycznej.

Opis przedmiotu:

Wykład: Wychowanie jako zjawisko społeczne: powszechność, geneza i rozwój, socjalizacja, różnorodność, wychowanie kształtujące, profilaktyczne, resocjalizujące, osoby uczestniczące w wychowaniu, definicja i cechy, główne dziedziny. Miejsce i funkcje wychowania w życiu społecznym: enkulturacja, społeczne funkcje, uczestnictwo społeczne, historyczna ciągłość i zmienność, społeczne determinanty, czynnik zmiany i rozwoju społecznego, społeczna organizacja wychowania, główne instytucje wychowawcze. Rola wychowania w rozwoju jednostki: wychowanie w świetle różnych koncepcji człowieka, różnorodność i kontrowersyjność poglądów na wychowanie, różne koncepcje człowieka, różne koncepcje społeczeństwa, współczesne nurty w wychowaniu, wychowanie w postmodernizmie, uniwersalna koncepcja wychowania. Aksjologiczne podstawy wychowania: założenia wartościujące, aksjologia wychowania. Społeczna organizacja wychowania: organizacja i funkcjonowanie instytucji, klasyfikacja, system wychowawczy, projektowanie, tworzenie i kierowanie systemem wychowawczym instytucji. Wychowanie jako czynność i jako proces: sytuacje wychowawcze, stosunek wychowawczy, strategie, style, formy i metody wychowania. Rodzina i szkoła jako instytucje wychowawcze. Ewaluacja w wychowaniu: diagnozowanie stanu osobowości i rozwoju wychowanka, problemy prognozowania rozwoju; strefa najbliższego rozwoju, podejmowanie decyzji wychowawczych, wyniki wychowania. Udział wychowanka w ewaluacji wychowawczej. Błędy w wychowaniu.

Wymagane wiadomości:

Forma prowadzenia zajęć: Wykład i ćwiczenia.

Metody oceny: Egzamin.

Literatura podstawowa:

1. Gurycka A., *Struktura procesu wychowawczego*, Warszawa 1979.
2. Konarzewski A., *Podstawy teorii oddziaływań wychowawczych*, Warszawa 1987.
3. Miller R., *Socjalizacja, wychowanie, psychoterapia*, Warszawa 1981.
4. Muszyński H., *Wokół definicji wychowania. Człowiek i społeczeństwo*, T. VIII 1992.
5. Muszyński H., *Zarys teorii wychowania*, Warszawa 1980.
6. Śliwerski B., *Współczesne teorie i nurty wychowania*, Kraków 1998.
7. Tchorzewski A., (red.), *Wychowanie w kontekście teoretycznym*, Bydgoszcz 1993.

Przedmiot:	Teorie środowisk wychowawczych				Kod: TSW 551
Kierunek:	Pedagogika				Rok / Semestr: III/ 5
Specjalność:					System: s / ns
Liczba godzin / semestr 30/20					Punkty ECTS: 2
Wykłady: 15/10	Ćwiczenia: 15/10	Laboratoria:	Projekty:	Seminaria:	

Wykładowca: Wykład – prof. dr hab. Jerzy Modrzewski
Ćwicz. – dr Ewa Roman; e-mail: ewaroman@op.pl

Instytut: Instytut Pedagogiki
ul. Różana 17a, 61-577 Poznań, Poland
tel. Dziekanat +48 (61) 8524252 wew. 208 – 211
e-mail: uczelnia@wskiz.poznan.pl

Miejsce przedmiotu w programie studiów: przedmioty kierunkowe.

Cele: Celem przedmiotu jest stwarzanie okazji kształtowania umiejętności dokonywania socjopedagogicznych diagnoz konkretnych środowisk lokalnych, rozpoznawania ich struktury i funkcjonowania, zwłaszcza wychowawczego czy też poziomu wydolności wychowawczej (socjalizacyjnej) w relacji do występujących w nich rozlicznych problemów społecznych, wskazywania ich źródeł, przejawów, rozmiarów i socjalizacyjnych konsekwencji.

Opis przedmiotu: Przedmiot „Teorie środowisk wychowawczych” jest przeglądem usystematyzowanej, podstawowej wiedzy o terytorialnych formach życia zbiorowego, jest okazją umożliwiającą teoretyzowanie o zbiorowych formach bytowania społecznego, umożliwiającą konstatację istoty tych społeczności, warunków ich istnienia, stagnacji bądź rozwoju.

Wykład: Prezentacja i charakterystyka teorii środowisk wychowawczych jako formy teoretyzowania o środowiskowej aktualizacji procesów wychowania i socjalizacji. Przedmiotowe i podmiotowe cechy teorii środowisk wychowawczych jako nauki kompleksowej o wychowaniu i jego uwarunkowaniach w wymiarze środowiskowym. Źródła teorii środowisk wychowawczych. Aksjologiczne przesłanki pedagogicznej ingerencji w środowisku życiowej aktywności jednostek i grup. Standaryzacja i marginalizacja uczestnictwa społecznego – normalność i patologia w dobie zmiany ustrojowej w Polsce.

Ćwiczenia: Środowisko lokalne – pojęcie i interpretacja w kontekście wybranych koncepcji teoretycznych. Wieś jako forma społecznego bytowania – geneza, rozwój, zróżnicowanie. Miasto jako forma społecznego skupienia i bytowania – geneza, rozwój, zróżnicowanie. Aktywizowanie społeczności lokalnych w kształtowaniu bezpiecznej i stabilnej perspektywy życiowej. Dynamika przeobrażeń środowisk wychowawczych w okresie zmiany ustrojowej w Polsce. Wybrane zagadnienia metodologii diagnozy i optymalizacji społeczności lokalnych w ich wychowawczym funkcjonowaniu.

Wymagane wiadomości: Sygnowanie określonych sposobów teoretycznej prezentacji zagadnienia ich interpretacji (interdyscyplinarności), eksponowanie pedagogicznego, prakseologicznego aspektu ingerencji w środowiskowy wymiar społecznej egzystencji, jednostek i osób uwikłanych w szeroko pojęte procesy wychowawcze – socjalizacyjne w warunkach materialnych i społeczno-kulturowych.

Forma prowadzenia zajęć: Pogadanka, dyskusja w rozwiązywaniu problemów w oparciu o proponowaną literaturę. Wykład, ćwiczenia, obserwacja uczestnicząca, sondaż diagnostyczny.

Metody oceny: Aktywne uczestnictwo w zajęciach. Przygotowanie przez studenta przykładowej odmiany socjopedagogicznej monografii środowiska wychowawczego. Kolokwium sprawdzające. Egzamin z zakresu treści objętych wykładami i konwersatoriami (proponowana forma pisemna).

Literatura podstawowa:

1. Łobocki M., *Teoria wychowania w zarysie*, Kraków 2004
- Śliwierski B., *Współczesne teorie i nurty wychowania*, wyd. 2, Kraków 2000
2. Frysztacki K. (red) *Z zagadnień socjologii stosowanej*, Kraków 1996
3. Frysztacki K., *Miasta metropolitarne i ich przedmieścia*, Kraków 1997
4. Styk I., *Chłopi i wieś polska w perspektywie socjologicznej i historycznej*. Lublin 1999
5. Modrzewski J., *Socjalizacja i uczestnictwo społeczne*. Poznań 2007

Literatura uzupełniająca:

1. Jałowiecki B., Sowa Z., Dutkiewicz P. (red), *Społeczności lokalne. Teraźniejszość i przyszłość.*
2. Turowski J., *Socjologia wsi i rolnictwa.* Lublin 1995
3. Giddens A., *Socjologia.* 2004

Przedmiot:	Warsztaty metodyczne pracownika socjalnego				Kod: WMP 551
Kierunek:	Pedagogika				Rok / Semestr: III/5
Specjalność:	Praca socjalna				System: s / ns
Liczba godzin / semestr : 30/20					Punkty ECTS: 4
Wykłady:	Ćwiczenia: 30/20	Laboratoria:	Projekty:	Seminaria:	

Wykładowca: dr Ewa Roman; e-mail: ewaroman@op.pl

Instytut: Instytut Pedagogiki
ul. Różana 17a, 61-577 Poznań, Poland
tel. Dziekanat +48 (61) 8524252 wew. 208 - 211
e-mail: uczelnia@wskiz.poznan.pl

Miejsce przedmiotu w programie studiów: Przedmioty specjalizacyjne i specjalnościowe.

Cele: Celem warsztatu jest nabycie umiejętności i wiedzy potrzebnej w pracy pracownika socjalnego. Podstawowe cele realizowane są przez: obniżenie lęku przed sytuacjami trudnymi; poznanie, konstruowanie, ćwiczenie metod i schematów działania w typowych sytuacjach problemowych; optymalizacja funkcjonowania człowieka w kontaktach z innymi ludźmi; ćwiczenie umiejętności pracy z grupą; doskonalenie umiejętności bycia asertywnym; uczenie się i rozwijanie umiejętności negocjowania, współpracy i konstruktywnej konfrontacji; ćwiczenie nawyku rozwijania własnych kompetencji samodzielności działania.

Opis przedmiotu: Zajęcia warsztatowe są jedną z metod uczenia się w grupie. Metoda warsztatowa, jest metodą aktywizującą uczestników i wykorzystującą ich wiedzę oraz doświadczenie, techniki stosowane w trakcie zajęć wymagają od uczestników zaangażowania emocjonalnego, jak i intelektualnego. Podczas warsztatu zajmujemy się poszukiwaniem rozwiązań problemów pojawiających się w pracy zawodowej, jak również nauką twórczego myślenia i działania w pracy zespołowej.

Ćwiczenia: Podczas warsztatu studenci uczą się lepszego spostrzegania i rozumienia innych ludzi oraz samego siebie, a także tego, co dzieje się między nami a innymi ludźmi. Uczymy się również lepszego komunikowania się z innymi – rozmawiania na temat ich i swoich zachowań oraz wyrażania myśli, poglądów, wrażeń i uczuć.

Wymagane wiadomości:

Forma prowadzenia zajęć: Forma warsztatowa zajęć realizowana jest przez dwie strony uczestniczące w procesie edukacji, nauczyciela oraz studenta. Obie strony wiąże relacja wzajemnej zależności i współpracy.

Metody oceny: Zaliczenie na ocenę. Aktywne uczestnictwo w zajęciach. Przygotowanie dowolnego, wybranego przez siebie scenariusza zajęć. Udział w otwartym mityngu wspólnoty AA.

Literatura podstawowa:

1. CZEKAJ Krzysztof, GORLACH Krzysztof, LEŚNIAK Małgorzata : *Labirynty współczesnego społeczeństwa : kluczowe problemy społeczne w kształceniu pracowników socjalnych*. - Katowice : "Śląsk", 1998
2. DZIĘCIOŁ Bogusław : *Rola pracownika socjalnego w lokalnym systemie profilaktyki wykojenia młodzieży* // W : Dziecko : edukacyjne i pomocowe oferty małych ojczyzn : praca zbiorowa / pod red. Tadeusza Frąckowiaka. - Poznań, Wągrowiec : Polskie Towarzystwo Pedagogiczne, 2005. - S. 447-451
3. HAJDUK Barbara, HAJDUK Edward : *O rodzajach pomocy*. - Kraków : "Impuls", 2006. - S. 139-141
4. KANTOWICZ Ewa : *Elementy teorii i praktyki pracy socjalnej*. - Olsztyn : Wydaw. Uniw. Warmińsko-Mazurskiego, 2001. - S. : 56-87 : Praca socjalna jako dojrzewająca profesja
5. KURCZ Alicja : *Kompetencje pracowników socjalnych do wypełniania zadań "systemu pomocy dziecku i rodzinie"* // W : Tożsamość oraz dylematy pedagogiki opiekuńczej. Toruń : "Akapit", 2001. - S. 141-149
6. MARZEC-HOLKA, Krystyna : *Pracownicy socjalni i wolontariusze a możliwości reformy pomocy społecznej*. - Bydgoszcz : Wydaw. Wyższej Szkoły Pedagogicznej, 1998
7. CZECHOWSKA-BIELUGA Marta : *Preferencja wartości a rozwój (wybrane zagadnienia)* // Praca Socjalna. - 2007, [nr] 2, s. [3]-13

8. CZECHOWSKA Marta, TYCHMANOWICZ. Anna : *Orientacja na wartości pracowników socjalnych* // Pedagogika Społeczna. - 2004, nr 2/4, s. [131]-138
9. DEC Joanna : *Streetworking, czyli praca z dziećmi ulicy* // Psychologia w Szkole. - 2005, nr 4, s. 101-109

Literatura uzupełniająca:

1. KURCZ Alicja : *Przygotowanie pracowników socjalnych do pomocy dziecku i rodzinie* // Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze. - 2000, nr 10, s. 38-46
2. MARYNOWICZ-HETKA Ewa : *Sieroctwo społeczne i profesje społeczne* // Przyjaciel Dziecka. - 1998, nr 1-3, s. 13-15
3. SROCZYŃSKI Wojciech : *O odpowiedzialności aksjologicznej pracownika socjalnego* // Praca Socjalna. - 2007, [nr] 1, s. [3]-13
4. SURZYKIEWICZ Janusz : *O etycznym wymiarze działalności pracownika socjalnego* // Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze. - 2003, [nr] 5, s. 3-13
5. SZCZEPAŃSKI Krzysztof : *Działalność szkoleniowa Instytutu Rozwoju Służb Społecznych* // Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze. - 2001, nr 8, s. 52-55
6. SZMAGALSKI Jerzy : *Współczesne procesy rozwojowe pracy socjalnej jako zawodu i dziedziny kształcenia akademickiego* // Praca Socjalna. - 2006, [nr] 3

Przedmiot:	Warsztat szkolnego doradcy zawodowego				Kod: WSD 551
Kierunek:	Pedagogika				Rok / Semestr: III/5
Specjalność:	Doradztwo zawodowe				System: s / ns
Liczba godzin / semestr 15/10					Punkty ECTS: 2
Wykłady:	Ćwiczenia: 15/10	Laboratoria:	Projekty:	Seminaria:	

Wykładowca: dr Joanna Szłapińska; e-mail: asiam@amu.edu.pl

Instytut: Instytut Pedagogiki

ul. Różana 17a, 61-577 Poznań, Poland
tel. Dziekanat +48 (61) 8524252 wew. 208 - 211
e-mail: uczelnia@wskiz.poznan.pl

Miejsce przedmiotu w programie studiów: Inne przedmioty kierunkowe na specjalizacji doradztwo zawodowe i personalne.

Cele: Głównym celem zajęć jest wyposażenie uczestników w wiedzę z zakresu funkcjonowania wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego i Szkolnych Ośrodków Karier. Studenci zostaną zapoznani z zadaniami szkolnego doradcy zawodu oraz kompetencjami merytorycznymi niezbędnymi w pracy doradcy. Zajęcia służą także kształtowaniu umiejętności praktycznych, a w szczególności mają pomóc studentom w zorganizowaniu własnego warsztatu pracy.

Opis przedmiotu:

Ćwiczenia: Doradztwo edukacyjne w systemie oświatowym: orientacja i poradnictwo zawodowe w szkołach i poradniach psychologiczno-pedagogicznych, wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego, funkcjonowanie Szkolnych Ośrodków Karier. Uzasadnienie potrzeby utworzenia stanowiska szkolnego doradcy zawodu oraz korzyści wynikające z jego działalności. Uczeń w sytuacji podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych, moment podejmowania decyzji jako „sytuacja trudna”. Kompetencje i zadania szkolnego doradcy zawodu: warsztat doradcy zawodu w indywidualnym i grupowym poradnictwie zawodowym, narzędzia pracy szkolnego doradcy zawodowego. Sposoby przygotowania własnego warsztatu pracy. Możliwości i sposoby współpracy szkolnego doradcy zawodowego z instytucjami zajmującymi się problematyką doradztwa.

Wymagane wiadomości: Z zakresu metodyki pracy doradcy zawodowego oraz diagnostyki w doradztwie.

Forma prowadzenia zajęć: Ćwiczenia. Zajęcia praktyczne - warsztaty (rozwiązywanie problemów klientów). Metody aktywizujące (burza mózgów, symulacje, praca w grupach).

Metody oceny: Zaliczenie z oceną – aktywny udział w zajęciach oraz przygotowanie scenariusza zajęć warsztatowych z zakresu doradztwa zawodowego (dla uczniów, rodziców, nauczycieli), zawierającego cele, metody pracy oraz konkretne treści – przebieg zajęć.

Literatura podstawowa:

1. Paszkowska-Rogacz A., *Warsztat pracy europejskiego doradcy kariery*, Warszawa 2002
2. Paszkowska-Rogacz A., Tarkowska M., *Metody pracy z grupą w poradnictwie zawodowym*. Warszawa 2004
3. *Podręcznik Szkolnego Doradcy Zawodowego*, (red.) W. Kreft, S. Pakulniewicz-Błońska. Warszawa : FRPS, 2005
4. *Poradnictwo zawodowe w OHP i szkołach*. (red.) U. Kowalska, M. Żurek, E. Żywiec-Dąbrowska. Warszawa : Komenda Główna OHP, 2005
5. *Poradnictwo zawodowe w SZOK-ach*, (red.) W. Kreft, Centrum Metodyczne, Warszawa 2008
6. *Przygotowanie uczniów gimnazjum do wyboru zawodu* (red.) G. Sołtysińska, J. Woroniecka. Warszawa 2003
7. Sołtysińska G., Żywiec – Dąbrowska E., *Moja przyszła praca. Materiały metodyczne do pracy z uczniami szkół zawodowych*. Warszawa 2003
8. *Szkolny doradca zawodowy*. Praca zbiorowa, Biblioteczka doradcy zawodowego Nr 4. KOWEZiU, Warszawa 2003

Literatura uzupełniająca:

1. Belbin, R. M., *Twoja rola w zespole*. Gdańsk 2003
2. *Być doradcą! Doświadczenia i refleksje* (red.) E. Siarkiewicz, B. Wojtasik, Wrocław 2008
3. *Doradca – profesja, pasja, powołanie?* (red.) B. Wojtasik, A. Kargulowa, Warszawa 2003

4. Paszkowska-Rogacz A., *Doradztwo zawodowe w systemach szkolnych krajów Unii Europejskiej*, Warszawa 2001
5. *Podjęcie decyzji zawodowych przez młodzież i osoby dorosłe w nowej rzeczywistości społeczno-politycznej* (red) B. Wojtasik, Wrocław - Radom 2001
6. *Rozporządzenie MENiS z dnia 7 stycznia 2003r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach* (Dz. U. Nr 11 poz. 114).
7. *Rozporządzenie MENiS z dnia 21 maja 2001r. Dz.U. nr 61, poz. 624 oraz nr 10, poz. 96 z 2002r. w sprawie organizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego*
8. Turska E., *Od zabawy do pracy*, Katowice 2000
9. Wojtasik B., *Warsztat doradcy zawodu. Aspekty pedagogiczno-psychologiczne*. Warszawa 1997
10. *Zeszyty informacyjno - metodyczne doradcy zawodowego*, dostępne w formie plików PDF na: www.praca.gov.pl/eurodoradztwo/zeszyty.html

Przedmiot:	Współczesne zjawiska i subkultury dewiacyjne	Kod: WZS 551
Kierunek:	Pedagogika	Rok/Semestr III/5
Specjalność:	Resocjalizacja	System: s / ns
Liczba godzin: 30/20		Punkty ECTS: 3

Wykłady: 15/10	Ćwiczenia: 15/10	Laboratoria:	Projekty:	Seminaria:	
----------------	---------------------	--------------	-----------	------------	--

Wykładowca:

Instytut: Instytut Pedagogiki

ul. Różana 17a, 61-577 Poznań, Poland
tel. Dziekanat +48 (61) 8524252 wew. 208 - 211
e-mail: uczelnia@wskiz.poznan.pl

Miejsce przedmiotu w programie studiów: przedmioty specjalizacyjne i specjalnościowe.

Cele: Znajomość współczesnych zjawisk i subkultur dewiacyjnych. Studenci zdobywają wiedzę z zakresu resocjalizacji zachowań dewiacyjnych, poznają Przyczyny, przebieg i konsekwencje tych zachowań. Przybliżenie takich zagadnień i zjawisk jak: subkultury, sekty, prostytutka, homoseksualizm, Alkoholizm i kryzys suicydalny (samobójstwa).

Opis przedmiotu:

Współczesne zjawiska dewiacyjne. Sekty, (przyczyny przynależności do sekt, metody rekrutacji i podtrzymania zaangażowania). Subkultury: dresiarzy, skinów, szalikowców, punków oraz inne. Prostitution nieletnich, kobiet, mężczyzn i starszych osób. Homoseksualizm, przyczyny, konsekwencje. Zjawisko tolerancji wobec inności. Kryzys suicydalny. Różne drogi dochodzenia do samobójstwa, interwencja kryzysowa w samobójstwie Alkoholizm (stadia przebiegu choroby alkoholowej, Dorosłe Dzieci Alkoholików, role pełnione przez dzieci w rodzinach z problemem alkoholowym itp.)

Wymagane wiadomości: psychologia ogólna, psychologia społeczna, socjologia.

Forma prowadzenia zajęć: wykład + ćwiczenia.

Metody oceny: zaliczenie na ocenę.

Literatura podstawowa:

1. Aardweg, G. (2000) *Homoseksualizm i nadzieja*. Warszawa.
2. Borowicka, V. (1996). *Sekty Szatańskich bogów*. Warszawa.
3. Brown, S. (1999). *Bezpieczne przejście*. Warszawa
4. Brzezińska, A. Bardziejewska, M. Ziółkowska, B. (2002). *Zagrożenia rozwoju w okresie dorastania*. Poznań: Wydawnictwo Fundacji Humaniora.
5. Cierpiałkowska, L. (1994). *Elementy psychologii klinicznej t. III., System ról w rodzinach z problemem alkoholizmu*, Poznań: Wydawnictwo Naukowe UAM.
6. Cierpiałkowska, L. (2000). *Alkoholizm. Przyczyny – leczenie – profilaktyka*. Poznań
7. Moczyłowska, J. (1994). *Prostitution nieletnich dziewcząt*. [w:] Problemy Opiekuńczo – wychowawcze. Nr 10, s.11-15.
8. Moczyłowska, J. (1995). *Poziom inteligencji nieletnich dziewcząt trudniących się prostytutką*. [w:] Szkoła specjalna. Nr 5 s. 267-270.
9. Kowalczyk, M. (1999). *Środowiskowe uwarunkowania prostytucji nieletnich dziewcząt* [w:] Problemy Rodziny. Nr 1 s. 54-59
10. Kurzępa, J. (2001). *Młodzież pogranicza świnki, czyli o prostytucji nieletnich*. Kraków
11. Urban, U. (2000). *Zachowania dewiacyjne młodzieży*. Kraków
12. Woititz, J. (1992). *Dorosłe dzieci alkoholików*. Warszawa: IPZ i T PTP.

Literatura uzupełniająca:

1. Ambrozik, W. (1983). *Sytuacja społeczna dziecka rodziny alkoholycznej w kulturowo zaniedbanym rejonie wielkiego miasta*. Poznań: Wydawnictwo Naukowe UAM.

2. Dudzikowska, M. Borowsak, T. 1999. *Dzieci i młodzież wobec zagrożeń dzisiejszego świata*. Poznań: Wydawnictwo
3. ERUDICUS
4. Kulisiewicz, T.(1982). *Uzależnienie alkoholowe*. Warszawa: PZWL.
5. Sztander, W. (1993). *Rodzina z problemem alkoholowym*. Warszawa: IPZ i T PTP.
6. Wójcik, D. (1984). *Nieprzystosowanie społeczne młodzieży*. Warszawa: PAN.

Przedmiot:	Wychowanie fizyczne	Kod: WFZ 512
Kierunek:	Pedagogika	Rok/Semestr: I/1-2

Specjalność:					System: S
Liczba godzin / semestr 30					Punkty ECTS: 0
Wykłady:	Ćwiczenia: 60	Laboratoria:	Projekty:	Seminaria:	

Wykładowca: mgr Andrzej Gumny; e-mail:

Studium: **Studium Wychowania Fizycznego**
ul. Różana 17a, 61-577 Poznań, Poland
tel. +48 (61) 8524252 wew. 216
e-mail: uczelnia@wskiz.poznan.pl

Miejsce przedmiotu w programie studiów: inne wymagania.

Cele: Harmonijny rozwój morfologofunkcjonalny organizmu. Rozwijanie zainteresowań i umiejętności ruchowych. Kształtowanie postawy współdziałania zespołowego i wzajemnej współodpowiedzialności. Opanowanie wiadomości i umiejętności umożliwiających samokontrolę, samoocenę i podejmowanie działań na rzecz samodoskonalenia się.

Opis przedmiotu:

Ćwiczenia: Aerobik. Forma rekreacji ruchowej, która w jednostce treningowej łączy elementy wysiłku wytrzymałościowego, czyli aerobowego, ćwiczeń wzmacniających (o charakterze siłowym) oraz ćwiczeń rozciągających.

Kulturystyka. Forma aktywności ruchowej, która w jednostce treningowej pozwala kształtować rozwój aparatu mięśniowego, rozwój siły fizycznej, rozwój masy, kształtowanie sylwetki, rozwój sprawności, wytrzymałości specjalnej. Pozwala na zastosowanie ćwiczeń rozciągających.

Pływanie. Przy wyborze tej dyscypliny kierowałem się zasadą wszechstronnego oddziaływania na organizm, jej użytecznego charakteru. Opanowanie technik pływackich daje większą gwarancję bezpiecznego pływania w różnych, często bardzo trudnych warunkach. Stwarza możliwość ratowania życia w wypadku zagrożenia przez żywioł. Program specjalistyczny obejmuje naukę i doskonalenie technik pływackich, skoków do wody, nurkowania i wybranych elementów ratownictwa wodnego. Zespołowe gry sportowe. Zaletą prowadzenia zajęć z gier sportowych jest ich wpływ na wszechstronny rozwój organizmu. Program specjalistyczny obejmuje rozwój umiejętności techniczno-taktycznych. Przygotowanie techniczne – nauczanie, doskonalenie i wdrażanie indywidualnych umiejętności technicznych: wyrabianie i doskonalenie właściwych nawyków ruchowych, opracowanie i doskonalenie określonych czynności w celu prowadzenia gry. Przygotowanie taktyczne – nauczanie i doskonalenie taktyki indywidualnej i grupowej.

Wymagane wiadomości:

Forma prowadzenia zajęć: Ćwiczenia.

Metody oceny: Zaliczenie na ocenę – następuje na zasadzie obecności i zaangażowania studenta.

Literatura podstawowa:

1. Wojakowski A., *Koszykowka*, Poznań 1987
2. Jasiak M., *Kulturystyka – poradnik metodyczny*, Poznań 1981
3. Bartkowiak E., *Pływanie i ratownictwo wodne*, Poznań 1990
4. Superlak E., *Piłka siatkowa – techniczno-praktyczne przygotowanie do gry*, Wrocław 1995
5. Chojnacki M., *Piłka nożna*, Poznań 1990

Przedmiot:	Zarządzanie zasobami ludzkimi	Kod: ZZL 551
Kierunek:	Pedagogika	Rok / Semestr: III/5

Specjalność:	Doradztwo zawodowe				System: s / ns
Liczba godzin / semestr 30/15					
Wykłady: 30/15	Ćwiczenia:	Laboratoria:	Projekty:	Seminaria:	Punkty ECTS: 2

Wykładowca: dr Joanna Szłapińska; e-mail: asiam@amu.edu.pl

Instytut: Instytut Pedagogiki

ul. Różana 17a, 61-577 Poznań, Poland
tel. Dziekanat +48 (61) 8524252 wew. 208 - 211
e-mail: uczelnia@wskiz.poznan.pl

Miejsce przedmiotu w programie studiów: Inne przedmioty kierunkowe na specjalizacji doradztwo zawodowe i personalne.

Cele: Głównym celem studiowania przedmiotu jest wzbogacenie wiedzy studentów o zarządzaniu zasobami ludzkimi w kontekście uwarunkowań wewnętrznych, jak i zewnętrznych organizacji. Dla przyszłych doradców personalnych niezwykle istotne jest poznanie przebiegu realizacji poszczególnych funkcji personalnych w firmach, ze szczególnym uwzględnieniem konkretnych metod i narzędzi stosowanych w praktyce ZZL.

Opis przedmiotu:

Wykład: Wprowadzenie do problematyki zarządzania zasobami ludzkimi, rys historyczny, zarządzanie personelem a ZZL, definicje i cechy ZZL, podstawy koncepcji ZZL. Organizacje przyszłości - zarządzanie wiedzą w organizacji, kapitał ludzki w organizacji. Strategiczne zarządzanie zasobami ludzkimi. Polityka kadrowa w przedsiębiorstwie. Organizacja procesów personalnych. Planowanie personelu, rekrutacja i selekcja. Ocenianie pracowników. Rozwój pracowników zatrudnionych w organizacji - szkolenie pracowników i planowanie karier w organizacji. Motywowanie w toku pracy. Kierowanie ludźmi – style kierowania, kompetencje menadżera i lidera. Udział pracowników w zarządzaniu. Kształtowanie polityki personalnej w firmy (Case study).

Wymagane wiadomości: z zakresu: Teoretycznych podstaw doradztwa zawodowego i personalnego, Metodyki pracy doradcy personalno-zawodowego oraz Diagnostyki w doradztwie.

Forma prowadzenia zajęć: Wykład.

Metody oceny: Zaliczenie na ocenę.

Literatura podstawowa:

1. Armstrong M., *Zarządzanie zasobami ludzkimi. Strategia i działanie*, Kraków 2004
2. Kostera M., *Zarządzanie personelem*, Warszawa 2000
3. Król H., Ludwicyński A.(red.) , *Zarządzanie zasobami ludzkimi. Tworzenie kapitału ludzkiego organizacji*, Warszawa 2006
4. Listwan T., *Zarządzanie kadrami*, Warszawa 2004
5. Poczowski A., *Zarządzanie zasobami ludzkimi. Strategie – procesy - metody*, Warszawa 2003

Literatura uzupełniająca:

1. *Kadry w Polsce 2007*. Kompendium Nowoczesnej Firmy i Obserwatorium Zarządzania, Warszawa 2007
2. Król H. (red.), *Szkice z zarządzania zasobami ludzkimi*, Warszawa 2002
3. Penc J., *Nowoczesne kierowanie ludźmi. Wywieranie wpływu i współdziałanie w organizacji*, Warszawa 2007
4. Poczowski A., *Najlepsze praktyki zarządzania zasobami ludzkimi w Polsce*, Warszawa 2003
5. Rostkowski T. (red.), *Nowoczesne metody zarządzania zasobami ludzkimi*, Warszawa 2004
6. *Stan HRM w Polsce 2007*. Raport Polskiego Stowarzyszenia Zarządzania Kadrami, Warszawa 2007
7. **czasopisma:** *Personel i zarządzanie, Humanizacja Pracy*

Przedmiot:	Zawodoznawstwo	Kod: ZAW 541
------------	-----------------------	---------------------

Kierunek:	Pedagogika				Rok / Semestr: II/4
Specjalność:	Doradztwo zawodowe				System: s / ns
Liczba godzin / semestr 15/10					Punkty ECTS: 2
Wykłady: 15/10	Ćwiczenia:	Laboratoria:	Projekty:	Seminaria:	

Wykładowca: dr Joanna Szłapińska; e-mail: asiam@amu.edu.pl

Instytut: Instytut Pedagogiki
ul. Różana 17a, 61-577 Poznań, Poland
tel. Dziekanat +48 (61) 8524252 wew. 208 - 211
e-mail: uczelnia@wskiz.poznan.pl

Miejsce przedmiotu w programie studiów: Inne przedmioty specjalizacyjne i specjalnościowe na specjalizacji doradztwo zawodowe i personalne.

Cele: Głównym celem zajęć jest zapoznanie studentów z teoretycznymi podstawami wiedzy z zakresu zawodoznawstwa, niezbędnymi do rozumienia i analizowania zmian zachodzących na rynku pracy, warunkujących przeobrażenia w świecie zawodów, ze szczególnym uwzględnieniem roli doradcy zawodowego w tym aspekcie. Wiedza o zawodach jest podstawą efektywnych działań, których celem jest dostosowanie systemu edukacji do potrzeb lokalnych rynków pracy; jest ona także wyznacznikiem profesjonalizmu doradcy zawodowego.

Opis przedmiotu:

Wykład. Istota i rola zawodoznawstwa - zawodoznawstwo jako dyscyplina naukowa. Pojęcie zawodu w ujęciu interdyscyplinarnym. Informacja zawodowa i jej rola w planowaniu kariery zawodowej. Pojęcie kwalifikacji zawodowych: kwalifikacje a umiejętności, standardy kształcenia zawodowego, poziomy i modele kwalifikacji, umiejętności kluczowe. Wybrane elementy rozwoju zawodowego człowieka w kontekście zawodoznawstwa. Klasyfikacja zawodów i specjalności. Nowe zawody w okresie transformacji systemowej, zawody z przyszłością (monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych).

Wymagane wiadomości: Z zakresu : pedagogiki pracy oraz teoretycznych podstaw doradztwa zawodowego.

Forma prowadzenia zajęć: Wykład (wykład konwersatoryjny).

Metody oceny: Zaliczenie na ocenę - test wiedzy + projekt (teczka zawodu).

Literatura podstawowa:

1. Bańka A., *Zawodoznawstwo, doradztwo zawodowe, pośrednictwo pracy*. Poznań 2003.
2. Lelińska K., Gruza M., Stahl J., *Nowa klasyfikacja Zawodów i Specjalności. Praktyczny przewodnik*, Warszawa 2004
3. Lelińska K., *Zawodoznawstwo w planowaniu kariery*, Warszawa 2006
4. Nowacki T. W., *Zawodoznawstwo*, Radom 2001
5. *Przewodnik po zawodach T. I-VII*, Departament Rynku Pracy MGP i PS, Wyd. 2. Warszawa 2003

Literatura uzupełniająca:

1. Hebda P., Madejski J., *Zawód z pasją. Nauka - Praca - Kariera*. Bielsko-Biała 2004
2. Janiga J., Pietrulewicz B., *Podstawy zawodoznawstwa*, Zielona Góra 2004
3. Kwiatkowski S.M., (red.), *Kształcenie zawodowe, rynek pracy, pracodawcy*, Warszawa 2000
4. Lelińska K., Gruza M., Sołtysińska G. *Zawody szkolnictwa zawodowego - vademecum informacyjne doradcy zawodowego*. Warszawa : MEN, Radom: ITE , 2005
5. *Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 grudnia 2004r w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania* (Dz.U. Nr 265 poz. 2643 i 2644)
6. Załącznik do rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 grudnia 2004 r. (Dz.U. Nr 265, poz. 2644)